საქართველოს რესპუბლიკა

გამოდის 1918 წლიდან • ფასი 1,5 ლარი

№61-62 (10064-10065) 2026 წლის 25 მაისი, ორშაბათი

„კაბინეტში როგორ მიატანინე ამდენი ფული, შე ჩათლახო!!!“

ქართული სუსის მესაფლავენი

ლილუაშვილი-ახობაძე... ვინ იქნება შემდეგი?!

იხ. 2 გვ.

1700 წელია, რწმენა გვაძლიერებს, სიყვარული გვაერთიანებს!

სიძულვილის ენის საიდუმლოებანი

იხ. 3 გვ.

კოდექსი წარუმატებლობისთვის განწირულია

ალარასოდეს განმეორდეს ძმათამკვლელი ომი!

...ეს არის ნიჭი ნუგეშინისმცემელი სულიწმინდისა, რომელსაც ჩვენ ველოდებით რამდენიმე დღეში, სულ ერთ კვირაში იქნება სულთმოფენობის დღესასწაული.

ჩვენ მას ვევედრებით, რომ მოვიდეს და დაემკვიდროს ჩვენ შორის, განგვწმინდოს, გაგვაძლიეროს, აცხონოს ჩვენი სულები და მოგვცეს დიდი მადლი ჩვენს ძმებთან, აფხაზებთან, ოსებთან შერიგებისა და იმ ძმური სიყვარულის აღდგენისა, რომელიც იყო საუკუნეების განმავლობაში ჩვენ შორის; მადლი იმისა, რომ აღარასდროს განმეორდეს ასეთი საშინელი ძმათა მკვლელი ომი, რომლის სავალალო შედეგებს დღემდე ვიმკით; მოგვცეს მადლი ჩვენი ქვეყნის გამთლიანების, რომ ვიცხოვროთ ერთ დიდ, მშვიდობიან, ძლიერ სახელმწიფოში. ამინ!

შიო III

* * *

საქართველოს მთავრობის მხარდაჭერითა და შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატის ორგანიზებით 26 მაისს საზეიმო ღონისძიებები გაიმართება მარნეულში, □ჯიდევაც დაიზრდებიან□ მონუმენტთან მდებარე სკვერში და ახალქალაქში, ცენტრალურ პარკში□ □განაცხადა მეუფე შიომ ქადაგებისას.

იხ. 6 გვ.

ბრანჭი ოპოზიციის ალიანსს...

იხ. 4 გვ.

ფარმაცევტული მაფიის გამდიდრებაზე სახელმწიფო უარს ამბობს!

13

აბორტი სასიკვდილო ცოდვაა!!!

7

ვებ.გვერდი: WWW.SAK.GE ელ.ფოსტა: SAK@SAK.GE

ლილუაშვილი-ახობაძე... ვინ იქნება შემდეგი?!

ქართული სუსის მესაფლავენი

„კაბინეტში როგორ მიატანინე ამდენი ფული, შე ჩათლახო!!!“

განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ქრთამის აღების ფაქტზე, სუს-ის ანტიკორუფციულმა სააგენტომ სუს-ის უფროსის ყოფილი მოადგილე ლევან ახობაძე დააკავა. საქმეზე ჩატარებული გამოძიებით დადგინდა, რომ 2024 წლის აპრილში, ახობაძე იკავებდა რა, გრიგოლ ლილუაშვილის მოადგილის თანამდებობას, მისთვის ცნობილი გახდა, რომ კერძო მეწარმეს, საქართველო-რუსეთის სახელმწიფო საზღვარზე, ლარსის საბაჟო-გამშვებ პუნქტზე, ჩამოერთვა არადეკლარირებული ფულადი თანხა 40 000 000 რუსული რუბლის (ეროვნული ბანკის კურსით 1 164 000 ლარი) ოდენობით.

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, საქართველოს საბაჟო საზღვარზე 100 000 ლარზე მეტი ოდენობის ნაღდი ფულის გადატანა ან გადმოტანა საბაჟო კონტროლის გვერდის ავლით, მალულად ან არასწორი დეკლარირებით, ჯარიმდება ნაღდი ფულის ღირებულების 10%-ის ოდენობით ან ამ საქონლის უსასყიდლოდ ჩამორთმევით. ხსენებულმა მეწარმემ კანონით გათვალისწინებული ჯარიმის გადახდისა და კუთვნილი თანხის დაბრუნების მიზნით, სამართლებრივი პროცედურების დაცვით, მიმართა ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის შესაბამის ორგანოებს, თუმცა თანხის დაბრუნებაზე უარი მიიღო.

ამის შემდეგ, სუს-ის უფროსის ყოფილი მოადგილე **ლევან ახობაძე** შუამავალი პირების მეშვეობით დაუკავშირდა მას და ჩამორთმეული თანხის დაბრუნებაში დახმარება აღუთქვა. მოლაპარაკებების შედეგად, კანონით გათვალისწინებული 10%-იანი ჯარიმის გადახდის გზით, მეწარმემ 2024 წლის 30 აპრილს, ლარსის საბაჟო-გამშვებ პუნქტზე დაიბრუნა ჩამორთმეული ფულადი თანხა, რის შემდეგაც ლევან ახობაძე შუამავლების მეშვეობით, კვლავ დაუკავშირდა მას და დახმარების სანაცვლოდ, ქრთამის სახით, 500 000 ლარის გადახდა მოსთხოვა.

თუმცა, როგორც ერთ-ერთი ჩვენებიდან ირკვევა, საქმეში ჩაერთო სუს-ის იმჟამინდელი უფროსი **გრიგოლ ლილუაშვილი**, მოთხოვნილი თანხა განახევრდა და ჩამორთმეული თანხის დაბრუნებიდან რამდენიმე დღეში, აღნიშნულმა პირმა, ლევან ახობაძისთვის გადასაცემად, შუამავალს გადასცა 250 000 ლარი. გამოძიებით ასევე დადგენილია, რომ ქრთამის სახით გადახდილი თანხა იმავე დღეს, სუს-ის უფეოსის იმჟამინდელ მოადგილეს **ლევან ახობაძეს** მისსავე სამუშაო ოთახში გადაეცა.

ყოფილ ჩინოვნიკს ბრალდება ოფიციალურად წარედგინა. ადვოკატებს გაუთქმელობაზე მოაწერინეს ხელი. თავად დაკავებული დუმილის უფლებას იყენებს. ლევან ახობაძის ინტერესებს ანტიკორუფციული სამსახურის ყოფილი უფროსი, **რაჟდენ კუპრაშვილი** იცავს. მისი თქმით, ახობაძის სახლში ჩატარდა საგამოძიებო მოქმედებები და გამოძიებისთვის რაც საინტერესო იყო, მოხდა ამ ნივთების დათვალიერება. კუპრაშვილის თქმით, მისთვის უცნობია, რა არის ამოღებული ახობაძის სახლიდან და უცნობია ისიც, ჩატარდა თუ არა საგამოძიებო მოქმედებები სხვა ლოკაციაზე.

რაჟდენ კუპრაშვილი

* * *

□დააკავეს ბატონი ლევან ახობაძე, შესაბამისად, ჩატარდა მის საცხოვრებელ სახლში საგამოძიებო მოქმედება.

ამ ეტაპისთვის შემიძლია ის გითხრათ, რომ გამოძიებისთვის რაც საინტერესო იყო, მოხდა ამ ნივთების დათვალიერება და ასე დასრულდა ეს საგამოძიებო მოქმედება. ვერ გეტყვით დეტალურად, რა არის ამოღებული, თუმცა გამოძიებისთვის რაც იყო საინტერესო, იმ ნივთების დათვალიერება მოხდა. შევხვდები ბრალდებულს, გავესაუბრები და ამის შემდეგ გავაკეთებ კომენტარს. ჯერჯერობით ჩხრეკა ჩატარდა ერთ ლოკაციაზე□ – განაცხადა **რაჟდენ კუპრაშვილმა.**

საქმეზე გამოძიება გრძელდება დანაშაულში მონაწილე სხვა პირთა მხილებისა და შესაბამისი მტკიცებულებების შეგროვების, ასევე სხვა მსგავსი დანაშაულების გამოვლენის მიზნით. სუს-ის ანტიკორუფციული სააგენტოს დირექტორს **ემზარ გაგნიძეს** არ დაუკონკრეტებია, დაუმძიმდება თუ არა ბრალი გრიგოლ ლილუაშვილს, თუმცა, თუკი საქმის მნიშვნელობიდან გამოვალთ, დიდი ალბათობით, აღნიშნულ საქმეზე ლილუაშვილს ბრალი წარედგინება.

გრიგოლ ლილუაშვილის ადვოკატის განცხადებით, სამართლებრივი არგუმენტებით არ ელოდება, რომ ლილუაშვილის მიმართ ბრალის დამძიმება მოხდება, თუმცა ამბობს, რომ თუ ნება-სურვილსა და ძალმომრეობის პრინციპზე ვსაუბრობთ, ყველაფერი დასაშვებია. **ლანა ცერცვაძე** ამბობს, რომ ჯერ საკითხავია ბრალდების მხარეს ლევან ახობაძესთან რა მტკიცებულებები აქვს და მის ბრალთან რა შუაშია გრიგოლ ლილუაშვილი.

თამთა ქარჩავა

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის

განცხადება

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის დაარსებიდან 85 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო ღონისძიების ფარგლებში პრეზიდიუმის დადგენილებით, ახალგაზრდა და წარმატებულ მეცნიერებს აკადემიური პრემიები მიენიჭათ:

1. ფიზიკის მეცნიერებათა დოქტორ **ზურაბ ვაშალომიძეს** –ევგენი ხარაძის სახელობის პრემია – **ფიზიკის დარგში;**
2. საინჟინრო ფიზიკის დოქტორ **ირაკლი ლომიძეს** – გიორგი ნიკოლაძის სახელობის პრემია – **ტექნიკის დარგში;**
3. გეოლოგიის აკადემიურ დოქტორ **გიორგი ბოიჩენკოს** – ალექსანდრე ჯანელიძის სახელობის პრემია – **გეოლოგიის დარგში;**
4. აგრარულ მეცნიერებათა დოქტორ **ეთერ ტყეშელიაძეს** – სერგი დურმიშიძის სახელობის პრემია – **ბიოქიმიის დარგში;**
5. მედიცინის დოქტორ **ნიკოლოზ ვაჩაძეს** – ალექსანდრე ნათიშვილის სახელობის პრემია – **ადამიანის ანატომიის, მორფოლოგიის, ფიზიოლოგიისა და პათოლოგიის დარგში;**
6. აგრარულ მეცნიერებათა დოქტორ **ნატალია ხარაზაძეს** – ლეონარდო დეკაპრელევიჩის სახელობის პრემია – **კულტურულ მცენარეთა გენეტიკისა და სელექციის დარგში;**
7. არქეოლოგიის დოქტორ **დიმიტრი ნარიმანიშვილს** – გიორგი მელიქიშვილის სახელობის პრემია – **ძველი ისტორიის დარგში;**
8. ფილოლოგიის დოქტორ **სალომე ბედუკაძეს** – აკაკი შანიძის სახელობის პრემია – **ქართული ენისა და ფილოლოგიის დარგში**

წარუმატებლობისთვის განწირულნი

სიძულვილის ენის საიდუმლოებანი

დღეს 2026 წლის 25 მაისია. როგორც ჩვენი ტკბილი, თბილი და გულისხმიერი ოპოზიცია დაგვპირდა, 26 მაისს აუცილებლად □განახორციელებს ხელისუფლების მშვიდობიან დამხობას□ და მოუსავლეთში (იმედია, პოლიტიკური მოუსავლეთი იგულისხმა) გაისტუმრებს ყველა პოლიტიკურ ოპონენტს და მათ მხარდამჭერს.

ვიდრე საქართველოზე მზრუნველ, ხელისუფლებაზე მეოცნებე და უცხოურ ვალუტაზე თავდავიწყებით შეყვარებულ ოპოზიციას დროშებით და ცოცხებით ხელში დანაპირები აუსრულებია, მშობლიურ კანონმდებლობისა და სემიოლოგიური (ენის ფილოსოფიის) პრობლემების თაობაზე ორიოდე სიტყვის თქმა უნდა მოვასწრო.

ბოლო ხანს გავრცელდა ოფიციალური ინფორმაცია, რომ სოციალურ ქსელებსა და პირად ურთიერთობებში საეჭვოდ მოზღვავებული ბილწსიტყვაობისა და სიძულვილის ენის წინააღმდეგ საბრძოლველად შს სამინისტროში შეიქმნება სპეციალური სამმართველო. ვიდრე ამგვარი დაწესებულების შექმნის მიზანშეწონილობაზე ვისაუბრებდეთ, ძალიან მოკლედ გავიხსენოთ, რას გულისხმობს მეცნიერება სემიოლოგია. ვიფიქროთ, ზოგადად, შესაძლებელია თუ არა ამ მართლაც გაბუმბერაზებული სიძულვილის ენის წინააღმდეგ ეფექტური ბრძოლა რაიმე ტიპის სამმართველოების შექმნის გზით.

წვრილმანებში ჩაღრმავებამ მეცნიერულ ლაბირინთებში რომ არ შეგვიტყუოს, სემიოლოგია არის ფილოლოგიური მეცნიერული მიმდინარეობა, რომელიც სიტყვის მნიშვნელობის მნიშვნელობას, ფარული აზრების გაცხადების ან ცხადი აზრების დაფარვის ხელოვნებას სწავლობს.

შორეულ წარსულში რომ არ ვიმოგზაუროთ, ამ მეცნიერების გამოუყენებლად რთული, იქნებ შეუძლებელი ყოფილიყო, ვთქვათ, შარლ მორის დე ტალეირან-პერიგორის, უინსტონ ჩერჩილის, იოსებ სტალინის, თუნდაც, ედუარდ შევარდნაძის ბევრი გამონათქვამების ჭეშმარიტი შინაარსის დადგენა. აღარაფერს ვამბობ შოთა რუსთაველზე, დავით გურამიშვილზე, ვაჟა-ფშაველაზე ან უილიამ შექსპირზე...

გთხოვთ, სწორად გამიგოთ – საუბარია, ზოგადად, ჭკვიანი ადამიანების სიტყვებით დაფარული აზრების გაცხადებაზე და არა ვინმე მოლაყბე □პოლიტიკოსის□არაფრისმთქმელ გაუთავებელ ლაყბობაზე.მოკლედ, წმინდა სემიოლოგიური თვალსაზრისით, თუნდაც ჩვენი მშობლიური ქართული სიტყვა შეიძლება იყოს ლიტერატურული, მხატვრული, პოეტური, პროზაული, ცხადი, ფარული, პოლიტიკური, ორღობული, ქუჩური, ქურდული და ა.შ.

გთხოვთ, ყურადღება მიაქციოთ, რომ ამ შემთხვევაში მნიშვნელობა არა აქვს მთქმელის ვინაობას და მისი განათლების დონეს – ქუჩურად, ქურდულად და ორღობულად შეიძლება საუბრობდეს ვინმე □გამოჩენილი□პროფესორი ან პოლიტიკოსი, ხოლო ცხადად და მხატვრულად – ვინმე ყოვლად ჩვეულებრივი გლეხი ან პირველკლასელი მოწაფე. ზარემ აქვე იმასაც ვიტყვი, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში სიძულვილის ენა ასეა განმარტებული:

□დასჯად ქმედებად მიიჩნევა რელიგიური, ეროვნული, კუთხური, ეთნიკური, სოციალური და სხვა ნიშნის მქონე ჯგუფებს შორის განხეთქილების ჩამოსაგდებად ძალადობრივი ქმედებებისკენ მოწოდება, რაც ქმნის ძალადობის აშკარა, პირდაპირ და არსებით საფრთხეს. ამგვარი მოწოდება შეიძლება ნებისმიერი საშუალებით, წერილობით ან ზეპირად გავრცელდეს.□

იმედია, დამეთანხმებით, რომ ეს განმარტება, მისი სამართლებრივი და გრამატიკული გამართულობის მიუხედავად, არ იძლევა პასუხს კითხვაზე, მაინც რას გულისხმობს □სიძულვილის ენა.□ ვინაიდან საქმე ენასთან, ენის ფილოსოფიასთან გვაქვს, მოდი, ჯერ წმინდა ენობრივი თვალსაზრისით, სახელმწიფო მინისტრის, ბატონ **მამუკა მდინარაძის** საჯარო განცხადება განვიხილოთ.

□შსს-ში შეიქმნება სამმართველო, რომლის ძირითადი ფუნქცია საჯარო სივრცეში სიძულვილის ენის, შეურაცხმყოფელი კამპანიებისა და აგრესიული კომუნიკაციის სისტემური მონიტორინგი იქნება□

იმედია, ყურადღება მიაქციეთ, რომ ამ არცთუ ვრცელ წინადადებაში ექვსი უცხოური ტერმინია მოშველიიებული: **□ფუნქცია□– დანიშნულება; □კამპანია□– მუშაობა, ქმედება; □აგრესია□– სხვისთვის დამაზიანებელი გამიზნული ქცევა; □კომუნიკაცია□– ურთიერთობა; □სისტემური□– მუდმივი, უწყვეტი; □მონიტორინგი□– დაკვირვება, თვალყურის დევნება, შემოწმება.**

ახლა ვნახოთ □თარგმანიც□, ანუ შესაძლებელი იყო თუ არა ამ აზრის გადმოცემა უცხოური ტერმინების გამოუყენებლად: **□შსს-ში შეიქმნება სამმართველო საჯარო სივრცეში სიძულვილის ენის გამოყენებაზე, წინასწარ გამიზნულ შეურაცხმყოფელ თუ დამაზიანებელ ქმედებებზე მუდმივი დაკვირვებისთვის.□**

ოპოზიციონერი მლანძღველ-განმაქიქებლებისგან განსხვავებით, მე ვარ სახელმწიფო მინისტრ მამუკა მდინარაძის გულწრფელი პატივსმცემელი, ქვეყნის წინაშე მისი ამაგის ალალი დამფასებელი. მიმაჩნია, რომ იგი არის ერთ-ერთი ყველაზე განათლებული, საკუთარი ქმედებებისა თუ სიტყვა-პასუხის მაკონტროლებელი ადამიანი თანამედროვე ქართულ პოლიტიკაში. უბრალოდ, იმის თქმა მინდოდა, რომ სურვილის შემთხვევაში, სავსებით შესაძლებელია ნებისმიერი უგანათლებულესი, უპატიოსნესი ადამიანის ნებისმიერი გამონათქვამის, განცხადების, ზეპირი თუ წერილობითი მიმართვის ნებისმიერი მიმართულებით თარგმნა-ინტერპრეტაცია.

* * *

ნება მიბოძეთ შეგახსენოთ, რომ რამდენიმე დღის წინ საქართველოს ტელევიზიის პირველ არხზე პირდაპირ ეთერში გაიმართა დებატები სწორედ სიძულვილის ენის პრობლემებთან დაკავშირებით. ამ დებატების ერთ-ერთი უმთავრესი, შეუდრეკელ-შეუჩერებელი ფიგურა აღმოჩნდა ვინმე ქალბატონი ვიკა ფილფანი, თუ არ ვცდები, გახარიას პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი.

თავისი საათნახევრიანი დაუოკებელი და ყოვლად გაუგებარი მიეთ-მოეთის განმავლობაში, ამ ქალბატონს არ გამოუყენებია არცერთი უცხო თუ მშობლიური საგინებელი სიტყვა. თუმცა, ამის მიუხედავად, მისი ეს გამოსვლა გახლდათ სიძულვილის ენის კლასიკური ნიმუში.

* * *

სოციალურ ქსელში გავრცელდა ქალბატონ **ციცინო შურღაიას** შეგონება: **□ინტელექტუალურ ადამიანს აუცილებლად უნდა ჰქონდეს ფული! წინააღმდეგ შემთხვევაში, ნუ აქვს პრეტენზია, რომ ინტელექტუალია.□**

ამ სიტყვების ავტორის შესახებ მხოლოდ ის ვიცი, რომ საკმაოდ წარმატებული და პოპულარული ექიმია. სავარაუდოდ, არცთუ გაუნათლებელი. ყოველ შემთხვევაში – ფორმალურად მაინც. ჩვეულებრივ, □საყველპურო□ქართულ ენაზე მისი ეს გამონათქვამი დაახლოებით ასე ითარგმნება: □**განათლებული ადამიანი აუცილებლად მდიდარი უნდა იყოს. ხოლო თუ ღარიბია, ესე იგი, უვიცი და ხეპრეა**□

ამ გამონათქვამიდან გამომდინარე, უპირველეს ყოვლისა, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ თვითონ ქალბატონი ციცინო შეძლებული, ფინანსურად უზრუნველყოფილი, სოლიდური ასაკის ადამიანია. დარწმუნებულია, რომ განსაკუთრებული ღვაწლი მიუძღვის ერისა და სამშობლოს წინაშე და აქედან გამომდინარე, გააჩნია უპირატესობა □უბრალო□თანამოქალაქეებთან შედარებით.

თუ მის გამონათქვამს სემიოლოგიის პრინციპებით მივუდგებით, ადვილად დავასკვნით, რომ ქალბატონი არის თავისთვისაც კი მოულოდნელად გამდიდრებული პრიმიტივი და პროვინციალი. დარწმუნებულია, რომ ინტელექტის სიღრმეს განსაზღვრავს ფულის ოდენობა. ანუ მე, ვისი მთავარი შემოსავალი პენსიაა, ვარ ხეპრე და უვიცი. თუ ქალბატონი იტყვის, რომ ამის თქმა არ უნდოდა, მით უარესი მისი ინტელექტისთვის. რაც მთავარია, ენის ფილოსოფიიდან გამომდინარე, ქალბატონ ციცინო შურღაიას ეს გამონათქვამი, უნდა თუ არა მას და, საერთოდ, უფიქრია თუ არა ამაზე, არის სიძულვილის ენის კლასიკური ნიმუში.

* * *

□ალბათ აღმაშენებელსაც სტრატეგიულად უნდა მოეთმინა თურქთა თარეში, საპაპძეს ეცლია სპარსთა მხედრობისათვის და სამასი არაგველიც ტყუილად მიაკვდა კრწანისში აღას ლაშქარს□

ეს გახლავთ მარადიულად დამწყები გამოჩენილი ქართველი პოლიტიკოსის **შალვა ნათელაშვილის** გამოხმაურება კონსტანტინე გამსახურდიას (უმცროსი) გამონათქვამზე – **□ჩვენს ხელისუფლებას აქვს სტრატეგიული მოთმინების პოზიცია, რათა არ გამოიწვიოს რუსი შიზოიდების გაღიზიანება□**

ბატონი კონსტანტინეს ეს არცთუ ბურუსით მოცული გამონათქვამი სიძულვილს და სარკასტულ შეფასებას კი არა, დაფიქრებას იმსახურებს. ოღონდ, არა ნათელაშვილისა და მისი დონის პრიმიტივი □მოაზროვნეებისგან□, არამედ იმ ადამიანებისგან, ვისაც გააზრების და ანალიზის უნარი გააჩნიათ. იმედია, დამეთანხმებით, რომ თავის მხრივ, სარკაზმისა და, თუ ძალიან მოვინდომებთ, სიძულვილის ენის აღმოჩენა შესაძლებელია ნათელაშვილისა და სხვათა გამონათქვამების ჩემეულ შეფასებაშიც.

ამით იმის თქმა მინდა, რომ სურვილის შემთხვევაში (მით უფრო, თუ ამის დავალებაც გაქვს), სიძულვილის ენის, პიროვნული შეურაცხყოფის მაგალითების, ან ამის მცდელობის აღმოჩენა შესაძლებელია ნებისმიერ პოლემიკაში. ისევე, როგორც ენის სპეციფიკიდან (განსაკუთრებით, ზეპირი მეტყველებიდან) გამომდინარე, სავსებით შესაძლებელია ამგვარი □აღმოჩენების□გაქარწყლება. კიდევ უფრო რთულია სიძულვილის ენის დარქმევა ე.წ. ქუჩური (□ნახალოვკური□, კახური) ბილწსიტყვაობისა და, თუნდაც, იმერულ-მეგრულ-გურული წყევლა-კრულვისათვის.

რა თქმა უნდა, ეს არ ეხება შალვა ნათელაშვილზეც კი მეტად სახელგანთქმული მსოფლიო დონის პოლიტიკოსის **ნიკა გვარამიას** საჯარო და მისამართიან ბილწსიტყვაობას – □..შენი დედაც მოვ...ან!□□ჩაგიფსით ღვინოში!□და სხვა მრავალი. ვთქვათ, ხელისუფლებამ გაამკაცრა კანონი ბილწსიტყვაობასა და სიძულვილის ენაზე. იგი, იმედია, თანამედროვე ოპოპოლიტიკის ისეთ გრანდიოზულ წარმომადგენელსაც შეეხება, როგორიც ბრძანდება, მაგალითად, თავისი ორიგინალური კომუნიკაციური სტილით სახელგანთქმული ზურაბ-გირჩი ჯაფარიძე.

როგორც ხშირად ხდება კიდეც, პატივცემულ და ზრდილობის განსახიერება გირჩზურაბას, ვთქვათ, არ მოეწონა ვინმე ოპონენტის საპარლამენტო გამოსვლა, ან, სულაც, რომელიმე სპექტაკლი რუსთაველის თეატრში. დარწმუნებული ბრძანდებოდეთ, მისი საპროტესტო რეაქცია იქნება ასეთი – ხმის ამოუღებლად სასწრაფოდ ჩაიხდის შარვალს და შიშველ უკანალს პარლამენტის ტრიბუნას ან რუსთაველის თეატრის სცენას მიუშვერს!

ასეთ ვითარებაში, ფაქტობრივად, შეუძლებელი ხდება დასაბუთებული პასუხის გაცემა საკრამენტულ კითხვაზე – შეფასდება თუ არა მისი ამგვარი ქმედება სიძულვილის ენად ან ბილწსიტყვაობად?!

* * *

იმედია, ყურადღება მიაქციეთ, რომ არ მომიშველიებია ვინმე მარიზი – ანთილიყოს და, თუნდაც, თავისი ხაზგასმული ზეპირი და წერილობითი ბილწსიტყვაობით სახელგანთქმული ნატა ფერაძის □ისტორიული□გამონათქვამები. პირველი იმის გამო, რომ ყურადღების ღირსი არ არის. მეორე იმის გამო, რომ ჩემი აზრით, ქალბატონი ფერაძე, საერთოდ, თავისი არცთუ ღირსეული ქმედებებით საზოგადოების ყურადღების მიპყრობას ცდილობს და არ მინდა ამაში დავეხმარო.

თუ □სიძულვილის ენის შემსწავლელი კომისია□ მართლაც შეიქმნა, შესაძლოა, იგი გადაულახავი პრობლემების წინაშე დააყენოს საქართველოს ბევრი მოქალაქისა და, მათ შორის, ჩემთვისაც საპატივცემლო, უაღრესად განათლებულმა პიროვნებამ ბატონმა გრიშა ონიანმა. ან საჯაროდ დედის გინება ოფიციალურად აზრის თავისუფლად გამოხატვის ერთ-ერთ საშუალებად უნდა ვაღიაროთ. ევროპელებისა რა გითხრათ, მაგრამ ჩემი აზრით, ამგვარი კომისიის შექმნა, ბილწსიტყვაობისა და სიძულვილის ენის გამოყენებისთვის სადამსჯელო ღონისძიებების გამოყენება აბსოლუტურად გაუგებარი იქნება □ძმოძმე□უკრაინელების, ბელარუსების და, განსაკუთრებით, □ჩვენი ისტორიული დაუძინებელი მტერი□რუსებისთვის!

* * *

ბოდიშს ვიხდი სიტყვაუხვობისთვის. იქნებ ვცდები კიდეც, მაგრამ სიძულვილის ენის წინააღმდეგ საბრძოლველად სისხლისა თუ ადმინისტრაციული სამართლის კოდექსების გამკაცრება-გასასტიკება წინასწარ წარუმატებლობისთვის განწირული მგონია. ხელისუფლებისადმი ჩემი მოკრძალებული რჩევაა, ვიდრე საბოლოო გადაწყვეტილებას მიიღებდეთ, იქნებ ენის ფილოსოფიის მცოდნე ადამიანებს გაესაუბროთ. საბედნიეროდ, ასეთები საქართველოში საკმაოდ ბევრია.

დარწმუნებული ვარ და თქვენც დარწმუნებული ბრძანდებოდეთ, რომ ენის სპეციალისტები □სიძულვილის ენის□წინააღმდეგ საბრძოლველად რაიმე სპეციალური კომისიის შექმნის გარდა, ზოგადად, განათლების ძირეულ რეფორმაზე იმსჯელებენ.

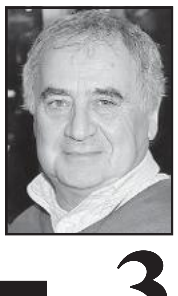

თეიმურაზ ქორიძე
25. 05. 2026

ბრანწი ოპოზიციის ალიანსს...

მიხეილ სააკაშვილი:

შესაქმნელია წინააღმდეგობის მოძრაობა რევოლუციის მოსახდენად, ისევე, როგორც თავის დროზე ნაციონალური მოძრაობა შევქმენით რევოლუციის მოსახდენად!

წლევანდელ მაისს, გარდა იმისა, რომ მაისობისა არაფერი ეტყობა, ქარებმა, წვიმებმა და უჩვეულო სიგრილემ სწორედ რომ ტვინი წაიღო, დანარჩენი ყველაფერი – პოლიტიკური წიაღსვლები ადგილზე აქვს, პირიქით მომრავლებულადაც კი. 11 მაისს ისტორიული დღე იყო. საქართველოს მე-14 საეკლესიო კრებამ საქართველოს 142-ე პატრიარქად შიო III გამოარჩია. მთელი ქვეყანა ხაროდა, მაგრამ ვინ დაგაცადა გახარება. იმავე დღეს საფრანგეთის ეროვნულმა ასამბლეამ მხარი დაუჭირა კრიტიკულ რეზოლუციას საქართველოს შესახებ. რაც მთავარია, ასამბლეას უქართველოდ არ ჩაუვლია–დარბაზში იჯდა ჩვენი სამიდღემჩიო, მეხუთე პრეზიდენტი, ყოფილი ფრანგი დიპლომატი სალომე ზურაბიშვილი და ტაშის კვრით ხელისგულებს იტყავებდა...

მორგებულად თქვა **მამუკა მდინარაძემ,** განსაკუთრებით სამწუხაროა, როცა საქართველოს მიმართ დარტყმებში ქართველი მონაწილეობსო. ტაშის კვრას რომ მორჩა, ქედმაღლურად დამოძღვრა ახალი კათოლიკოს-პატრიარქი, ვისურვებდი, რომ ხალხის მღვდელმთავარი ყოფილიყოსო, თითქოს წინამორბედი პატრიარქი სცოდავდა ამ მხრივ, თითქოს სანატრელი გვქონდა პატრიარქის „ხალხურობა“ ეტყობა, როლები განაწილებული აქვთ: ოპოზიცია პირდაპირ რქებით აწვება შიო III-ს, რომ ის სათავეში ჩაუდგეს **„სინდისის პატიმრების“** გათავისუფლებას. კრიტიკული რეზოლუციის მიღება ჩვენი დასავლელი მეგობრებისგან არც პირველია და, ალბათ, არც უკანასკნელი იქნება, ოღონდ სხვა რეზოლუციებს შინაარსით აშკარად აჭარბებს. მეტი მონდომება და მეტი მოთხოვნაა ჩადებული, მთავარი სამიზნე კი საფრანგეთის მოქალაქე ბიძინა ივანიშვილია.

გაგაცნობთ რამდენიმე მონაკვეთს. რეზოლუცია გმობს საქართველოს მთავრობის ავტორიტარულ მიმართულებებს; ფუნდამენტური უფლებების დარღვევას; შეზღუდვებს გამოხატვისა და შეკრების თავისუფლებაზე. მხარს უჭერს საერთაშორისო გამოძიების ჩატარებას; მოუწოდებს ევროპულ ინსტიტუტებს, ძალაში დატოვონ ევროკავშირში საქართველოს გაწევრიანების დე ფაქტო შეჩერება. მოუწოდებს საფრანგეთის რესპუბლიკის მთავრობას საჯაროდ დაგმოს გარეჩარევა (ღმერთი აღარ არის? თვით ეს რეზოლუცია ხომ თავად არის ჩარევა, თანაც როგორი!) განსაკუთრებით საქართველოს პოლიტიკურ ინსტიტუტებსა და ოლიგარქ ბიძინა ივანიშვილზე რუსული რეჟიმის მიერ გავრცელებული გავლენა. მოუწოდებს ევროპელ პარტნიორებთან თანამშრომლობით მხარი დაუჭიროს ინდივიდუალური სანქციების დაწესებას ბიძინა ივანიშვილისა და მასთან დაახლოებული პირების წინააღმდეგ. გადახედოს იმ გარემოებებს, რის ფარგლებშიც ბიძინა ივანიშვილს საფრანგეთის საპატიო ნიშნის ორდენი გადაეცა და განიხილოს მისი უკან წაღება. ეს ყველაფერი საჭიროა, რათა დავიცვათ ქართველი ხალხის თავისუფლება და საფრანგეთის ინტერესები კავკასიაში.

რა ადვილი ყოფილა ქართველი ხალხის თავისუფლების მოპოვება! ჩამოხსენი საპატიო ნიშნის ორდენი ივანიშვილს და ერი გაათავისუფლე! რა შეიძლება იყოს ოპოზიციის შემდეგი ნაბიჯი? ნიკა გვარამიამ ერთ-ერთ გადაცემაში საჯაროდ განაცხადა, რომ მათ უკვე ყოველგვარი იურიდიული საფუძველი აქვთ საფრანგეთის პროკურატურას მოსთხოვონ ივანიშვილის წინააღმდეგ საქმის აღძვრა. 26 მაისს რაც შეიძლება ბევრი ხალხი უნდა მოვიდეს რუსთველზე „რათა გადავწყვიტოთ, რა გზით ვიბრუნებთ სამშობლოს და ერთად აღვასრულოთ“.

რატომ ფიქრობს თუქსუსი **ნიკა გვარამია,** რომ მის დაძახილზე ხალხი ხმალზე ხელს იკრავს? არ დაგვავიწყდეს, ეს „ღვინოში ჩამფსმელი“ და ახალი კათოლიკოს-პატრიარქის „ჭინ ჩემი ფეხებიადო“ მომხსენიებელი **ნიკა გვარამიაა!** თუმცა, რა გინდა, სწორედ ეს კაცია დღეს ოპოზიციის ალიანსის ყველაზე მსხვილი „გამგებელი“. სწორედ მისი შეჩიჩხინებით ოპოზიციის ალიანსმა 15 მაისს გამართულ ბრიფინგზე კიდევ ერთხელ მოუწოდა საზოგადოებას 26 მაისს რუსთაველის პროსპექტზე აქციაში მონაწილეობისკენ. სხვათა შორის ამ ბრიფინგზე ალიანსმა დაასახელა 6 მოთხოვნა, რომელთა შესრულებაც აუცილებელია საქართველოში თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნების ჩატარებისთვის, რომელთა შესრულებაც საზოგადოებას დაუბრუნებს ნდობას საარჩევნო პროცესის მიმართ, რაც საბოლოო ჯამში ივანიშვილის რეჟიმის დამხობით დასრულდება:

1) შეიცვალოს საარჩევნო ადმინისტრაციის დაკომპლექტების წესი. მასში უნდა შევიდეს თითო კაცი 2024 წლის არჩევნებში გარიერგადალახული პარტიებიდან (მიუხედავად იმისა, რომ იქვე არალეგიტიმურად აცხადებენ 2024 წლის არჩევნებს. ხომ კარგი ლოგიკაა!);

2) ემიგრანტებს უნდა დაუბრუნდეთ საარჩევნო ხმის უფლება;

3) გამკაცრდეს ამომრჩევლის ვერიფიკაციის პროცესი. ამიტომ დაემატოს სახის ამომცნობი აპარატები. მოვიწვიოთ სანდო საერთაშორისო აუდიტორული კომპანია, რომელიც აუდიტირებას გაუწევს როგორც აპარატებს, ისე კენჭისყრის დღის პროცესს;

4) გაიხსნას ამომრჩეველთა სია, მომზადდეს მათი გასაჯაროება;

5) საარჩევნო საჩივრებთან დაკავშირებით, სასამართლოში შეიქმნას საარჩევნო დავების განმხილველი კოლეგიები, რომლებიც შერჩეული იქნება საერთო შეთანხმების საფუძველზე;

6) გაუქმდეს ყველა ის საკანონმდებლო ცვლილება, რომელიც „ქართულმა ოცნებამ“ 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ მიიღო.

ამ მოთხოვნებს **გიორგი ვაშაძემ** დაუსართა განცხადება, რომ იწყება ბრძოლის ახალი ეტაპი: ნახავთო განახლებულ ამბებს, იქნება პოზიტიური სიურპრიზები, **„შევარდნას, მივარდნას, გაქცევას ან გასაიდუმლოებას არ უნდა ველოდოთ! 26 მაისს არის პირველი შეკრება მანდატის მოპოვებისთვის და განახლებისთვის. იქნება სრულიად ახალი რაღაცები, მათ შორის ამ საზოგადოების პროცესში ჩართვა.ხალხის მანდატის გამოხატულებების სხვადასხვა აქტი შედგება. ეს იქნება ფორმითა და შინაარსით აბსოლუტურად განსხვავებული აქცია“**

ამას ემატება **მიხეილ სააკაშვილის** ფეისბუქში გავრცელებული წერილი: **„შესაქმნელია წინააღმდეგობის მოძრაობა რევოლუციის მოსახდენად, ისევე, როგორც თავის დროზე ნაციონალური მოძრაობა შევქმენით რევოლუციის მოსახდენად!“**

ყოველივე ამას პასუხად **ირაკლი კობახიძე** სამი თითის კომბინაციას – ბრანწს უჩვენებს იშტაზე მოსულ ოპოზიციას: **„2028 წლის არჩევნები ჩატარდება დღეს მოქმედი კანონმდებლობით, ამის პირობას ვაძლევ ყველას. ეს კანონმდებლობა არის აბსოლუტურ შესაბამისობაში საერთაშორისო სტანდარტებთან“**

ირაკლი კობახიძე არა მარტო შიდა ოპოზიციას, არც გარე ოპოზიციას ანუ არც ევროპულ ინსტიტუტებს ინდობს. 19 მაისს გამოქვეყნდა მისი ღია წერილი, რომლის ადრესატებიც არიან ევროპული კომისიის პრეზიდენტი ურსულა ფონ დერ ლაიენი, ევროპული საბჭოს პრეზიდენტი ანტონიუ კოშტა და ევროპარლამენტის პრეზიდენტი რობერტა მეცოლა. ღია წერილით მიმართვა იმან განაპირობა, რომ ბრიუსელს შეწყვეტილი აქვს პოლიტიკური დიალოგი საქართველოსთან. წერილში დაგმობილია დანიის დედაქალაქ კოპენჰაგენში პოლიციის მიერ დემონსტრანტებზე ძალადობა (სასტიკი დარბევა და ძაღლების მიქსევა, ხელჯოხების თანხლებით). ირაკლი კობახიძე ევროპელ ლიდერებს მოუწოდებს მათაც დაგმონ ეს ვანდალიზმი: **„საქართველო ვროპული, ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყანა თქვენგან პასუხს ელის: როგორ აღმოჩნდა ევროპა, რომელიც მთელი მსოფლიოსთვის განვითარების, თავისუფლებისა და დემოკრატიის მაგალითად მიიჩნეოდა, ასეთ ღრმა ღირებულებით კრიზისში და ზოგადად, საით მიჰყავს ევროკავშირი ამ გზას? რა იქნება ამ შემაშფოთებელი პროცესების საბოლოო შედეგები?“** რა თქმა უნდა, ევროპიდან ამ კითხვებზე პასუხი არ არის და არც იქნება, სამაგიეროდ, თბილისს დაძმობილებული ქალაქი ზაარბრიუკენი 50-წლიან მეგობრობას წყვეტს, რასაც თბილისის მერი გერმანელი ერისადმი სამგლოვიარო წერილით პასუხობს, ხოლო გერმანიის ელჩი საქართველოში პეტერ ფიშერი უკვე დაბეჯითებით გვაფრთხილებს – **„ასეთი რიტორიკით ევროკავშირში ვერ შეხვალთ, ვერა!“**

ერთი სიტყვით, ევროპიდან დაძრული ღრუბლები კიდევ უფრო მუქდება. პარადოქსია და ევროპიდან წამოსული მესიჯები რატომღაც აღარ არის თანხვედრაში უკრაინულთან. **„ჩვენ მივისწრაფვით ურთიერთობისა და თანამშრომლობის ნორმალიზაციისკენ, ურთიერთპატივისცემისა და ურთიერთგაძლიერების საფუძველზე მზად ვართ შემხვედრი ნაბიჯების გადასადგმელად“** – დაწერა ფეისბუქის ოფიციალურ გვერდზე უკრაინის პრეზიდენტმა ვოლოდიმირ ზელენსკიმ საგარეო საქმეთა მინისტრთან **ანდრეი სიბიგასთან** უკრაინის მაის-ივნისის პერიოდის საგარეო პოლიტიკური ამოცანების განხილვის შემდეგ. მოგვიანებით კი სიბიგამ გაგვიმხილა, რომ უკრაინა საქართველოს მიმართ თავისი გეოპოლიტიკური ინტერესები აქვს.

ამ დღეებში „ქართულმა ოცნებამ“ დააანონსა, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტროში შეიქმნება სპეციალური სამმართველო, რომლის ძირითადი ფუნქციაც საჯარო სივრცეში სიძულვილის ენის, შეურაცხმყოფელი კამპანიისა და აგრესიული კომუნიკაციის სისტემური მონიტორინგი და შესაბამისი სამართლებრივი რეაგირება იქნება. ვიცე-პრემიერის, სამართალდამცავი სტრუქტურების კოორდინაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის მამუკა მდინარაძის განმარტებით სახელმწიფოს ვალდებულებაა, უზრუნველყოს იმგვარი გარემოს შექმნა, სადაც განსხვავებული აზრი დაცული იქნება და იმავდროულად შესაძლებელი იქნება სიძულვილის, მტრობისა და შეურაცხყოფის ენის აღმოფხვრა. **„ახლა მთავარი სწორი პრაქტიკის დამკვიდრებაა,** – განმარტა პრემიერ-მინისტრმა **ირაკლი კობახიძემ, – სწორი ზღვარი უნდა გაევლოს გამოხატვის თავისუფლებასა და სიძულვილის ენას შორის. კრიტიკას ვერავინ ვერავის აუკრძალავს, მათ შორის მძაფრი ფორმითაც შეიძლება იყოს გამოხატული, მაგრამ რაც შეეხება სიძულვილის ფორმებს, როგორიც არის, მაგალითად, შეურაცხყოფა, რასაც ხშირად ვხედავთ სოცმედიაშიც და სოცმედიის მიღმაც, ამ ყველაფერს სჭირდება რეაგირება“.**

ოპოზიცია რის ოპოზიცია იქნებოდა, ხმალამოღებული რომ არ შეხვედროდა მთავრობის ამ ახალ ნაბიჯს, არიქა, „ქართული ოცნება“ კრიტიკას კრძალავსო. კრიტიკას კი არა, დედის გინებას და მსგავს უწმაწურობას და სიბილწეს კრძალავს. კრძალავს ისეთ „ხალხურ სიმღერებს“, როგორიცაა საქვეყნოდ გავრცელებული: **„ოლე, ოლაა... ქოცების დედის ტ...ნა, მწოველებო, ნაბოზვრებო, თქვენი დედის ტ...ნის დროა“..**

ამ „სიმღერას“ მღერის მთელი დემონსტრაცია, მთელი დარბაზი, მღერიან პირზე რძეშეუმშრალი გოგონები და უკვე ჩაბერებული ქალბატონები, ბიჭუკელები და თმაშევერცხლილი ოჯახის მამები... მართლაც „ოლე-ოლა“ ამ სიმღერის შემქმნელ „პოეტს“, „კომპოზიტორს“ და „ლოტბარს“..

რა, იგივე „ოლე-ოლა“ არ არის, როცა ტელეწამყვანი ან მოწვეული სტუმარი ჩვეულებრივზე ჩვეულებრივად აცხადებს: „ივანიშვილის პრემიერი“, „ივანიშვილის პარლამენტი“, „ივანიშვილის პრეზიდენტი“, „ივანიშვილის რეჟიმი“..ვფიქრობ, პირველ ყოვლისა, ისინი უნდა დაისაჯონ ამ ახალი კანონმდებლობის შესაბამისად. სწორედ ამ „ჩვეულებრივობაშია“ გამოხატული მთელი ზიზღი, მთელი სიძულვილი ხელისუფლებისა და მის მხარდამჭერთა მიმართ, განცხადებაა იმისა, რომ არ არსებობს არავითარი ხელისუფლება, არავითარი „ქართული ოცნების“ ლეგიტიმაცია...თითქოს არაფერია „ივანიშვილის პრემიერ-მინისტრი“, მაგრამ დიდი განჭვრეტა არ გვჭირდება იმის დასტურად, რომ ეს უბრალოდ პოლიტიკური ნამცეცების სროლა როდია, ეს სწორედაც რომ „ოლე-ოლაა“ და, რაც მთავარია, მას არც არავინ მალავს!

ალეკო ასლანიშვილი

საქართველოს რესპუბლიკა

როდესაც თანაკურსელი, თანაჯგუფელი და, რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, წლების განმავლობაში გამოცდილი ახლო მეგობარი და თანამებრძოლი 70 წლის იუბილეს აღნიშნავს, ეს თარიღი მხოლოდ პირადი ზეიმი არ არის – იგი გარდაიქმნება ცხოვრებისეული გზის, შრომის, ერთგულებისა და მიღწევების გააზრების განსაკუთრებულ მომენტად. ასეთ დროს ბუნებრივად ჩნდება სურვილი, მადლიერებითა და პატივისცემით გადავავლოთ თვალი მის განვლილ გზას და ღირსეულად შევაფასოთ თავისი პიროვნული წვლილი მეცნიერებასა და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. სწორედ ასეთ პიროვნებას მიეკუთვნება ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი ელგუჯა მექვაბიშვილი, რომლის მთელი შეგნებული ცხოვრება, 1973 წლიდან მოყოლებული, მჭიდროდ არის დაკავშირებული ამ უმნიშვნელოვანეს საგანმანათლებლო და სამეცნიერო კერასთან.

საქმემან შენმან წარმოგაჩინოს...

სტუდენტობის პერიოდში, „პოლიტიკური ეკონომიის“ შემსწავლელი მცირე ჯგუფის წევრი, იგი გამოირჩეოდა არა მხოლოდ მაღალი აკადემიური მოსწრებით, არამედ აქტიური მონაწილეობით სტუდენტური სამეცნიერო ცხოვრების პროცესში. მისი მოხსენებები წარმოდგენილი იყო როგორც საუნივერსიტეტო, ისე ეროვნულ სტუდენტურ სამეცნიერო კონფერენციებზე, რაც ადრეული ეტაპიდანვე მეტყველებდა მის კვლევით პოტენციალსა და პროფესიულ მიზანდასახულობაზე.

„ეკონომისტის, პოლიტიკური ეკონომიის მასწავლებლის“ დიპლომის მიღების შემდეგ, მან გააგრძელა აქტიური პედაგოგიური საქმიანობა დედაქალაქის სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებლებში. ამასთან, მნიშვნელოვანია აღინიშნოს „პოლიტიკური ეკონომიის“, როგორც დისციპლინის, არსი: მიუხედავად იმისა, რომ იგი ხშირად აღიქმება, როგორც ზედმეტად თეორიული სფერო, სინამდვილეში იგი ფლობს მნიშვნელოვან გამოყენებით ფუნქციასაც – უზრუნველყოფს მეთოდოლოგიურ საფუძველს ეკონომიკური პროცესების გააზრებისა და მართვისთვის სხვადასხვა დონეზე.

საყურადღებოა ასევე „პოლიტიკური ეკონომიის“ კათედრის ინსტიტუციური ტრანსფორმაცია: თავდაპირველი სახელწოდებიდან – „პოლიტიკური ეკონომიის“ კათედრა – 1990-იანი წლების დასაწყისში მიმდინარე სისტემური ცვლილებების შედეგად ჩამოყალიბდა „ეკონომიკური თეორიის“ კათედრად, რომელიც დღეს „თეორიული ეკონომიკის“ კათედრის სახელით ფუნქციონირებს.

იუბილარის პროფესიული ბიოგრაფიის მნიშვნელოვანი ეტაპი უკავშირდება საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ეკონომიკისა და სამართლის ინსტიტუტს, სადაც მან ასპირანტურაში სწავლებისას, აკადემიკოს ავთანდილ გუნიას ხელმძღვანელობით, წარმატებით დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია თემაზე „დროის ეკონომიის კანონი“ (1984). აღნიშნული თემა დღემდე ინარჩუნებს აქტუალობას, ვინაიდან ეკონომიკური ეფექტიანობის ერთ-ერთი ფუნდამენტური საზომი სწორედ დროის რაციონალური გამოყენებაა. აღნიშნულ ინსტიტუტში მან გაიარა პროფესიული განვითარების სრული გზა - უმცროსი მეცნიერ-თანამშრომლიდან წამყვან მეცნიერ-თანამშრომლამდე, რაც თანხვედრაში იყო მისი სამეცნიერო ინტერესების გაფართოებასთან და კვლევითი საქმიანობის გაღრმავებასთან.

შემდგომი აკადემიური და სამეცნიერო კარიერა პროფესორმა ელგუჯა მექვაბიშვილმა განაგრძო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტზე, სადაც სრულად გამოვლინდა მისი როგორც მკვლევარის, ისე ორგანიზატორის შესაძლებლობები. აქვე დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია თემაზე **„გარდამავალი ეკონომიკის ფორმირების და განვითარების კანონზომიერებები საქართველოში“** (1997). იგი სხვადასხვა პერიოდში იკავებდა მნიშვნელოვან ადმინისტრაციულ პოზიციებს – იყო დეკანის მოადგილე, ფაკულტეტის დეკანი და უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს წევრი. მისი დეკანობის პერიოდი (1992-2005) დაემთხვა ქვეყნისთვის რთულ და გარდამტეხ სოციალურ-ეკონომიკურ ეტაპს, რაც განსაკუთრებულ პასუხისმგებლობასა და მენეჯერულ უნარებს მოითხოვდა.

აკადემიურ საქმიანობასთან ერთად, განსაკუთრებით აღსანიშნავია მისი მოღვაწეობა საქართველოს ეროვნული ბანკის საბჭოს წევრად (1998–2005), როდესაც მისი აქტიური მონაწილეობით შემუშავდა რეკომენდაციები, რომლებმაც მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა 1998 წლის გლობალური ფინანსური კრიზისის საქართველოს ეკონომიკაზე ნეგატიური ზემოქმედების შემცირებასა და ეროვნული ვალუტის სტაბილიზაციაში.

ამჟამად პროფესორი ელგუჯა მექვაბიშვილი ხელმძღვანელობს „თეორიული ეკონომიკის“ კათედრას. მისი კვლევითი ინტერესები მოიცავს თანამედროვე მაკროეკონომიკას, ეკონომიკურ და ფინანსურ კრიზისებს. იგი არის დაახლოებით 200-მდე სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი, რომლებიც გამოქვეყნებულია ქართულ, ინგლისურ, რუსულ და თურქულ ენებზე. ასევე, ავტორი და თანაავტორია 15-ზე მეტი სახელმძღვანელოსა და სასწავლო გამოცემისა, რომლებიც მოიცავს თეორიული ეკონომიკის, გლობალური ეკონომიკისა და ტრანსფორმაციული პროცესების პრობლემატიკას. მისი მონაწილეობით განხორციელდა არაერთი საერთაშორისო საგანმანათლებლო და სამეცნიერო პროექტი.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია მისი როლი ფაკულტეტის სამეცნიერო ჟურნალ „ეკონომიკა და ბიზნესის“ მთავარი რედაქტორის პოზიციაზე (2018 წლიდან). დიდია მისი, როგორც მთავარი რედაქტორის როლი იმაში, რომ მაღალი აკადემიური სტანდარტები და პუბლიკაციათა აქტუალობა აღნიშნულ ჟურნალს სამართლიანად გამოარჩევს ეკონომიკური პროფილის პერიოდულ გამოცემათა შორის.

პროფესორ ელგუჯა მექვაბიშვილის მრავალწლიანი ნაყოფიერი შრომა სათანადოდ არის დაფასებული: იგი დაჯილდოებულია ღირსების ორდენით, აგრეთვე ივანე ჯავახიშვილის ოქროს მედლითა და პრემიით. მას მინიჭებული აქვს ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საპატიო დოქტორის წოდება.

რაც შეეხება მეცნიერის ოჯახს, მისი მეუღლე მაია – გამორჩეული მუსიკის მასწავლებელი – სამწუხაროდ, ნაადრევად გარდაიცვალა. ქალიშვილი მარიამი საქმიანობს ციფრული მარკეტინგის სფეროში, ხოლო ვაჟი გიორგი წარმატებული ოფთალმოლოგია. პროფესორისთვის განსაკუთრებული სიხარულია შვილიშვილები, რომლებიც უკვე სწავლობენ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლაში.

პროფესორ ელგუჯა მექვაბიშვილის იუბილე არის არა მხოლოდ წარსულის შეფასების, არამედ მომავლის იმედით დანახვის საფუძველიც. ეს არის მეცნიერისა და მასწავლებლის ცხოვრების გზა, რომელიც ღირსეულად აერთიანებს ცოდნას, შრომას, ერთგულებასა და მოქალაქეობრივ პასუხისმგებლობას. გულითადად ვულოცავთ მას ამ მნიშვნელოვან თარიღს და გულწრფელად ვუსურვებთ ჯანმრთელობას, ხანგრძლივ შემოქმედებით სიცოცხლესა და ახალ სამეცნიერო წარმატებებს, რომლებიც კიდევ უფრო გაამდიდრებს ქართული ეკონომიკური მეცნიერების საგანძურს.

თეიმურაზ ბერიძე,
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი, ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი.
2026 წელი, მაისი

ეს უნდა გვჯეროდეს!

თურქეთის სპეციალური წარმომადგენელი სერდარ კილიჩი:

იმედი მაქვს, ახალქალაქი-ყარსის რკინიგზის გახსნა ასევე გააძლიერებს ოთხმხრივ თანამშრომლობას თურქეთს, სომხეთს, აზერბაიჯანსა და საქართველოს შორის

„ასე ეხმაურება სომხეთთან ურთიერთობების ნორმალიზების საკითხებში თურქეთის სპეციალური წარმომადგენელი, **სერდარ კილიჩი ნიკოლ ფაშინიანის** განცხადებას.

სომხეთის მთავრობის ხელმძღვანელმა მანამდე თქვა, რომ ახალქალაქი-ყარსის რკინიგზა, აზერბაიჯანის რკინიგზის მსგავსად, სომხეთიდან ექსპორტისა და იმპორტისთვის უკვე ღიაა.

„ახალი ნაბიჯი პირდაპირი ვაჭრობის მიმართულებით თურქეთსა და სომხეთს შორის ნორმალიზაციის პროცესის ფარგლებში. იმედი მაქვს, რომ ეს ახალი ნაბიჯი, ასევე გააძლიერებს თურქეთს, სომხეთს, აზერბაიჯანსა და საქართველოს შორის ოთხმხრივ თანამშრომლობას და მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანს რეგიონულ მშვიდობასა და სტაბილურობაში, წარმატებას მოუტანს ყველა ამ ქვეყანას“, „განაცხადა თურქმა დიპლომატმა.

დამშვენდი, აშენდი და გამრავლდი ქუთაისო!

ქუთაისში თანამედროვე სარეკრეაციო სივრცეებისა და პარკების მოწყობა მიმდინარეობს. ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მუნიციპალური განვითარების ფონდი ქუთაისში მასშტაბურ ინფრასტრუქტურულ პროექტებს ახორციელებს. მათ შორის, აქტიურ ფაზაშია მოსწავლე-ახალგაზრდობის პარკისა და ყოფილი პარლამენტის შენობის მიმდებარე ბულვარის მოწყობა. ასევე, პროექტირების ეტაპზეა ქუთაისის მრავალფუნქციური პარკი. ინფორმაციას ინფრასტრუქტურის სამინისტრო ავრცელებს.

მათივე ცნობით, პროექტები საქართველოს მთავრობის დაფინანსებით ხორციელდება და სამუშაოები გეგმის შესაბამისად მიმდინარეობს.

„მოსწავლე-ახალგაზრდობის პარკის რეაბილიტაციის პროექტი ითვალისწინებს საფეხმავლო და ველობილიკების მოწყობას, ახალი გამწვანების ზოლების გაშენებას, ტერიტორიის კეთილმოწყობას, მცირე არქიტექტურული ელემენტების განთავსებასა და განათების სისტემის განახლებას.

ყოფილი პარლამენტის შენობის მიმდებარე ტერიტორიაზე, 70 ჰექტარზე, თანამედროვე მრავალფუნქციური პარკი მოეწყობა, რომელიც ეკოლოგიურად მდგრად და მრავალფუნქციურ სარეკრეაციო სივრცედ ჩამოყალიბდება.

პროექტის ფარგლებში მოეწყობა საბავშვო და სპორტული სივრცეები, სავარჯიშო ზონები, საფეხმავლო და ველობილიკები, კულტურული და საგანმანათლებლო სივრცეები, ღია სცენა, პავილიონები და ღონისძიებების სივრცეები. ტერიტორიაზე ასევე განთავსდება საინფორმაციო ცენტრი, პერგოლები, ჭადრაკის მაგიდები, სასმელი წყლის შადრევნები, დეკორატიული ტბები და შადრევნები. პროექტი ასევე ითვალისწინებს ტერიტორიის გამწვანებას ადგილობრივი სახეობის მცენარეებით.

პარკის ტერიტორიაზე მოეწყობა ავტოსადგომები, მათ შორის ელექტრომობილების დამტენებით აღჭურვილი სივრცეები, გარე განათების სისტემა, სარწყავი ინფრასტრუქტურა, უსაფრთხოებისა და ვიდეომეთვალყურეობის სისტემები.

სარეკრეაციო სივრცეები სრულად იქნება ადაპტირებული ყველა მომხმარებლისთვის, მათ შორის განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე პირებისთვის. პროექტების განხორციელება ხელს შეუწყობს ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაციას, ქალაქის სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარებას, ტურისტული პოტენციალის ზრდასა და ადგილობრივი ეკონომიკის გაძლიერებას“.

შიო მესამე: ილია მეორის დაკრძალვის დღეებში გამოჩნდა ჩვენი ხალხის დიდი სულიერება, გონიერება და რწმენა

ქრისტეს რწმენას შეუძლია, ადამიანი დააყენოს გადარჩენის გზაზე. მიუხედავად მრავალი დაცემის თუ სირთულისა, ქართველი ხალხი ყოველთვის იყო ერთგული ამ გზის ჭეშმარიტების, „ამის შესახებ უწმინდესმა და უნეტარესმა, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსმა, ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტმა **შიო მესამემ** შიომღვიმის მამათა მონასტერში ქადაგებისას განაცხადა.

„რა გინდ დაცემული იყოს ადამიანი ზნეობრივად, ქრისტეს რწმენას შეუძლია, მასში გააღვივოს ნაპერწკალი სულიერების, ზნეობრიობის და ადამიანი დააყენოს გადარჩენის გზაზე. დიდი სიხარულია ჩვენთვის შიო მღვიმელის ხსენება, ამ წმინდა მონასტერში წირვა. ვმადლობთ უფალს, რომ ჩვენი ერი მრავალი საუკუნის განმავლობაში ცდილობდა ამ გზით სიარულს. მიუხედავად მრავალი დაცემის თუ სირთულისა, ქართველი ხალხი ყოველთვის იყო ერთგული ამ გზის ჭეშმარიტების, ცხოვრების. მისი უწმინდესობისა და უნეტარესობის გარდაცვალების შემდეგ და დაკრძალვის დღეებში გამოჩნდა ჩვენი ხალხის დიდი სულიერება, გონიერება, რწმენა და ის, რომ დღესაც ჩვენ ვართ ერთგულნი ამ გზის. ამისთვის ვმადლობთ უფალს. გილოცავთ დღევანდელ დღეს“, „განაცხადა **შიო მესამემ.**

სვიმონ კანანელი აფხაზეთის გამქრისტიანებელია!

23 მაისს „აფხაზეთობა“ და მოციქულ სვიმონ კანანელის ხსენების დღე აღინიშნა. ამ დღესთან დაკავშირებით აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე გიორგი ჯინჭარაძე, აფხაზეთის მთავრობის წევრებთან ერთად სამების საკათედრო ტაძარში წირვას დაესწრო, – ინფორმაციას აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა ავრცელებს.

მათივე ცნობით, ტაძარში სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსმა, ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტმა, უწმინდესმა და უნეტარესმა შიო III-მ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის დაღუპულ მებრძოლთა სულის მოსახსენებელი პანაშვიდი და მშვიდობისა და ერთობის პარაკლისი გადაიხადა.

„სამების საკათედრო ტაძარში აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს, აფხაზეთის მთავრობის აპარატისა და დევნილი საზოგადოების წარმომადგენლები იმყოფებოდნენ.

2014 წელს სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უწმინდესისა და უნეტარესის ილია II-ის ლოცვა-კურთხევით 23 მაისი, სვიმონ კანანელის ხსენების დღე, აფხაზეთის დღედ დადგინდა“.

თავდაცვის ძალების წარჩინებულნი ვახტანგ გორგასლის, ღირსების ორდენებითა და ღირსების მედლებით დაჯილდოვდნენ

საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ ყაველაშვილმა პრემიერ-მინისტრის ირაკლი კობახიძისა და პარლამენტის თავმჯდომარის შალვა პაპუაშვილის ერთობლივი წარდგინების საფუძველზე, თავდაცვის ძალების რვა წარმომადგენელს სახელმწიფო ჯილდოები გადასცა.

პრეზიდენტის სასახლეში გამართულ ღონისძიებას პრემიერ-მინისტრი **ირაკლი კობახიძე,** პარლამენტის თავმჯდომარე შალვა პაპუაშვილი, თავდაცვის მინისტრი **ირაკლი ჩიქოვანი,** თავდაცვის ძალების მეთაური, გენერალ-ლეიტენანტი გიორგი მათიაშვილი, აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების წევრები და თავდაცვის ძალების წარმომადგენლები დაესწრნენ.

როგორც საქართველოს თავდაცვის ძალების უმაღლესმა მთავარსარდალმა, მიხეილ ყაველაშვილმა სიტყვით გამოსვლისას განაცხადა, სამხედრო მოსამსახურეებისათვის ქვეყნის უსაფრთხოებაზე ზრუნვა ცხოვრების უმთავრესი მოწოდებაა. მისივე თქმით, ამგვარი არჩევანის გაკეთება მხოლოდ მათ ძალუძთ, ვისთვისაც სამშობლოს ერთგულება და საერთო მომავლისათვის თავგანწირვა ცხოვრების ამოსავალი პრინციპია.

„თანამედროვე გამოწვევებითა და საფრთხეებით აღსავსე მსოფლიოში საქართველოს თავდაცვის ძალების განვითარება და არსებულ რეალობასთან ადაპტირება ჩვენი სახელმწიფოს სუვერენიტეტის, სტაბილურობის მთავარი გარანტია. თქვენი მუდმივი სიფხიზლე, სამშობლოს სადარაჯოზე მტკიცედ დგომა, დისციპლინა და მაღალი პროფესიონალიზმი უზრუნველყოფს ჩვენი ქვეყნის მშვიდობასა და უსაფრთხოებას. ფასდაუდებელია თქვენი წვლილი ძლიერი სახელმწიფოს შენების პროცესში. მინდა, უდიდესი მადლიერება გამოვხატო თითოეული თქვენგანის მიმართ იმ განსაკუთრებული დამსახურებისთვის, რომელიც საქართველოს გაძლიერებაში მიგიძღვით. ჩვენი ვალია, თქვენი გმირული სულისკვეთების ამბავი მომავალ თაობებს შემოვუნახოთ. შვილების აღზრდა სამშობლოს სიყვარულითა და ეროვნული ტრადიციების პატივისცემით არის საქართველოს თავისუფლებისა და სუვერენიტეტის უმთავრესი პირობა“, „განაცხადა საქართველოს პრეზიდენტმა.

სამშობლოსა და ერის წინაშე განსაკუთრებული დამსახურებისათვის, ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენით დაჯილდოვდა საქართველოს თავდაცვის ძალების მეთაური, გენერალ-ლეიტენანტი **გიორგი მათიაშვილი.**

საქართველოს სახელმწიფოს აღმშენებლობაში „თავდაცვის განმტკიცებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისათვის, ღირსების ორდენით დაჯილდოვდნენ: გენერალ-მაიორი, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს თავდაცვის ძალების მეთაურის მოადგილე **ზაზა ჩხაიძე;** ბრიგადის გენერალი, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს თავდაცვის ძალების ჯარების ლოჯისტიკური უზრუნველყოფის სარდალი **პაატა ტაბატაძე;** ბრიგადის გენერალი, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს თავდაცვის ძალების ეროვნული გვარდიის უფროსი **რომან ჯოხაძე.**

საქართველოს სახელმწიფო აღმშენებლობაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისათვის და მისი ღირსეული სამსახურისათვის ღირსების ორდენები გადაეცათ: გენერალ-მაიორს, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს თავდაცვის ძალების მეთაურის მოადგილეს **ირაკლი ჭიჭინაძეს**; გენერალ-მაიორს, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს თავდაცვის ძალების სამხედრო პოლიციის დეპარტამენტის უფროსს **შალვა შენგელიას**; პოლკოვნიკს, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს თავდაცვის ძალების ავიაციისა და საჰაერო თავდაცვის სარდალს **სერგო ნიჩუას,** მთავარ სერჟანტს, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს თავდაცვის ძალების აღმოსავლეთის სარდლობის სერჟანტს, **შალვა მთვარელიშვილს.**

საქართველოს რესპუბლიკა

აბორტი სასიკვდილო ცოდვაა!!!

„ვაი მათ, რომელნი ბოროტს კეთილს უწოდებენ და კეთილს ბოროტს; ბნელს ნათლად ასაღებენ და ნათელს ბნელად“ (ესაია 5:20). როდესაც საქართველოს ახალმა პატრიარქმა **შიო მესამემ** 17 მაისს, ოჯახის სიწმინდისა და მშობლების პატივისცემის დღეს, **აბორტი სასიკვდილო ცოდვად მოიხსენია და განაცხადა, რომ ასეთ ცოდვაში მცხოვრები ოჯახი ვერ გაიხარებს, ეს მხოლოდ რელიგიური განცხადება არ ყოფილა.**

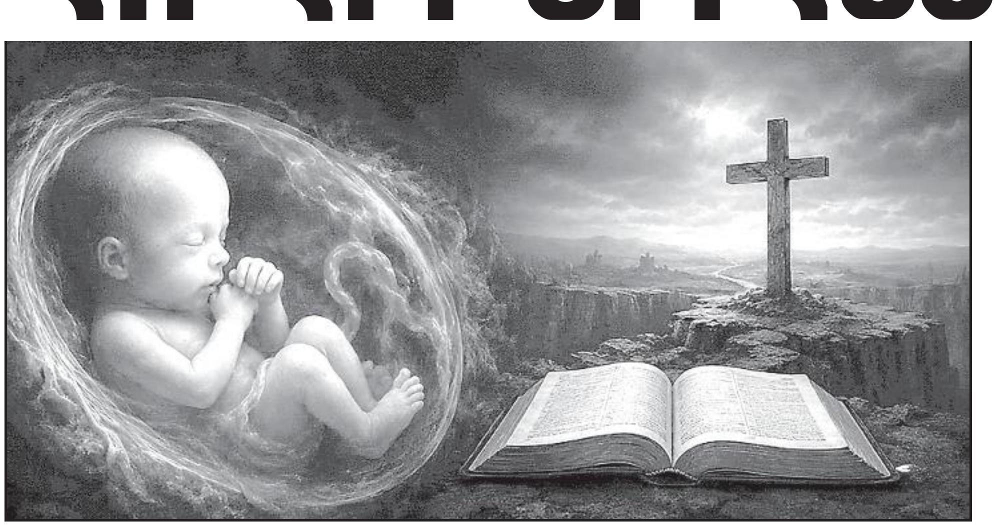

ადამიანის პიროვნება იწყება არა დაბადების შემდეგ, არამედ ჩასახვისა და მუცლად ყოფნის პერიოდიდანვე, ამიტომ დედა არსებობს იმიტომ, რომ არსებობს შვილი. მუცლად მყოფი სიცოცხლის ადამიანური ბუნება არ იწყება შემთხვევითი ბიოლოგიური მომენტიდან, პირველი სუნთქვიდან, ან ჭიპლარის გადაჭრიდან, არამედ იწყება მისი არსებობის სათავიდანვე.

ეს იყო მცდელობა, საზოგადოებრივ სივრცეში დაებრუნებინა ქრისტიანული მორალის ენა იმ ქვეყანაში, სადაც მრავალი პროცესი უკვე მხოლოდ სამედიცინო, იურიდიული და ინდივიდუალისტური კატეგორიებით აღიქმება. მისი ქადაგება სწორედ იმას შეეხო, რასაც თანამედროვე ცივილიზაცია თანდათან საზოგადოებრივი ცნობიერებიდან განდევნას ცდილობს – სინდისის კატეგორიას.

პატრიარქი საუბრობდა არა მხოლოდ ცოდვაზე, არამედ საზოგადოების შინაგან ზნეობრივ მდგომარეობაზე, რადგან აბორტების თანამედროვე კრიზისი დაკავშირებულია არა მხოლოდ დემოგრაფიასთან, მედიცინასთან ან სოციალურ სირთულეებთან, იგი დაკავშირებულია ცივილიზაციის ღრმა ენობრივ და სემანტიკურ ტრანსფორმაციასთან. დღეს ბრძოლა უკვე არა თავად ქმედების, არამედ იმ სიტყვების ირგვლივ მიმდინარეობს, რომლითაც ეს ქმედება მართებულად ითვლება.

ლოზუნგებში, სიმბოლოებსა და „მიმებში“, რომლებიც დღეს ამერიკის შეერთებულ შტატებში და, ზოგადად, დასავლეთის ქვეყნებში ვრცელდება, ჩვენ ვხედავთ არა უბრალოდ ფილოსოფიურ და იდეოლოგიურ კონსტრუქციებს, არამედ სემანტიკური რევოლუციის დასრულებულ ფორმას.

„Abortion is healthcare“ ანუ **„აბორტი ჯანდაცვაა“** წარმოადგენს კლასიკურ მაგალითს იმისა, თუ როგორ ცდილობს თანამედროვე იდეოლოგია ცოდვისა და ტრაგედიის გადაქცევას ზრუნვისა და ჰუმანიზმის ენად. აქ აბორტი ტრაგედიის, ცოდვისა და ზნეობრივი კონფლიქტის სივრციდან გადაჰყავთ მედიცინის, ზრუნვისა და უფლების სივრცეში. თვით სიტყვა – **healthcare**, თანამედროვე დასავლურ ცნობიერებაში თითქმის საკრალურ მნიშვნელობას ატარებს. იგი ასოცირდება ჰუმანიზმთან, ჯანმრთელობასთან და სიცოცხლის დაცვასთან. ამგვარად ხდება არა ქმედების გამართლება, არამედ მისი აღქმის ემოციური ჩარჩოს შეცვლა.

„Not yet a human“ ანუ **„ჯერ კიდევ არ არის ადამიანი“** კიდევ უფრო ღრმად მოქმედებს. აქ ბრძოლა უკვე ქმედებაზე კი არა, თავად ადამიანის განსაზღვრებაზე მიმდინარეობს. რადგან თუ ნაყოფი ადამიანად მიიჩნევა, მაშინ ჩნდება ზნეობრივი დილემა, ხოლო თუ იგი ენობრივ დონეზე აღარ ითვლება ადამიანად, მაშინ ქრება თავად მორალური დილემაც. მოვავლინო ამ ქვეყნად თუ არა? თანამედროვე იდეოლოგია ცდილობს არა იმდენად სინდისის დარწმუნებას, რამდენადაც თავად ზნეობრივი განცდის მექანიზმის გათიშვას, ლექსიკის შეცვლის გზით.

სწორედ ამიტომ, ენა იქცა ცივილიზაციური ბრძოლის მთავარ ველად.

ჯერ კიდევ ჯორჯ ორუელი, თავის რომანში „1984“ წერდა: „თუ აზროვნება ამახინჯებს ენას, ენასაც შეუძლია დაამახინჯოს აზროვნება“. ორუელი ხვდებოდა, რომ სიტყვების შეცვლა თანდათან თავად ცნობიერების სტრუქტურას ცვლის. ახალი ენა მხოლოდ ძველ სიტყვებსა და მათ შინაარსს კი არ კრძალავდა, არამედ შინაგანი მორალური წინააღმდეგობის შესაძლებლობას ამცირებდა.

თუ ადრეული ბოლშევიზმი ტრადიციულ ოჯახს, ქრისტიანულ მორალსა და სექსუალურ თავშეკავებას პირდაპირ ესხმოდა თავს, თანამედროვე დასავლური იდეოლოგია იმავე პროცესს უკვე ჰუმანიზმის, უფლებების, არჩევანისა და ზრუნვის ენით ახორციელებს.

„killing unborn child“ ანუ **„დაუბადებელი ბავშვის მოკვლა“**, იცვლება: **„termination of pregnancy“** ანუ **„ორსულობის შეწყვეტით“**, ხოლო შემდეგ გადაიქცევა: **„reproductive healthcare“** ანუ **„რეპროდუქციულ ჯანდაცვად“**.

სწორედ ასე იწყებს იდეოლოგია ადამიანის სინდისში შეღწევას. ამ პროცესის გაგება შეუძლებელია XX საუკუნის დასაწყისის ისტორიული კონტექსტის გარეშე. პიტირიმ სოროკინი თავის ნაშრომში „რევოლუციის სოციოლოგია“ აღწერდა, როგორ ინგრეოდა რევოლუციის შემდეგ ტრადიციული ზნეობრივი სისტემა. ეკლესია ნადგურდებოდა, როგორც მორალური ავტორიტეტის ინსტიტუტი. ოჯახი ძველი სამყაროს გადმონაშთად ცხადდებოდა. სექსუალური რევოლუცია ადამიანს „ბურჟუაზიული მორალისგან განმათავისუფლებად“ ესახებოდა.

აბორტები კი ახალი ეპოქის სიმბოლოდ მკვიდრდებოდა.

სოროკინი წერდა:

„აბორტი, რომელიც ადრე კანონით დასაგმობ ქმედებად ითვლებოდა, აღარ აღიქმება, როგორც დანაშაული, რომელიც დასჯას საჭიროებს. მეტიც, დღეს აბორტი იმდენ მრავალ შემთხვევაშია ნებადართული, რომ მისი ჩატარების ნებართვის მიღება თითქმის ნებისმიერი მსურველისთვის უაღრესად ადვილი გახდა“.

სოროკინი ასევე აღნიშნავდა, რომ სექსუალური აღვირახსნილობის პირველი ნიშნები ბოლშევიკური დისკურსის ენაში გამოჩნდა.

ალექსანდრა კოლონტაის, ლილინე ზინოვიევის, ასევე მრავალი სხვა ბოლშევიკი ლიდერის გამოსვლებში ქორწინება და ოჯახი უკვე „ბურჟუაზიულ ცრურწმენად“ მოიხსენიებოდა, ხოლო სექსუალური თავშეკავება, სიწმინდე და ცოლ-ქმრული ერთგულება – „ბურჟუაზიულ ჩამორჩენილობად“. ჯერ შეიცვალა სიტყვები, შემდეგ შეიცვალა ზნე-ჩვეულებები, ბოლოს კი შეიცვალა ადამიანის შინაგანი რეაქცია ცოდვაზე.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია იმის გააზრება, რომ ადრეული ბოლშევიზმი ტრადიციულ ოჯახს ახალი საზოგადოების შექმნისთვის ხელისშემშლელ ფაქტორად განიხილავდა. რევოლუციურ წრეებში არსებობდა სურვილი, ადამიანი გაეთავისუფლებინათ რელიგიური, ეროვნული და ოჯახური შეზღუდვებისგან. სწორედ ამიტომ, სექსუალური მორალი რადიკალურ შეტევას დაექვემდებარა. გარკვეულწილად, ეს უკავშირდებოდა ტროცკიზმის იდეებსა და მუდმივი რევოლუციის კონცეფციას, სადაც ნგრევას მხოლოდ სახელმწიფო სტრუქტურები კი არა, ტრადიციული საზოგადოების კულტურული საფუძვლებიც ექვემდებარებოდა.

თუმცა, XX საუკუნის შუა პერიოდში, ეს რევოლუციური კულტურული იმპულსები მხოლოდ საბჭოთა სივრცეში აღარ დარჩა. მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ, დასავლეთში განსაკუთრებული გავლენა მოიპოვა ე.წ. ფრანკფურტის სკოლამ, რომლის წარმომადგენლებიც: ჰერბერტ მარკუზე, თეოდორ ადორნო, მაქს ჰორკჰაიმერი და სხვები, ტრადიციულ ქრისტიანულ მორალს, ოჯახს, სექსუალურ თავშეკავებასა და კულტურულ ავტორიტეტებს ადამიანის შინაგანი თავისუფლების შემზღუდავ მექანიზმებად განიხილავდნენ. მათი აზრით, ადამიანის ემანსიპაცია შეუძლებელი იყო ტრადიციული მორალური და კულტურული ჩარჩოების დეკონსტრუქციის გარეშე. სწორედ ამ ინტელექტუალურმა ტალღამ შექმნა დასავლეთში ის კულტურული ნიადაგი, სადაც მოგვიანებით სექსუალური რევოლუცია, რადიკალური ინდივიდუალიზმი, გენდერული დეკონსტრუქცია და

„რეპროდუქციული უფლებების“ ახალი ენა განვითარდა.

დავუბრუნდეთ ჩვენს ქვეყანას. საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, საქართველო სხვა უკიდურესობაში აღმოჩნდა. ათეისტური საბჭოთა სისტემის ნგრევის შემდეგ, ქვეყანა ლიბერალური დასავლეთის ძლიერ კულტურულ და იდეოლოგიურ გავლენაში მოექცა. შეიცვალა პოლიტიკური სისტემა, მაგრამ სემანტიკური ბრძოლა გაგრძელდა. თუ ადრე ეკლესიისა და ტრადიციული მორალის წინააღმდეგ ბრძოლა კლასობრივი რევოლუციის სახელით მიმდინარეობდა, ახლა იგივე პროცესი ინდივიდუალური თავისუფლების, „არჩევანის“, „დღენტობისა“ და „რეპროდუქციული უფლებების“ სახელით გრძელდება. ენა გადაიქცა სინდისის ანესთეზიის ინსტრუმენტად.

თუ სემანტიკურ და ცნობიერების დონეზე ქრება გაგება, რომ მუცლად მყოფი ბავშვის მოკვლა ცოდვაა და ღრმა მორალური ტრაგედია, მაშინ აბორტი თანდათან ჩვეულებრივ საყოფაცხოვრებო გადაწყვეტილებად იქცევა. ასეთ დროს ადამიანის სინდისი უკვე აღარ დგას სიცოცხლის წინაშე, არამედ მხოლოდ კომფორტის, სოციალური სირთულეების, ეკონომიკური მდგომარეობისა და პირადი არჩევანის წინაშე.

აქ ჩნდება ერთი ფუნდამენტური ფილოსოფიური წინააღმდეგობაც, რომელსაც თანამედროვე სემანტიკური კონსტრუქციები ხშირად გაურბიან. თუ მუცლად მყოფი. „ჯერ კიდევ არ არის ადამიანი“ და არ არის შვილი, მაშინ, ვინ, ან რა არის იგი? რადგან ჩვენ ვიცით, რომ ადამიანი მხოლოდ ადამიანს შობს. დიახ, შეიძლება არსებობდეს სიმბოლური, ან სულიერი დედობა.

მასწავლებელმა შეიძლება საკუთარი მოსწავლეები „შვილებად“ მიიჩნიოს, მაგრამ ორსულობა არ არის მეტაფორა. ორსული ქალი რეალურ ბიოლოგიურ და ონტოლოგიურ ურთიერთობაში იმყოფება იმ არსებასთან, რომელსაც ატარებს, ამიტომ კითხვა კვლავ რჩება. თუ მუცლად მყოფი არ არის შვილი, მაშინ, რას ატარებს დედა საკუთარ სხეულში? როგორ შეიძლება არსებობდეს დედა, შვილის გარეშე? და თუ იგი ჯერ კიდევ არ არის ადამიანი, მაშინ, რა მომენტში ხდება ეს მეტაფიზიკური გარდასახვა? დაბადებისას? პირველი სუნთქვისას? ჭიპლარის გადაჭრისას? აქ თანამედროვე სემანტიკური სისტემა საკუთარ შინაგან წინააღმდეგობაში ვარდება, რადგან იგი ცდილობს ბიოლოგიურად აღიაროს უნიკალური სიცოცხლე, მაგრამ ონტოლოგიურად არ მიანიჭოს მას ადამიანური სტატუსი. თუმცა, დაბადება ცვლის მხოლოდ სივრცეს და არა ბუნებას.

სწორედ აქ იკვეთება ქრისტიანული ხედვაც. ქრისტიანული ცნობიერებისთვის ადამიანი არ იწყება დაბადების მომენტიდან. იგი ჩასახვიდანვე ადამიანური ბუნების მატარებელია, ამიტომ მუცლად მყოფი სიცოცხლე უკვე ადამიანის სიცოცხლეა და არა „პოტენციური ადამიანი“, ან „ბიოლოგიური მასალა“ როგორც ფსალმუნშია ნათქვამი: „რადგან შენ შექმენ ჩემი თირკმელნი და დედის მუცელში გამომსახე მე“ (ფსალმუნი 138:13), ხოლო წინასწარმეტყველი იერემია ამბობს: „ვიდრე მუცელში გამოგსახავდი, გიცნობდი შენ“ (იერემია 1:5)

ქრისტიანული ტრადიციისთვის ეს ნიშნავს, რომ ღმერთთან მიმართებაში, ადამიანის პიროვნება იწყება არა დაბადების შემდეგ, არამედ ჩასახვისა და მუცლად ყოფნის პერიოდიდანვე, ამიტომ დედა არსებობს იმიტომ, რომ არსებობს შვილი. მუცლად მყოფი სიცოცხლის ადამიანური ბუნება არ იწყება შემთხვევითი ბიოლოგიური მომენტიდან, პირველი სუნთქვიდან, ან ჭიპლარის გადაჭრიდან, არამედ მისი არსებობის დასაწყისიდანვე.

ჩემი მშობლების თაობა დიდწილად სწორედ ათეისტური ეპოქის პროდუქტია. მათი წარმოდგენები აბორტზე, ოჯახზე, ცოდვასა და მორალზე კონსტრუირდა იმ ეპოქაში, სადაც ეკლესია განდევნილი იყო საზოგადოებრივი ცხოვრებიდან, ხოლო ქრისტიანული ეთიკა მოძველებულ „ბურჟუაზიულ გადმონაშთად“ მიიჩნეოდა. ამიტომ, ამ თაობის დიდი ნაწილი ხშირად ვერ აცნობიერებდა, რომ მუცლად მყოფთა მოკვლა მხოლოდ სამედიცინო პროცედურა კი არა, უმძიმესი ცოდვა და სულიერი ტრაგედიაა, მაგრამ საქართველო ჯერ კიდევ ცოცხალია იქამდე, სანამ მას სინანულის უნარი აქვს.

ღვთის წყალობით, დღეს საქართველოს ჰყავს ახალგაზრდა, ენერგიული და მამაცი პატრიარქი, რომელმაც გაბედა და იმ ენით დაიწყო საუბარი, რომლის ჩახშობასაც თანამედროვე სამყარო ცდილობს – ცოდვის, სინდისის, პასუხისმგებლობისა და სიცოცხლის სიწმინდის ენით. თუ ერი მას გაჰყვება, ეს მომაკვდინებელი ცოდვა თანდათან დაიძლევა. მშობლების თაობა შეძლებს ამ უმძიმესი ცოდვის მონანიებას, ხოლო ახალი თაობა, რომელსაც ქართული სახელმწიფოს აშენება, გაძლიერება და გაერთიანება ევალება, საერთოდ აღარ შევა ამ ცოდვაში.

რადგან ცივილიზაცია მაშინ კი არ ინგრევა, როდესაც კანონები ქრება, იგი მაშინ იწყებს ნგრევას, როდესაც ქრება სიტყვები, რომლებსაც ბოროტებისთვის ბოროტების დარქმევა შეუძლიათ. ღმერთმა მოგვცეს სიბრძნე და სულიერი ძალა იმისთვის, რომ დავუპირისპირდეთ ათწლეულების მანძილზე ჩვენში გაშინაურებულ ცოდვას, რომელიც ასე მეთოდურად გვანადგურებს.

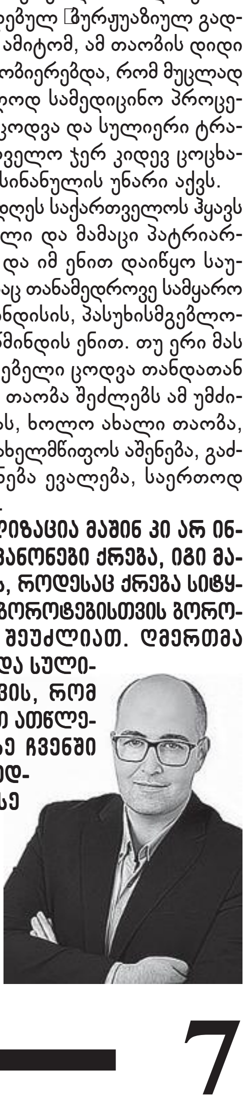

ლევან მეტონიძე,
სოციოლოგი.

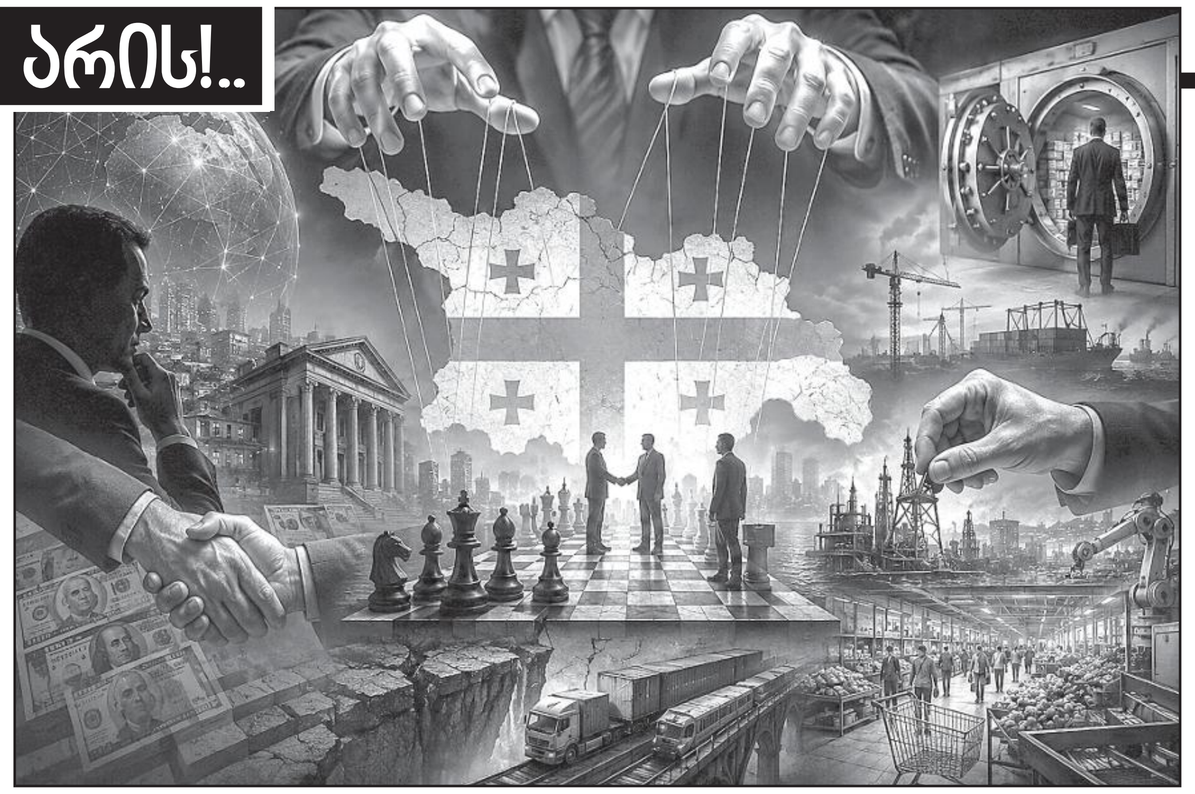

ეკონომიკის ენით ბინძური პოლიტიკა ლაპარაკობს!

ჩიხი, ანუ უხილავი ომი საქართველოს წინააღმდეგ

ჰესების ბუმი

საქართველოში მცირე და საშუალო ჰესების მშენებლობის ტემპის ზრდამ საზოგადოებაში კითხვები გააჩინა. ხელისუფლება საუბრობდა ენერგოდამოუკიდებლობაზე, ინვესტიციებსა და განვითარების აუცილებლობაზე, პარალელურად გაჩნდა მოსახლეობის პროტესტიც. ბევრ რეგიონში ადამიანები პროტესტს გამოხატავდნენ და ამბობდნენ: ვის ეკუთვნის მდინარე, ვინ იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას, რამდენად გამჭვირვალეა ის პირობები, რომლითაც ენერგეტიკული პროექტები ფორმდება?

ასეთი ტიპის კითხვები დაუსვეს ინვესტორს, მაგალითად, ჩოხატაურში, მდინარე გუბაზეულზე მცირე ჰესის აშენების გეგმის განხილვისას და ბოლოს იქამდე მივიდნენ, რომ ქუჩა გადაკეტეს: მდინარე ჩვენი, ხალხის საკუთრებაა და აქ ჰესს არ აგაშენებინებთო. სინამდვილეში საკითხი მხოლოდ ჰესის აშენებაზე, მხოლოდ ენერგეტიკაზე და ეკონომიკურ სარგებელზე კი არ იყო, არამედ პროტესტი იყო და საუბარი მიმდინარეობდა ქვეყნის ბუნებრივ სიმდიდრეზე, ბუნების დაცვაზე, ადამიანების საკუთრების კერძო პირის მფლობელობაში გადასვლაზე, ანუ საერთო საკუთრების დაკარგვის საშიშროებაზე. ეს არის ყველაზე მტკივნეული და საგანგაშო პრობლემა და არა ცარიელი ურა-პატრიოტიზმი, ბატონი ვათა ჯორჯიკიას მაშინდელი სიტყვები რომ გამოვიყენო.

მსგავსი სურათი იყო გენერაციაშიც. „ენერგო-პროს“ (Energo-Pro) ჰიდროელექტროსადგურების მნიშვნელოვანი ნაწილი და რეგიონული ქსელები გადაეცა და დღემდე ისინი ოპერირებენ ქართულ ენერგეტიკულ სისტემაში. იმ პერიოდის საქართველოს მმართველი არ აღმოჩნდა ჩავესისნაირად თავგანწირული და არც შევარდნაძე იყო მოსადეყი, მის შემდგომ მოსული ხელისუფალი – სააკაშვილი კი, საერთოდ აპოგეაა ქვეყნის ღალატის ქრესტომათიის, თუმცა ეს უახლესი სამწუხარო ამბებია და არ ღირს აქ გასახსენებლად. ცოდვაა ჩვენი გონიერი მკითხველი.

საქართველოში პრივატიზაციაც მსგავსი ლოგიკით ვითარდებოდა. კახა ბენდუქიძის ცნობილი ფინანსური და სავაჭრო ლიბერალიზაციის პროცესში გაიყიდა მრავალი საწარმო, მიწა, ობიექტი. ბევრი მათგანი გაფორმდა უცხოელ ინვესტორებზე, მაგრამ მთელ ამ პროცესში ყველაზე თავსატეხი იყო ის, თუ რამდენად თავისუფალი იყო ქვეყნის არჩევანი, როცა მისი ეკონომიკა უკვე ჩართული გახლდათ გლობალურ სისტემაში, რამდენად შეეძლო პოლიტიკას, ემოქმედა დამოუკიდებლად, როცა ეკონომიკური რეალობა მას მკაცრ საზღვრებს უდგენდა, რამდენად თავისუფალი იყო თვითონ ქვეყანა და მისი ხალხი, შეეძლო თუ არა ქვეყანას ბოლოს და ბოლოს ოდესმე თავი დაეხსნა ათეული წლების განმავლობაში დაკისრებული ვალებიდან და მოვალეობებიდან?!..

დანგრეული ოჯახები – საერთო ტენდენცია

ერთ-ერთი ყველაზე მძიმე და ემოციურად დატვირთული თემა ჯონ პერკინსის წიგნში არის პანამის არხის ქვეყნების სოციალური მდგომარეობის სურათი, სადაც დედები და ახალგაზრდა ქალები იძულებულნი არიან შვილების და ოჯახის გამოსაკვებად დამამცირებელ სამუშაოზე დათანხმდნენ. კაფეებში, ბარებში ან სექსინდუსტრიაში მოემსახურონ უცხოელ სამხედროებსა და მდიდარ უცხოელ ბიზნესმენებს.

პანამის არხის ზონის მაგალითზე აღწერილი არის, როგორც პერკინსი უწოდებს, კორპორატოკრატიული გარემო, სადაც მოზარდი პანამელი ბიჭი ხედავს, რომ ამერიკელი სამხედრო, კაფეში მომუშავე მის ახალგაზრდა დედას, სექსის სანაცვლოდ, მატერიალურ დახმარებას სთავაზობს. ბავშვის რეაქცია არის არა უბრალოდ სევდა, არამედ შინაგანი შოკი და უსამართლობის განცდა, რადგან ის აცნობიერებს, რომ იმ ქვეყანაში, რომელიც მისი სამშობლოა, თავად ის არ არის დომინანტი, პირიქით, სასტიკად დამცირებულ მდგომარეობაშია.

პერკინსი ამ სცენას აღწერს, არა როგორც კონკრეტულ შემთხვევას, არამედ, როგორც სიმბოლოს, როგორ შეიძლება გეოპოლიტიკური და ეკონომიკური სისტემა ყოველდღიურ ცხოვრებაში აისახოს ადამიანის პირადი დამცირების ფორმად. პანამელ ბიჭუნას არ ჰყავს მამა, ის და დედამისი ცდილობენ ცხოვრების ქარტეხილებს მარტო გაუმკლავდნენ. მათ არ აქვთ სტაბილური, უსაფრთხო გარემო – ოჯახი. ადრე სადღაც წავიკითხე: ოჯახი არის სოციალური, სტრუქტურირებული უჯრედი, როგორც ფუტკრის სკაო. ძალიან მომეწონა ეს შედარება. ოჯახი არის ეკონომიკის მთავარი ძალა. როცა ოჯახები მასიურად ინგრევა, საზოგადოება კარგავს მომავალს. პერკინსის თქმით კი ყველაფერ ამას ხელს უწყობს „ეკონომიკური მკვლელების“ მოქმედებების სპეციალურად შედგენილი სტრატეგია და ტაქტიკა, რომელიც საქართველოშიც შესანიშნავად განხორციელდა.

ცუდსა და უფრო ცუდს შორის

ამ ვითარებაში, მიუხედავად მძიმე კრიზისებისა, პოლიტიკური პოლარიზაციისა და დაძაბული პოლიტიკური გარემოსი, საქართველომ ბოლო წლების განმავლობაში მაინც შეძლო არა მხოლოდ გარე, არამედ შიდა მასშტაბური დესტაბილიზაციის თავიდან აცილება, რაც მომდინარეობდა შინაური გამყიდველებისა და გარე ძალების ალიანსიდან, პერკინსის ტერმინს თუ გამოვიყენებთ, „ტურების“ ხელშეწყობითა და წაქეზებით, რის გამოც ხელისუფლებას ხშირად უწევდა გადაწყვეტილებების მიღება არა კარგსა და იდეალურ არჩევანს, არამედ ცუდსა და უფრო ცუდს შორის.

„ეკონომიკური მკვლელის აღსარებაში“ გაშიფრულია სქემა, რომელიც გვაჩვენებს, რომ თანამედროვე სამყაროში ქვეყნებზე გავლენების მოპოვება, ზეწოლა და ქვეყნების განადგურება ყოველთვის სამხედრო ძალებით არ ხდება. მისივე მტკიცებით, ის იწყება, როგორც უკვე ვთქვით, ეკონომიკური შეთანხმებებით, ვალებით, ინფრასტრუქტურული პროექტებით, პოლიტიკური ზეწოლებით და იმ უხილავი პროცესებით, რომლებიც ძალაუნებურად ცვლის სახელმწიფოების შიდა სტრუქტურას.

პერკინსის მონათხრობში მუდმივად იგრძნობა ერთი იდეა: პატარა და საშუალო სახელმწიფოები ხშირად არსებობენ ისეთი ძალების გადაკვეთაში, სადაც ეკონომიკა, პოლიტიკა და ქვეყნის უსაფრთოხება ერთმანეთისგან, პრაქტიკულად, არ განიყოფება. ასეთ სივრცეში მშვიდობა აღარ არის მხოლოდ ის, რომ არ არის ომი. მშვიდობისთვის ქვეყნებს სჭირდებათ მუდმივი ლავირება გავლენებს შორის, ინტერესებს შორის, ფინანსურ საჭიროებებსა და პოლიტიკური გადარჩენის რეჟიმებს შორის. ასეთ რეჟიმშია საქართველო 2012 წლიდან...

„იაფი“ და „იოლი“ ფული

2012 წლის წინასაარჩევნო პერიოდში ბიძინა ივანიშვილი საუბრობდა „იაფი და ხელმისაწვდომი ფულის“ პოლიტიკაზე, როგორც ქვეყნის ეკონომიკის განვითარების ერთ-ერთ გზაზე.

„თქვენ გექნებათ საშუალება... იაფი და იოლი ფულის და უფასო ფულისაც კი, თუ გნებავთ. ეს იქნება 10-წლიანი და 20-წლიანი და რომელ ბიზნესმენსაც ექნება ამის მიდრეკილება, მას ექნება საშუალება, აიღოს იაფი და უფასო ფული, ააშენოს საკონსერვო ქარხანა და მოხერხდეს ხალხის დასაქმება“.. – ამბობდა იგი.

იაფი ფულის იდეა, ანუ დაბალპროცენტიანი, ხელმისაწვდომი კრედიტები, ქვეყნის შიდა ეკონომიკის გააქტიურება, ერთი შეხედვით, მარტივად ეჩვენებოდა, ალბათ, მაშინ, დღევანდელი მმართველი პარტიის – „ქართული ოცნების“ – დამფუძნებელს ბიძინა ივანიშვილს, თუმცა პატარა, იმპორტდამოკიდებულ ეკონომიკაში ამ იდეის განხორციელება არ აღმოჩნდა ადვილი.

ჯერ ერთი, სადაც ეკონომიკის მნიშვნელოვანი ნაწილი დოლარზე ან ევროზე არის დამოკიდებული, ფულის „გაიაფება“ პირდაპირ უკავშირდება ლარის, როგორც ეროვნული ვალუტის, სტაბილურობას.

მეორე ფაქტორია გლობალური ფინანსური გარემო, როცა ყველაფერი დამოკიდებულია საერთაშორისო ბაზრებზე, რისკებსა და იმაზეც, თუ როგორ აფასებენ ინვესტორები ქვეყნის სტაბილურობას.

მესამე ფაქტორი გახლავთ საბანკო სისტემა. კრედიტების გაიაფება ავტომატურად აისახება ბანკების რისკებზე, მოგებაზე, საკრედიტო პოლიტიკაზე. ეს კი ნიშნავს, რომ სახელმწიფოს პოლიტიკური სურვილი ყოველთვის არ ემთხვევა ფინანსური სისტემის ინტერესებს.

მეოთხე და ყველაზე მნიშვნელოვანი გახლავთ „ქართული ეკონომიკის“ სტრუქტურული სისუსტე.

ბიძინა ივანიშვილი პოლიტიკაში მოვიდა იმ ფონზე, როცა საზოგადოების დიდი ნაწილი დაღლილი იყო ძველი ეკონომიკური მოდელით: კრედიტებით, ბანკებზე დამოკიდებულებებით და სოციალური უთანასწორობით.

ამ დროს „იაფი ფულის“ იდეაც და განცხადებაც ძალიან მომხიბვლელი იყო, მაგრამ ეს დაპირება იმ უხილავ კედელს შეეჯახა, რომელსაც საერთაშორისო ფინანსური ვალდებულებები, სავალუტო ბაზრები და გარე ეკონომიკური დამოკიდებულებები ქმნიან.

ასეთ დროს ადამიანი ან ნებდება სისტემას, ან წლების განმავლობაში ცდილობს, მაინც იპოვოს საკუთარი ქვეყნისთვის სარგებლის შესაძლებლობა, ამიტომ ძნელი სათქმელია, „იაფი ფულის“ იდეა საბოლოოდ დამარცხდა თუ დღემდე არსებობს. ამის შესახებ ყველაზე კარგად ისევ ბიძინა ივანიშვილს ეცოდინება.

საერთაშორისო პროექტები

მანამდეც და 2012 წლის შემდეგაც ვალუტის კურსის რყევა სახელმწიფოსთვის დიდ თავსატეხად იქცა. ენერგეტიკის სექტორში კვლავ გაგრძელდა ჰესების მშენებლობის პოლიტიკა. ფინანსური სისტემა რამდენიმე დომინანტი ბანკის ხელში აღმოჩნდა.

პარალელურად, საქართველო აქტიურად იყო ჩართული საერთაშორისო ეკონომიკურ პროექტებში – ტრანსპორტის, ენერგეტიკისა და სავაჭრო დერეფნების განვითარებაში, რაც ზრდიდა ჩვენ დამოკიდებულებას გარე ფინანსურ და გეოპოლიტიკურ ფაქტორებზე.

გზების, ავტობანების, მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის, ენერგეტიკის, წყალმომარაგების, სოფლის განვითარების, განათლებისა და ინსტიტუციური რეფორმების არაერთი პროექტი – მართვის სისტემების გადახალისება, სასამართლოს, საჯარო ადმინისტრაციისა და ა.შ. სტრუქტურების მოდერნიზაცია, საჯარო ინფორმაციის თანახმად, დაფინანსდა მსოფლიო ბანკის, ევროპის განვითარების ბანკის, ევროპის საინვესტიციო ბანკის, აშშ-ისა და ევროკავშირის სხვადასხვა პროგრამების ფარგლებში, რითაც საქართველო სულ უფრო და უფრო ეფლობოდა საერთაშორისო ფინანსური სისტემის ქსელში. სწორედ ისეთ ქსელში, ჯონ პერკინსი „ეკონომიკური მკვლელების“ ძირითად სტრატეგიად რომ მიიჩევს.

ამ პროექტების ერთ-ერთი ყველაზე მასშტაბური მიმართულება იყო აღმოსავლეთ და დასავლეთ საქართველოს დამაკავშირებელი ავტომაგისტრალის პროექტი, რომელიც წლების განმავლობაში მსოფლიო ბანკის, ევროპის განვითარების ბანკის და სხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მხარდაჭერით მიმდინარეობდა.

მაგრამ ბოლო წლების ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენა იყო ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის პროექტი, რომელსაც საქართველოს ისტორიულ შანსს, შავი ზღვის ახალ სტრატეგიულ კვანძს და მრავალ სხვა ეპითეტს უწოდებდნენ, როგორც იმედის შუქურას შავ ზღვაში. ანაკლია-პორტზე საუბრისას ყველაზე მკაფიოდ გამოჩნდა, გორდიას კვანძივით როგორ მჭიდროდ იყო ერთმანეთზე გადახლართული ეკონომიკა, გეოპოლიტიკა, საერთაშორისო და შიდა ინტერესები.

ირანდა კალანდაძე

(გაგრძელება იქნება)

გაგრძელება, დასაწყისი იხილეთ „სრ“ №57-58, №59-60

თვალი გავუსწოროთ მომავალს

დავით ახლოური:
საქართველოს მწერალთა კავშირის შიდა ქართლის, ცხინვალისა და ახალგორის ორგანიზაციის თავმჯდომარე, გორის უნივერსიტეტის პროფესორი.

ბატონის წყარო

ქსნის ხეობის ისტორიული სოფელი ლარგვისი მდებარეობს ახალგორიდან 18 კილომეტრის დაშორებით.

2008 წლის აგვისტოს ომამდე იგი გახლდათ სოფლების: **ლარგვისის, გარუეთის, გავაზის, დორეთკრის, დოგუზაანის, ველისას, კარას, კუცხოეთის, მშველიეთის, საბარკლეთის, ჩქუნეთის, ცხავატის, ძანგათის, ხარბლის, ხრამისწყაროს სათემოს ცენტრი. ბოლშევიკების მმართველობის პერიოდში ლარგვისის მაშინდელ სოფსაბჭოში შედიოდა ასევე ცხრაზმის ხეობის სოფლები: დაბაკნეთი, დადიანეთი, ზოდეხი, თოხთა, მარტიანი, მახიარეთი, მუჯუხი, უკანამხარე, უკანუბანი, ყველდაბა, ჩიტიანი.**

ლარგვისი ისტორიულად ოდითგანვე იყო ქსნის ხეობის მთიანი ნაწილის დამაკავშირებელი. აქ ერთდებოდა ჭურთის, ქარჩოხ-ჟამურისა და ცხრაზმის ხეობებიდან მომავალი გზები, რამაც ხელი შეუწყო იმ ფაქტს, რომ იგი იქცა ცხრაზმის საერისთავოს ადმინისტრაციულ ცენტრად. ქსნის ერისთავთა საგვარეულო მატიანე „**ძეგლი ერისთავთას**“ მიხედვით, ლარგვისის მამასახლისი გვარად ხუციანდაბისძე როსტომ ბიბილურს ურჩევს ცხრაზმისხევში დამკვიდრების გარანტად ითხოვოს საფლავი მონასტერს, „**რამეთუ ყოველთა დიდებულთა და აზნაურთა საფლავი აქა არს და სოფელნი ესე რომელნი ღმრთივ გვირგვინოსნისა ისტვნიანე (იგულისხმება ბიზანტიის იმპერატორი, VI ს. – დ.ა.) აღმშენებლისაგან შემოწირულ არიან, იყო წინამძღვარ მათდა**“. **გაერისთავების შემდეგ როსტომმა „აღაშენა ქალაქი ლარგვისს და განასრულა და შეამკო ყოვლითურთ ეკლესიაი“.** საუკუნეების განმავლობაში ლარგვისი იყო ქალაქური ტიპის დასახლება და საძვალე ცხრაზმისხეველი ერისთავებისა. სერგი მაკალათიას მიხედვით, ლარგვისის „**ეკლესიის ეზოს სამხრეთით კლდის ქვით ნაგები სათავსოებია, ესენი აკლდამები უნდა იყოს, ზოგი ჩაქცეულია. დასავლეთითაც არის ამგვარი ჩაქცეული ნაგებობანი. შეიძლება აქ იყოს ლარგველთა საძვალე**“.

პირველი ცნობები ლარგვისის შესახებ X საუკუნიდან გვხვდება. სამთავნელის სარგოს წიგნში მოხსენიებულია „**ლარგუს მონასტერი**“: „**ლარგუს ჟამის წირვისა ერთი დიაკონი აკურთხოს და ძმათ სიყვარული სერობაი**“.

სხვა რომ არაფერი ვთქვათ, საქართველოს ცხოვრებაში ლარგვისის განუსაზღვრელ როლზე მიგვანიშნებს ის ფაქტიც, რომ იგი იყო საკათალიკოსო ტაძრის – სვეტიცხოვლის განძის საიმედო სახიზარი: „**1723 წელს ყოველი სვეტიცხოვლის სამკაული ლარგვისში იყო გახიზნული, – გვირგვინი გ; ხატი მურასა დ; ბისონი ვ; წიგნი მრავალი და გუჯარნი სრულიად, ყოველნი სამსახურებელნი დიდისა კათოლიკე ეკლესიისა**“, – გვამცნობს ტაძრის სვინაქსარი.

ამიტომაც გამორჩეულად ზრუნავდნენ მასზე როგორც ქსნის ერისთავები, ისე საქართველოს სამეფო კარის მესვეურნი. ეროვნული კუთვნილობის განსაზღვრისათვის, ვფიქრობ ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საკითხია ამა თუ იმ ქალაქის თუ სოფლის ტოპონიმებზე დაკვირვება, მითუმეტეს დღეს, როცა ახალგორის მუნიციპალიტეტის სოფლები სხვა ქვეყნის მიერაა ოკუპირებული.

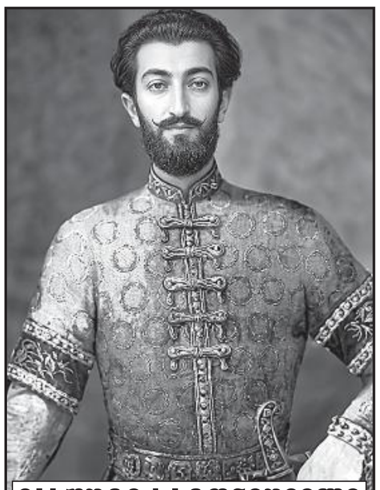
ვახუშტი ბატონიშვილი

სოფლის ტოპონიმებიდან გამორჩეულად საყურადღებოა – **ბატონის წყარო.** ადგილი, სადაც კლდეებიდან მთისთვის დამახასიათებელი ცივი, მორაკრაკე წყალი გადმოედინება, ლარგვისიდან ცხრაზმისა და ქარჩოხის ხეობებისკენ მიმავალ გზაზე მდებარეობდა. როგორც სოფლის მკვიდრმა, ამჯერად წეროვნის დევნილთა დასახლებაში მცხოვრებმა ქალბატონმა ლელა ზარიძემ გვითხრა, წყარო ბატონს დაუგემოვნებია, მოსწონებია და მის შემდეგ ადგილობრივებს ბატონის წყარო დაურქმევიათ. ვინ შეიძლება ყოფილიყო იგი, ცნობილი არაა. შესაძლებელია რომელიმე ქსნის ერისთავი ან სამეფო სახლის წარმომადგენელი... ქართველი მეფეები და უფლისწულები ხომ ხშირად სტუმრობდნენ ლარგვისს და მის დიდებულ მონასტერს.

ქსნის ხეობის სოფლებში მცხოვრებ უხუცესებს დღემდე ახსოვთ ვახუშტი ბაგრატიონთან დაკავშირებული არაერთი გადმოცემა, რომელმაც საერისთავო ფეხით მოიარა და დაწვრილებით აღწერა. ისინი მას ხან ბატონად და ხანაც ბატონიშვილად მოიხსენიებენ. არ არის გამორიცხული, ქსანზე მისი სტუმრობა რომელიმე ტოპონიმში ასახულიყო.

არც ქართლ-კახეთის უკანასკნელი მეფის – გიორგი XII-ის ლარგვისთან ურთიერთობა უნდა გამოგვრჩეს მხედველობიდან. მას, ჯერ კიდევ უფლისწულს, 1781 წელს ეკლესიისთვის შეუწირავს მოოქროვილი ვერცხლის ჯვარი და ვერცხლის გარეკანში მოქცეული დაბეჭდილი სახარება.

ვახუშტისა და გიორგი XII-ის გარდა, სხვა უფლისწულებიც იჩენდნენ ლარგვისის მონასტრისადმი რიდსა და ყურადღებას: 1678-80 წლებში ლევან ბატონიშვილს აბრეშუმის ქამრის ვერცხლის ბალთა შეუწირავს, 1739 წელს – ბაქარს ვერცხლის ყდაში ჩასმული მოსკოვში დაბეჭდილი სახარება. ასე, რომ ამ ტოპონიმის გაჩენა ლარგვისში უცხო არ იყო და წლების მერე, არც იმის დაკონკრეტებაა ადვილი, ვინ იგულისხმება „ბატონში“ (ბატონდიდის სახელით ცნობილია ასევე წყარო ქსნის ხეობის სოფელ ძეგლევში).

ბატონის წყარო ბარიდან მთაში მიმავალი მგზავრისთვის ერთგვარი დასასვენებელი ადგილიც იყო. ხშირად ამბობდნენ ხოლმე დაგვიანებულ მგზავრზე – შესაძლებელია ბატონის წყაროსთან შეჩერდაო.

სამწუხაროდ, ოკუპაციამდე რამდენიმე წლით ადრე ბატონის წყაროზე მეწყერი ჩამოწვა, რამაც წყაროც და მიმდებარე სამანქანო გზაც მკვეთრად დააზიანა.

გიორგი XII

ლარგვისის მონასტერი

ქენქაძეები და საბიაშვილები

სოფელი ქენქაანი მდებარეობს მდინარეების ქსნისა და ჭურთის წყალგამყოფი ქედის აღმოსავლეთ კალთაზე, ახალგორიდან 27 კილომეტრის დაშორებით, ზღვის დონიდან 1200 მეტრზე.

მოსახლეობის უმეტესობა ქენქაძეები იყვნენ, აქედან მომდინარეობს სოფლის სახელწოდებაც.

ქენქაძეები და მათი მემკვიდრეები, გარდა ქენქაანისა, ახალგორის მუნიციპალიტეტის სხვა სოფლებშიც ცხოვრობდნენ, მაგალითად, XVIII-XIX საუკუნეების აღწერების მიხედვით, ქენქაძეებით იყო დასახლებული ქენქაანის მეზობლად სოფელი გოლგოლეთი, ქენქაანის სამხრეთით – სოფელი ხარბალი, ქენქაძეების განაყარი შტოა ქენქაანის მოპირდაპირედ, აღმოსავლეთით მდებარე ჭორჭოხის მკვიდრი საბიაშვილების გვარი.

გადმოცემის მიხედვით, ქენქაძეების წინაპრები ქსნის ხეობაში გორის რაიონის სოფელ თორტიზიდან მოსულან და გვარად ქარუმიძეები ყოფილან. სამი ძმიდან ერთი გეზევრეთში დაესახლა და ჭოჭელების გვარს ჩაუყარა საფუძველი, დანარჩენი ორი ძმიდან, ერთი ხარბალში დასახლდა, მეორე – ქენქაანში ზედსიზედ მოეკიდა იქაურ ხელოსან გლეხკაცს. ძმებს გვარი ფიზიკური სიმაღლიდან გამომდინარე მიუღიათ, ქენქა – მაღალს ნიშნავდა.

ტოპონიმ ქენქაანთან დაკავშირებით გვაქვს მეორე ვერსიაც, ქართველურ ენათა ეტიმოლოგიური ლექსიკონის მიხედვით, ძირი სიტყვა „ქენქ“ უნდა უკავშირდებოდეს ლაზურ „ქანქს“ და სვანურ „ქინქს“, რაც ქექვას ნიშნავს. ამ ვერსიას იზიარებს პროფ. გ. სოსიაშვილი შიდა ქართლის ზოგიერთი ტოპონიმის განხილვისას.

სოფლის საფორტიფიკაციო ნაგებობებიდან აღსანიშნავია წმინდა გიორგის ტაძარი. ქენქაძეებს ძველი საცხოვრებლიდან უნდა წამოებრძანებინათ წმინდა გიორგის ხატი, რაზეც, თავის დროზე ყურადღება გაუმახვილებია პროფ. გ. ჯალაბაძეს: „**ქენქაძეებს მეჯვრისხევის ბოლოს უცხოვრიათ და იქიდან წამოსულან. აქ, ახალ საცხოვრისში... წმინდა გიორგის ხატი გადმოუსვენებიათ იმ დროს, როცა აქ დაუწყიათ ცხოვრება**“. კაბადოკიელი წმინდანის სახელობის ეკლესია, რომელიც გვიანი შუასაუკუნეებით თარიღდება, აგებულია სოფლის სასაფლაოზე. იგი დარბაზული, სწორკუთხა მოხაზულობისაა, აშენებულია სხვადასხვა ზომის ფლეთილი ქვითა და ფიქალით, ზოგან შემორჩენილია შელესილობის კვალი.

თორტიზელი ქარუმიძეების ქსნის ხეობის მთიანეთში დამკვიდრების საკითხს ვრცლად შეეხო ვ. ქენქაძე წერილში: „**ძმები ქარუმიძეები**“, **რომელიც ქსნური ზეპირსიტყვიერებიდანაა აღებული და დროთა განმავლობაში ხალხის მიერ შეთხზულ-შელამაზებული. ქარუმიძეების მთაში გახიზვნის მთავარი მიზეზი გულქვა ბატონის მკვლელობაა, რასაც ხშირად ვხვდებით ქართული გვარების ისტორიაში. ლეგენდების უმეტესობა რეალობასაა აცდენილი და ხალხის ფანტაზიის ნაყოფია. თუმცა, ასეთ გადმოცემებში ბევრი რამეა საყურადღებო და ანგარიშგასაწევი, მათ შორის ქენქაძეებზე მონათხრობიც: „ფეოდალურ ხანაში, ქართლის გულში სოფელ თორტიზაში ცხოვრობდნენ 5 ძმა ქარუმიძეები, ერთიმეორეზე პატიოსნები და ძალგულოვანი ვაჟკაცები. ერთი შეხედვით, მათ არაფერი ეტყობოდათ იმ ბატონის ყმობისა, რომელიც თავის გულქვაობით, სიბილწითა და სირეგვნით ცნობილი იყო მთელს გორის სოფლებში.**

პატრონყმური წყობის დაუწერელი კანონის თანახმად, ყმა გლეხი ბატონის ნებართვით ქორწინდებოდა. მისივე პატრონაჟით იმართებოდა ქორწილი, რომლის მანტიის ქვეშ იმალებოდა ამორალური მანკიერება „**პირველი ღამის კანონი**“. ყველაზე მახინჯი, ავთვისებიანი წყლული ქართველი ერის კულტურულ სხეულზე. საქართველოს მრავალ კუთხეში, სხვადასხვა დრამატულ თავგადასავალს მოისმენთ ხსენებულ წესით გამოწვეულ წინააღმდეგობებით სავსე მოვლენებზე, რომლის ერთ-ერთი რეციდივი სწორედ ძმები ქარუმიძეების თავგადასავლის მიზეზი გახლავთ.

5 ძმა ქარუმიძეებიდან ერთ-ერთმა, ახალ დაქორწინებულმა, ბრძოლა გამოუცხადა არსებულ „პირველი ღამის კანონს“ (ამ კანონის თანახმად, ქორწილის პირველი ღამე პატარძალს ბატონთან საწოლში უნდა გაეტარებინა). უთანასწორო ბრძოლა „ტრაგედიით“ დასრულდა. სამი ძმის მონაწილეობით მოკლული იქნა ავი ბატონი.

შურისძიებას მორიდებულმა ძმებმა დატოვეს მშობლიური სანახები და თავშესაფრის ძებნაში ქსნის ხეობას მიადგნენ...“

დროთა განმავლობაში ხშირად ხდებოდა ერთი გვარიდან მეორეს წარმოქმნა, ყოველივე ამის შესახებ კი ინფორმაცია თაობიდან თაობას გადაეცემოდა. იცავდნენ ეგზოგამიას და ბევრი დღესაც იცავს. ზოგჯერ იქმნებოდა მითები ორი ან რამდენიმე ძმის ერთი ხეობიდან მეორეში გადასვლის, გვარის შეცვლის, სხვადასხვა გვარების წარმოქმნის შესახებ. ამა თუ იმ საკითხის დაზუსტებისთვის მნიშვნელოვანია ისტორიული წყაროების გაცნობა...

(გაგრძელება იქნება)

გაგრძელება, დასაწყისი იხილეთ „სრ“ №59-60

ვინ მართავს ირანს?

„ვინ მართავს ირანს დღეს? ვინ და „გუშაგთა კორპუსის“ სამხედრო მაღალჩინოსანთა ჯგუფი, სახელწოდებით „იარაღით ძმები“, რომელიც მკაცრ პოლიტიკას ატარებს“ – ასეთი სათაური აქვს აშშ-ის გაზეთ **„ნიუ-იორკ თაიმსის“ (The New York Times)** 22 მაისის ნომერში გამოქვეყნებულ სტატიას, რომლის ავტორი, პოლიტიკური მიმომხილველი **ნილ მაკფარქუარი** აანალიზებს ირანის მმართველი რეჟიმის სტრუქტურას და ასახელებს იმ მთავარ მოქმედ პირებს, რომლებიც გადაწყვეტილებას იღებენ. **ვინ არიან „იარაღით ძმების“ წევრები?**

გთავაზობთ პუბლიკაციას მცირე შემოკლებით:

The New York Times

„იარაღით ძმები“

როცა აიათოლა ალი ჰამენეი – ირანის უზენაესი ლიდერი 37 წლის განმავლობაში, ისრაელის ავიადარტყმის შედეგად დაიღუპა, ქვეყნის მმართველის პოლიტიკური მემკვიდრეობა მის შვილზე – მოჯთაბაზე გადავიდა, მაგრამ 86 წლის აიათოლა ალი ჰამენეის ისეთი გავლენა ჰქონდა, რომ მას ვერავინ ვერ შეცვლიდა, საკუთარი შვილიც კი.

ირანელი მაღალი თანამდებობის მქონე ჩინოვნიკების მტკიცებით, ქვეყნის ყველა საკვანძო საკითხის მოგვარებას 56 წლის მემკვიდრე ხელმძღვანელობს. თუმცა, ექსპერტების თქმით, გადაწყვეტილების მიღება ერთი ადამიანის უფლებამოსილების ჩარჩოებს სცილდება და საბოლოოდ, მცირე ელიტური ჯგუფის მიერ ხორციელდება, რომლის წევრებს **„ისლამური რევოლუციის გუშაგთა კორპუსის“ ამჟამინდელი და ძველი მეთაურები – უფროსი ოფიცრები – წარმოადგენენ. როგორც ექსპერტები ამბობენ, კონტროლი ხდება არა გვარდიის (ანუ „გუშაგთა კორპუსის“)** როგორც მთლიანი ორგანიზაციის მიერ, არამედ მრავალწლიანი საომარი გამოცდილებით გამოწრთობილი ჯგუფის „იარაღით ძმების“ მეშვეობით, რომლის წევრები ერთად იბრძოდნენ 1980 წელს დაწყებულ ირან-ერაყის რვაწლიან ომში.

ისინი შა ირანის გვარდიამ – „ისლამური რევოლუციის გუშაგთა კორპუსმა“, რომელიც 1979 წელს შეიქმნა რევოლუციის მონაპოვრებისა და ქვეყნის ახალი ლიდერის – აიათოლა რუჰოლა ჰომეინის დასაცავად. კორპუსმა გამოზარდა თავისი მეთაურები, რომლებიც მცირე ხნის განმავლობაში გენერლები გახდნენ, 25-30 წლის ასაკში. ომის დროს ერაყისადმი დასავლეთის მხარდაჭერამ ისინი დაარწმუნა, რომ ირანი, რადაც არ უნდა დაუჯდეს, თავისი გზით უნდა წავიდეს. ომის შემდეგ ოფიცრები სათავეში ჩაუდგნენ სპეცსამსახურებს – დაზვერვისა და უსაფრთხოების სტრუქტურებს. როგორც ითვლება, „იარაღით ძმების“ ჯგუფის წევრებიდან ბევრს გარკვეული პირადი კავშირები ჰქონდა მოჯთაბა ჰამენეისთან, რომელიც დიდი ხნის განმავლობაში მამამისის – აიათოლა ალი ჰამენეის პირად კანცელარიას ხელმძღვანელობდა.

ექსპერტთა აზრით, ჯგუფის წევრების ცხოვრების გზა, კარიერა და იდეოლოგიური შეხედულებები ერთმანეთის მსგავსია. სწორედ ამიტომ აშშ-ის მიერ დაწყებულმა ომმა ირანის მთავრობა ვერ დაამხო და ვერც მისი პარალიზება ვერ მოახდინა, 50-მდე მაღალი თანამდებობის მქონე პირების – პოლიტიკური და სამხედრო ხელმძღვანელების – დაღუპვის მიუხედავად.

როგორი დავა-კამათიც არ უნდა მოხდეს „იარაღით ძმების“ გუნდის წევრებს შორის ომის შეწყვეტის ამა თუ იმ ფორმატის მიმართ, ყველაფერი არაგამჭვირვალედ და საიდუმლოდ ხდება. ჯგუფის ზოგიერთი წევრი საზოგადოების წინაშე ომამდეც კი არ ჩანდა, ახლა კი მით უმეტეს – იმალებიან, რომ ისრაელის ან აშშ-ის რაკეტების და დრონების სამიზნედ არ იქცეს.

აი, „იარაღით ძმების“ ჯგუფის რამდენიმე წევრი და, შესაბამისად, ირანის ყველაზე გავლენიანი ფიგურები:

64 წლის მოჰამად-ბაგერ ღალიბაფი

ირანის პარლამენტის სპიკერი 2020 წლიდან, მანამდე კი იგი „გუშაგთა კორპუსის“ სამხედრო-საჰაერო ძალების სარდალი და ეროვნული პოლიციის უფროსი იყო, მუშაობდა თეირანის მერის თანამდებობაზეც.

მოჰამად-ბაგერ ღალიბაფის სახელის ირგვლივ ბევრი ამბავია გავრცელებული. ამბობენ, ერთხელ მას უთქვამს, რომ როცა იგი ირანის ეროვნულ პოლიტიკას ხელმძღვანელობდა, 1999 წლის ანტისამთავრობო გამოსვლების დროს, ჩვეულებრივი პოლიციელივით მოტოციკლეტზე დამჯდარა და მომიტინგეებს ჯოხით სცემდა. 2004 წელს მოჰამად-ბაგერ ღალიბაფი პრეზიდენტობის კანდიდატად ბალოტირებდა და თავისი იმიჯის შეცვლას ცდილობდა. „არჩევნების დღეს იგი ამერიკული სერიალის „მაიამის პოლიციის“ მთავარი გმირის – დონ ჯონსონის სახით გამოჩნდა – უნიფორმის ნაცვლად თეთრი შარვალ-პიჯაკი ეცვა და მზისგან დამცავი სათვალეები ეკეთა“, – ამბობს აფშონ ოსტოვარი, წიგნის „ძმამის ავანგარდის“ ავტორი, რომელიც ირანის წესრიგის დამცველთა ისტორიის მკვლევარია. რასაკვირველია, ეს იყო მისი წარუმატებელი მცდელობა ამომრჩეველთა მიმხრობის მიზნით, ზოგიერთმა კონსერვატორმა კი მოჰამედ-ბაგერი ამბიციურ პიროვნებად ჩათვალა.

მოჰამად-ბაგერ ღალიბაფი ამჟამად პოლიტიკურ და სამხედრო ელიტებს შორის ერთგვარ დამაკავშირებელ რგოლს წარმოადგენს. იგი პრაგმატულ მოღვაწედ ითვლება, მან გასულ თვეში პაკისტანში აშშ-ის დელეგაციასთან პირდაპირი მოლაპარაკება გამართა.

67 წლის აჰმად ვაჰიდი

იგი დაზვერვის ოფიცერია, რომელიც ამ სტრუქტურას სათავეში ჩაუდგა თავისი წინამორბედის დაღუპვის შემდეგ ისრაელის დაბომბვით. ვეტერანი, საბრძოლო სულისკვეთების მქონე გენერალი. ადრე იგი თავდაცვისა და შინაგან საქმეთა მინისტრების პოსტებზეც მუშაობდა.

აჰმად ვაჰიდი ცნობილი გახდა 1988 წლიდან, როგორც „კუდსის“ პირველი სარდალი - „გუშაგთა კორპუსის“ სპეცქვედანაყოფის მეთაური, რომელიც სპეციალურ ოპერაციებს (ანუ ტერორისტულ აქტებს) ქვეყნის გარეთ ასრულებს. მისი ჩადენილია ებრაელთა საზოგადოების შენობის აფეთქება ბუენოს-აირესში (არგენტინაში) 1994 წელს (დაიღუპა 85 ადამიანი), ასევე დარჰანში (საუდის არაბეთში) მდებარე აშშ-ის სამხედრო ბაზაში ბომბებით სავსე ავტომანქანის აფეთქება 1996 წელს (დაიღუპა 19 ამერიკელი ჯარისკაცი). ირანი უარყოფს თავის მონაწილეობას აღნიშნულ ტერაქტებში.

69 წლის ღოლამ-ჰოსეინ მოჰსენ-ეჯეი

მოჰსენ-ეჯეი ირანის სასამართლო სისტემას 2021 წლიდან ხელმძღვანელობს, აქვს ისეთი მოსამართლის რეპუტაცია, რომელიც დიდი ხანია კანონმდებლობას სხვაგვარად აზროვნების ჩასახშობად იყენებს, ამასწინანდელი, 2026 წლის იანვარ-თებერვლის ანტისამთავრობო მიტინგების მონაწილეთა დასჯის ჩათვლით.

2009 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების დროს ღოლამ-ჰოსეინი დაზვერვისა და ეროვნული უსაფრთხოების მინისტრი იყო და შესაბამისად, როცა არჩევნების გაყალბების გამო საპროტესტო აქციები დაიწყო, მისი ძალისხმევით, მომიტინგეებს იჭერდნენ, საპყრობილეებში ათავსებდნენ და აწამებდნენ. მას სანქციები გამოუცხადეს როგორც შეერთებულმა შტატებმა, ასევე ევროკავშირმაც.

63 წლის ჰოსეინ ტაები

იგი ისლამური სამღვდელოების შიიტი წარმომადგენელია, რომელიც უმკაცრესი მეთოდებით განთქმულ „ბასიჯს“ ხელმძღვანელობდა – „რევოლუციის გუშაგთა კორპუსის“ მოხალისე მოლაშქრეების ქვედანაყოფს, შემდეგ კი ერთ-ერთ სამთავრობო სადაზვერვო სტრუქტურას. მოგვიანებით ისევ „გუშაგთა კორპუსის“ შემადგენლობაში დაბრუნდა. ჰოსეინ ტაები უფრო მეტად ცნობილი ხელკეტის ეფექტური სარგებლობით, ვიდრე ჭკუაგონებით.

მიუხედავად იმისა, რომ ჰოსეინ ტაებს რეპუტაცია შეერყა ისრაელ-აშშ-ის დაბომბვების შედეგად ბირთვული ობიექტების განადგურებით, ის ამჟამადაც ერთ-ერთ ცენტრალურ ფიგურას წარმოადგენს ირანში. ითვლება, რომ იგი ახლოს დგას მოჯთაბა ჰამენეისთან, რადგან ორივე ერთად იბრძოდა ბატალიონ „ჰაბიბის“ შემადგენლობაში, ირან-ერაყის ომის დროს.

68 წლის მოჰამად-ალი ჯაფარი

გენერალი მოჰამად-ალი ყოფილი უზენაესი ლიდერის სამხედრო მრჩეველი იყო, ხელმძღვანელობდა ალი ჰამენეის პირად დაცვასაც 2007 წლიდან 2019 წლამდე - ყველაზე დიდი ხნის განმავლობაში. ღრმა კონსერვატორი, იგი 1999 წელს პრეზიდენტ მოჰამედ ჰათამისაც ემუქრებოდა და მოითხოვდა სტუდენტთა საპროტესტო აქციების უმკაცრეს ჩახშობას.

ამავე დროს გენერალი ბრწყინვალე ტაქტიკოსიც არის, მას ეკუთვნის თეორია სამხედრო სარდლობის დეცენტრალიზების თაობაზე. სწორედ მისი დამსახურებაა, რომ ირანის ძალოვანი სტრუქტურები დღეს პროვინციებში ავტონომიურად და საკმაოდ წარმატებით მოქმედებენ. მოჰამად-ალი ჯაფარის ხელშეწყობით შეიქმნა რეგიონული მარიონეტული ძალები ისრაელის წინააღმდეგ. ცნობილია მისი გამონათქვამი ისრაელის მიმართ: „რევოლუციის გუშაგები მუდმივად იბრძოლებენ სიონიზმის აღსაგველად პირისაგან მიწისა... ჩვენ არ დავმშვიდდებით, სანამ ისრაელი რეგიონის გეოპოლიტიკური სივრციდან არ გაქრება“.

72 წლის მოჰამად ბაგერ-ზოლგადრი

ბაგერ-ზოლგადრი მაგალითია ისეთი პიროვნებისა, რომელსაც ანალიტიკოსები სამხედროებისა და პოლიტიკოსების შერწყმის პროდუქტად თვლიან. იგი ჯერ „გუშაგთა კორპუსის“ სარდლის მოადგილე იყო, შემდეგ შინაგან საქმეთა მინისტრისა, რომელიც მკაცრი პოლიტიკოსის რეპუტაციით არის ცნობილი.

მარტში მოჰამად ბაგერ-ზოლგადრი დაინიშნა ირანის ეროვნული უსაფრთხოების უმაღლესი საბჭოს მდივნად, ალი ლარიჯანის დაღუპვის შემდეგ. საბჭო, რომელიც აერთიანებს მაღალჩინოსან სამხედროებსა და სამოქალაქო ჩინოვნიკებს, ამუშავებს უსაფრთხოების და საგარეო პოლიტიკის საკითხებს.

„ირანის საძმო“

„40 წლის განმავლობაში ჯგუფ „იარაღით ძმების“ წევრები ჯერ „გუშაგთა კორპუსში“ დომინირებდნენ, ახლა კი გადაიქცა „საძმოდ, რომელიც ქვეყანას მართავს“, – ამბობს **საიდ ჰოლკარი,** „გუშაგთა კორპუსის“ საქმიანობის შემსწავლელი მკვლევარი, რომელიც ტენესის (აშშ) უნივერსიტეტის პროფესორია.

„მათ ჰქონდათ და აქვთ ინფორმაცია აბსოლუტურად ყველაფერზე – როგორ მუშაობს ქვეყანა, რას აკეთებენ სამთავრობო სტრუქტურები, რეფორმისტები... მათ, რომლებიც „რკინის პოლიტიკის“ გატარების მომხრენი არიან, ერთმანეთის შესახებაც აქვთ ინფორმაცია სხვადასხვა წყაროებიდან... „საძმოს“ წევრები პრაქტიკულად დომინირებენ ირანის პოლიტიკის ყველა ასპექტში“.

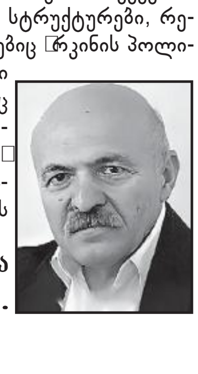

მოამზადა
სიმონ კილაძემ.

მოჰამად ბაგერ-ღალიბაფი

აჰმად ვაჰიდი

ღოლამ-ჰოსეინ მოჰსენ-ეჯეი

ჰოსეინ ტაები

მოჰამად ალი-ჯაფარი

მოჰამად ბაგერ-ზოლგადრი

20 მაისს საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკის საკონფერენციო დარბაზში გაიმართა ორი უდიდესი პოეტის, გალაკტიონ ტაბიძისა და პავლო ტიჩინას ქართულ-უკრაინული და უკრაინულ-ქართული კრებულების წარდგენა. მთარგმნელი – რაულ ჩილაჩავა, გამომცემელი – ეროვნული ბიბლიოთეკა. წარდგენას ესწრებოდნენ პოეზიის მოყვარულები, მწერლები, ჟურნალისტები, საქართველო-უკრაინის კულტურულ ურთიერთობათა ქომაგები.

გთავაზობთ წიგნების წარდგენის ცერემონიალზე ეროვნული ბიბლიოთეკის გენერალური დირექტორის, ბატონი კონსტანტინე გამსახურდიას გამოსვლას.

გალაკტიონი – უკრაინულად, პავლო ტიჩინა – ქართულად

დღევანდელი საღამო განსაკუთრებული მნიშვნელობის მატარებელია. ჩვენ შევიკრიბეთ არა მხოლოდ ორი მნიშვნელოვანი წიგნის პრეზენტაციისთვის, არამედ ორი დიდი კულტურის – ქართული და უკრაინული სულიერი სიახლოვის, ისტორიული მეგობრობისა და ლიტერატურული დიალოგის აღსანიშნავად. გალაკტიონ ტაბიძის ლექსების (**„მთაწმინდის მთვარე“**) უკრაინულ და **პავლო ტიჩინას** ლექსების (**„ქარი უკრაინიდან“**) ქართულ ენაზე შესრულებული თარგმანები არის არა მხოლოდ ლიტერატურული შედევრები, არამედ ხიდები ქართველ და უკრაინელ ხალხებს, კულტურებს, მეხსიერებებს შორის.

დღევანდელი საღამოს მთავარი ფიგურა გახლავთ ქართველი პოეტი, მთარგმნელი, მეცნიერი, დიპლომატი, პროფესორი და ქართულ-უკრაინული ურთიერთობების ერთ-ერთი ყველაზე ღირსეული მოღვაწე რაულ ჩილაჩავა.

ის არის ადამიანი, ვინც თავისი შემოქმედებითი და სამეცნიერო ცხოვრება ორი ერის – ქართველებისა და უკრაინელების – კულტურულ დაახლოებას მიუძღვნა. იგი ახერხებდა, ერთდროულად ყოფილიყო შემოქმედი, მკვლევარი, პედაგოგი და კულტურული დიპლომატიის გამორჩეული წარმომადგენელი. როგორც კიევის უნივერსიტეტის პროფესორმა და უკრაინული ენის უბადლო მცოდნემ, მან მრავალი თაობა აზიარა ქართულ კულტურას, ქართულ პოეზიასა და ჩვენს ისტორიულ მეხსიერებას. დღევანდელი პრეზენტაციის განსაკუთრებულობაც სწორედ ესაა – ჩვენ ვსაუბრობთ არა მხოლოდ ლიტერატურაზე, არამედ ადამიანურ კავშირებზე, ურთიერთგაგებაზე, იმ ღირებულებებზე, რაც ომს, დაპირისპირებასა და ისტორიულ ქარტეხილებს აღემატება. განსაკუთრებით სიმბოლურია, რომ დღეს ერთმანეთს ხვდება ორი დიდი პოეტი – გალაკტიონ ტაბიძე და პავლო ტიჩინა.

გალაკტიონის თარგმნა განსაკუთრებულ ნიჭთან ერთად, განსაკუთრებულ პასუხისმგებლობას მოითხოვს. რთულია სხვა ენაზე არა მხოლოდ მისი აზრის, არამედ მისი მუსიკის, პოეტური სუნთქვის გადატანა. სწორედ აქ ჩანს რაულ ჩილაჩავას უზარმაზარი პროფესიონალიზმი და სულიერი სიახლოვე გალაკტიონის სამყაროსთან.

მთარგმნელი ყოველთვის არის შუამავალი ორ სამყაროს შორის. მაგრამ არის შემთხვევები, როდესაც მთარგმნელი უბრალო შუამავალის როლს სცდება და თავად ხდება კულტურული ეპოქების შემაერთებელი ფიგურა. სწორედ ასეთად გვევლინება რაულ ჩილაჩავა. მის მიერ შესრულებული თარგმანები არის ემოციის, ინტონაციის, ეროვნული სულის, ისტორიული მეხსიერებისა და პოეტური ენერგიის გადარჩენა სხვა ენაში.

იგივე შეიძლება ითქვას პავლო ტიჩინას ქართულ თარგმანებზეც. პავლო ტიჩინა უკრაინული ლიტერატურის ერთ-ერთი ყველაზე გამორჩეული წარმომადგენელია – პოეტი, ვინც თავის შემოქმედებაში გააერთიანა ეროვნული ტრაგიზმი, სულიერი ძიება და მომავლის რწმენა. მისი ნაწარმოებების ქართულად თარგმნა ნიშნავს უკრაინული კულტურის სიღრმისეულ გააზრებას და ქართველი მკითხველისთვის ახალი ემოციური სამყაროს გახსნას.

დღეს, როდესაც მსოფლიო მძიმე გამოწვევების წინაშე დგას, როდესაც უკრაინელი ხალხი საკუთარი თავისუფლებისა და ღირსებისთვის იბრძვის, ამგვარ კულტურულ დიალოგს კიდევ უფრო დიდი მნიშვნელობა ენიჭება. პოლიტიკა შეიძლება შეიცვალოს, ეპოქები შეიძლება დასრულდეს, მაგრამ პოეზია რჩება, სიტყვა რჩება, ადამიანური სოლიდარობა რჩება. სწორედ ამიტომ, ასეთი წიგნები არა მხოლოდ ლიტერატურული მოვლენა, არამედ სულიერი მხარდაჭერის, მეგობრობისა და ურთიერთპატივისცემის აქტია.

საქართველოსა და უკრაინას მრავალსაუკუნოვანი ურთიერთობა აკავშირებთ. ჩვენს ხალხებს აქვთ საერთო ისტორიული გამოცდილებაც – თავისუფლებისთვის ბრძოლა, კულტურის დაცვა, ეროვნული იდენტობის შენარჩუნება. ამ ურთიერთობაში განსაკუთრებული როლი ყოველთვის ეკისრებოდა მწერლებს, პოეტებსა და მთარგმნელებს – ადამიანებს, ვინც ხალხებს ერთმანეთის უკეთ გაგებაში ეხმარებიან.

რაულ ჩილაჩავა სწორედ ამ ტრადიციის ღირსეული გამგრძელებელია. მისი საქმიანობა არის მაგალითი იმისა, თუ როგორ შეიძლება ერთმა ადამიანმა საკუთარი შრომით, ცოდნითა და ნიჭით ორი ერის კულტურული სივრცე დააახლოოს. დღეს ჩვენ მადლიერებით უნდა აღვნიშნოთ მისი მრავალწლიანი მოღვაწეობა, როგორც პოეტის, მკვლევრის, მეცნიერის, დიპლომატის და კულტურული მისიის მატარებელი ადამიანისა.

ეროვნული ბიბლიოთეკისთვის განსაკუთრებული პატივია ასეთი საღამოს მასპინძლობა. დარწმუნებული ვარ, ეს გამოცემები მნიშვნელოვან ადგილს დაიკავებს როგორც ქართულ, ისე უკრაინულ კულტურულ სივრცეში და მომავალ თაობებს კიდევ ერთხელ დააფიქრებს იმაზე, რამდენად ძლიერია სიტყვა, რაოდენ მნიშვნელოვანია თარგმანი და რა აუცილებელია კულტურული დიალოგი თანამედროვე სამყაროში.

კიდევ ერთხელ განსაკუთრებული მადლობა ბატონ რაულ ჩილაჩავას, ვისი მოღვაწეობაც უკვე დიდი ხანია გასცდა ერთი ადამიანის ბიოგრაფიის ფარგლებს და ქართულ-უკრაინული მეგობრობის სიმბოლოდ იქცა.

კონსტანტინე გამსახურდია

მუზეუმების საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიება რუსთაველის თეატრში

კულტურის სამინისტროს ორგანიზებით, რუსთაველის ეროვნულ თეატრში მუზეუმების საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი საზეიმო ღონისძიება გაიმართა.

ღონისძიებაზე სტუმრებს სიტყვით მიმართეს და სამუზეუმო წელი შეაჯამეს საქართველოს კულტურის მინისტრმა თინათინ რუხაძემ, სამინისტროს კულტურული მემკვიდრეობის დეპარტამენტის უფროსმა სალომე ჯამბურიამ, სასახლე-მუზეუმების გაერთიანების გენერალურმა დირექტორმა გიორგი კალანდიამ და ეროვნული მუზეუმის გენერალურმა დირექტორმა დავით ლორთქიფანიძემ.

თინათინ რუხაძემ სამუზეუმო სფეროში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის „წლის მუზეუმელის“ ჯილდო 20 მუზეუმელს გადასცა.

„სასიხარულოა, რომ საქართველო აქტიურადაა ჩართული საერთაშორისო სამუზეუმო კვირეულში, რომლის ფარგლებშიც, ქვეყნის მასშტაბით მოქმედი მუზეუმები განსაკუთრებულ პროგრამებს სთავაზობენ საზოგადოებას. მნიშვნელოვანია ისიც, რომ დღეს წლის მუზეუმელები დავაჯილდოვეთ, რითაც მრავალწლიანი შრომისთვის მადლობა გადავუხადეთ ადამიანებს, რომლებმაც ათწლეულების განმავლობაში შეინარჩუნეს და მომავალ თაობებს შეუნახეს ჩვენი ქვეყნის უმნიშვნელოვანესი საგანძური. ქვეყანაში მიმდინარეობს მასშტაბური სამუზეუმო რეფორმა, რომელიც მიზნად ისახავს როგორც მუზეუმების განვითარებას, ისე მუზეუმის თანამშრომლების როლის მეტად წარმოჩენასა და დაფასებას, რადგან ყოველწლიურად სწორედ ეს ადამიანები მასპინძლობენ მილიონობით ვიზიტორს და მნიშვნელოვან, საგანმანათლებლო და სამეცნიერო პროექტებს ახორციელებენ. ამ თვალსაზრისით, ერთ-ერთი გამორჩეული მაგალითია საქართველოს ეროვნული მუზეუმის ჩართულობა მსოფლიო მნიშვნელობის კვლევაში, რომელიც ხორბლის 8000-წლიან ისტორიას ეხება“, – განაცხადა **თინათინ რუხაძემ.**

ღონისძიებას ესწრებოდნენ საქართველოს საკანონმდებლო ხელისუფლების და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს წევრები, ასევე, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის მინისტრი, კულტურის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი თბილისისა და რეგიონული მუზეუმების წარმომადგენლები და მიწვეული სტუმრები.

მიმდინარე წელს, კულტურის სამინისტროს მხარდაჭერით, მუზეუმების საერთაშორისო კვირეული საქართველოს მუზეუმებსა და მუზეუმ-ნაკრძალებში კულტურულ-საგანმანათლებლო ღონისძიებებით აღინიშნა. მუზეუმების საერთაშორისო დღე 1977 წელს მუზეუმების საერთაშორისო საბჭოს (ICOM) ინიციატივით დაარსდა და იგი ყოველი წლის 18 მაისს საზოგადოებაში მუზეუმის მნიშვნელობის წარმოჩენისა და პოპულარიზაციის მიზნით აღინიშნება.

კულტურის სამინისტროს პრესსამსახური

სამხრეთ კავკასიის პოლიტიკური არქიტექტურა რთულ და დინამიკურ ფაზაში შედის. სომხეთის პრემიერ-მინისტრის ნიკოლ ფაშინიანის ბოლო განცხადება – „საქართველო საკვანძო როლს თამაშობს სომხეთ-ევროკავშირის ურთიერთობებში“ – კიდევ ერთხელ აშიშვლებს იმ რეალობას, რომ რეგიონის ქვეყნების ბედი ერთმანეთთან მჭიდროდ არის გადაჯაჭვული. ფაშინიანმა ღიად გამოხატა შეშფოთება საქართველოსა და ბრიუსელს შორის არსებული პოლიტიკური ვითარების გამო, თუმცა იქვე დასძინა, რომ ორმხრივი სტრატეგიული და ძმური კავშირები მესამე მხარეებზე არ არის დამოკიდებული.

„საქართველო ძალიან მნიშვნელოვან და საკვანძო როლს თამაშობს სომხეთ-ევროპულ ურთიერთობებში და ჩვენ ძალიან შეშფოთებული ვართ არსებული სიტუაციით. მიგვაჩნია, რომ ეს მდგომარეობა უნდა დარეგულირდეს“, – განაცხადა **ფაშინიანმა.**

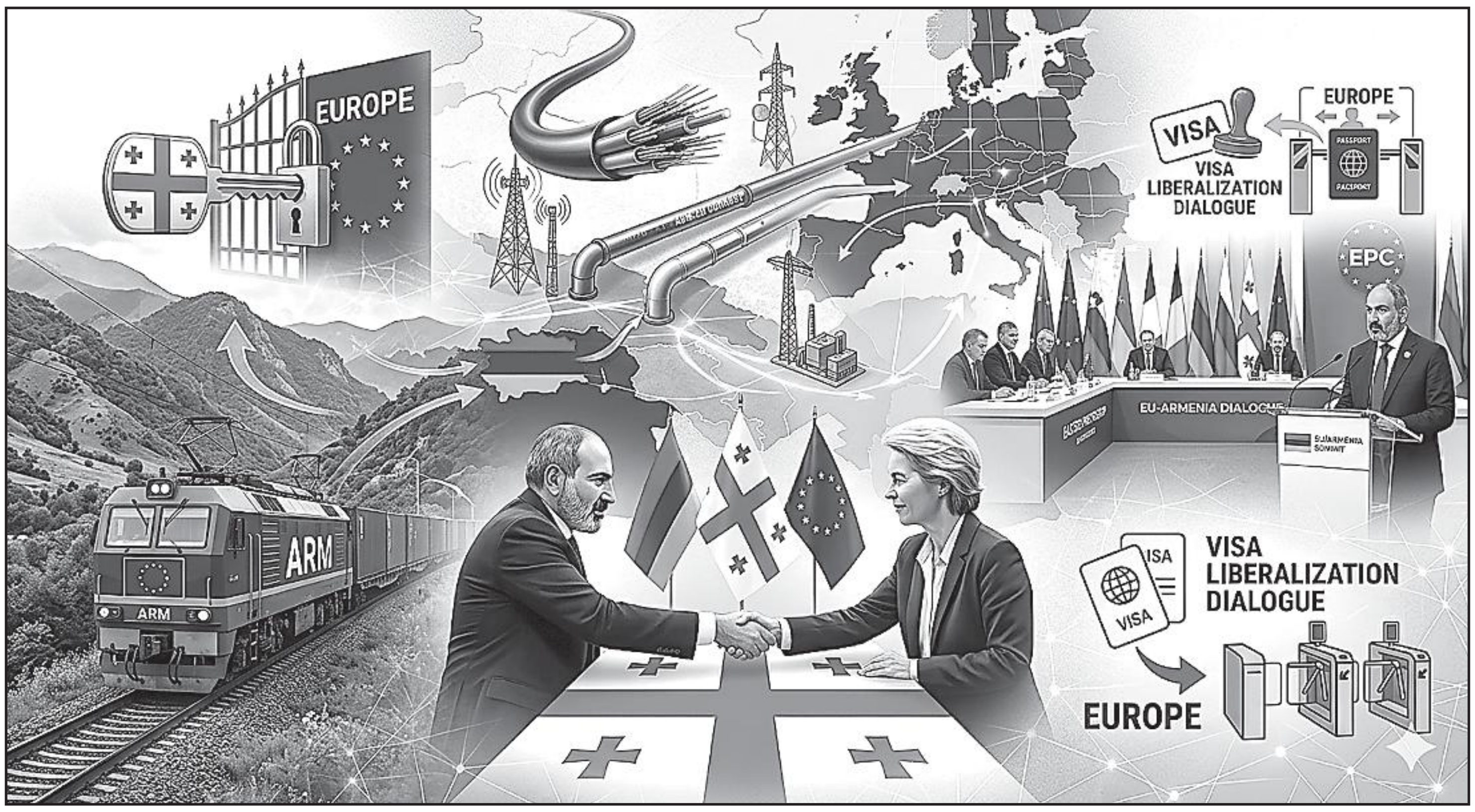

რად ადარდებს ფაშინიანს თბილისის ევროპული მომავალი?

„კავკასიური ცარცის წრის“ ეს სპექტაკლი ჯერ არ გვინახავს!..

ამასთან, სომხეთის პრემიერის თქმით, სომხეთსა და საქართველოს შორის ურთიერთობებს სხვა ქვეყნებთან ან საერთაშორისო ორგანიზაციებთან არსებულ ურთიერთობებთან კავშირი არ აქვს. მისი განცხადებით, სომხეთ-საქართველოს ურთიერთობები სტრატეგიული, გრძელვადიანი, ისტორიული, ძმური ხასიათისაა და ასე გაგრძელდება მომავალშიც.

„სხვა სცენარი, უბრალოდ, არ შეიძლება, არსებობდეს“ – დასძინა სომხეთის პრემიერ-მინისტრმა.

ფაშინიანის ეს განცხადება შემთხვევითი არ არის. თბილისმა, პრემიერ-მინისტრ ირაკლი კობახიძის სახით, მანამდე აღნიშნა, რომ ევროკავშირი ვერ მოახდენდა გავლენას სომხეთ-საქართველოს ურთიერთობებზე, რასაც ერევნიდან ეს დიპლომატიური პასუხი მოჰყვა. ქართული მხარე, საგარეო საქმეთა მინისტრ მაკა ბოჭორიშვილის ხელმძღვანელობით, აქტიურად აგრძელებს სომხეთთან ეკონომიკური და პოლიტიკური თანამშრომლობის ფორმატებს, მათ შორის, მთავრობათაშორისი ეკონომიკური კომისიის ფარგლებში. თუმცა, ოფიციალური თბილისის რიტორიკა ხშირად ცდილობს განაცალკევოს რეგიონული პარტნიორობა და დასავლური ინტეგრაციის კრიზისი, რასაც ერევანი, გეოგრაფიული და სტრატეგიული იზოლაციის შიშით, უფრო ფრთხილად უყურებს.

ერევნისთვის საქართველო არ არის მხოლოდ მეზობელი – ის ევროპასთან დამაკავშირებელი ერთადერთი ფიზიკური, სატრანსპორტო, სატრანზიტო და ციფრული დერეფანია. ფაშინიანის ხელისუფლებამ მკვეთრი შემობრუნება გააკეთა დასავლეთისკენ: ევროკავშირთან ვიზალიბერალიზაციის დიალოგი აქტიურდება, იმართება მაღალი დონის ორმხრივი სამიტები, ევროპული პოლიტიკური გაერთიანება (EPC) კი სომხეთს სტრატეგიულ პარტნიორად განიხილავს.

მაგრამ ერევნისთვის ევროპული ინტეგრაცია აზრს კარგავს, თუკი მისი ერთადერთი გასასვლელი – საქართველო – უარს იტყვის ევროპულ კურსზე ან პოლიტიკურ არასტაბილურობაში ჩაიძირება. სწორედ ამიტომ, ორ ქვეყანას შორის გაფორმებული „სტრატეგიული პარტნიორობის დეკლარაცია“ მხოლოდ ფურცელზე დაწერილი დოკუმენტი არ არის; ის ერევნისთვის უსაფრთხოების გარანტიაა. სომხეთს სჭირდება, რომ თბილისში არსებული ვითარება „დარეგულირდეს“, რათა მათი დასავლური მისწრაფებები გეოგრაფიულ ჩიხში არ აღმოჩნდეს.

საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა **მაკა ბოჭორიშვილმა** თავის დროზე გააჟღერა თეზისი, თითქოს, ევროპა საქართველოს სომხეთით ჩანაცვლებას ცდილობს. თუმცა, როგორც მან აღნიშნა, პოლიტიკური და გეოგრაფიული ანალიზი აჩვენებს, რომ ეს სცენარი აბსოლუტურად წარმოუდგენელია.

ევროკავშირი ვერ ჩაანაცვლებს საქართველოს სომხეთით, რადგან სამხრეთ კავკასიაში გეოპოლიტიკური გავლენის მთავარი არტერია სწორედ შავ ზღვაზე და საქართველოს პორტებზე გადის. საქართველო არის ხიდი ცენტრალურ აზიასა და ევროპას შორის, ენერგეტიკული და ლოჯისტიკური პროექტების (მაგალითად, შავი ზღვის წყალქვეშა ელექტროკაბელის) ცენტრი. საქართველოს გარეშე, ევროკავშირი სამხრეთ კავკასიაში გავლენას სრულად დაკარგავს და რეგიონი კვლავინდებურად რუსეთისა და ირანის ექსკლუზიურ გავლენის სფეროდ იქცევა. სომხეთი, მიუხედავად მისი დემოკრატიული მისწრაფებებისა, გეოგრაფიულად ჩაკეტილია და დამოუკიდებლად ვერ უზრუნველყოფს ევროპის სტრატეგიულ ყოფნას რეგიონში.

საბოლოო ჯამში, ფაშინიანის სიტყვები ნათლად აჩვენებს, რომ სამხრეთ კავკასიის ევროპული მომავალი ერთიან კონტექსტში განიხილება. საქართველო ვერ იქნება სტაბილური, თუ მის გარშემო უსაფრთხოების ვაკუუმი შეიქმნა, ხოლო სომხეთი ვერ გახდება ევროპული ოჯახის წევრი, თუკი მისი მთავარი დასავლური კარიბჭე დაიკეტება. თბილისისა და ერევნის სტრატეგიული პარტნიორობა სწორედ ამ საერთო, ეგზისტენციალურ ინტერესს ეფუძნება და მესამე ძალების მცდელობების მიუხედავად, ეს ბალანსი რეგიონის გადარჩენის მთავარი პირობაა.

საერთაშორისო ურთიერთობების ანალიტიკოსი **თამარ კიკნაძე** For.ge-თან მიიჩნევს, რომ ევროკავშირის არაერთი მაღალჩინოსანი და ექსპერტი ხვდება, საქართველოსთან ასეთი დაძაბული ურთიერთობა და რიტორიკა თავად ევროკავშირისთვის არ იქნება მომგებიანი.

„ფაშინიანი, ფაქტობრივად, პროდასავლური პოლიტიკური მოღვაწეა, რომელზეც ბრიუსელის მაღალჩინოსნები აკეთებენ აქცენტს. ერევანში, როდესაც ჩვენი ხელისუფლების წარმომადგენლები დაპატიჟეს, ერთ-ერთი მიზანი ისიც იყო, რომ ამ ურთიერთობების დათბობა მომხდარიყო, თუმცა პარალელურად, რეზოლუცია მიიღეს. პარალელურად არ წყდება რიტორიკა, რითიც ბრიუსელის მაღალჩინოსნები გამოირჩევიან. არ შეიძლება ურთიერთობები დალაგდეს საკუთარი ქვეყნის უსაფრთხოების ხარჯზე. თუკი ვინმე ბრიუსელში ფიქრობს, რომ საქართველოს სომხეთით ჩაანაცვლებენ, ელემენტარული გეოგრაფია არ იციან. სომხეთის გეოპოლიტიკური მდებარეობა სხვაა, საქართველოსი – სხვა“ – განაცხადა **კიკნაძემ.**

მისივე თქმით, ფაქტობრივად, სომხეთი ჩაკეტილია და ყველაფერი საქართველოზე გადის. ამიტომ, ეს მუქარის ტონი საქართველოსთვის არაფერს ცვლის.

„ფაშინიანის ეს განცხადებები გასაგებია, რადგან ის ყველაზე კარგად ათვითცნობიერებს არსებულ სიტუაციას. საქართველო ევროკავშირის დასაყრდენი იყო, მაგრამ ის მოთხოვნები, რასაც ისინი საქართველოს უყენებენ, მიუღებელია ქვეყნის ეროვნული ინტერესებიდან გამომდინარე. თუ კონსტრუქციული დიალოგი არ გამოუვიდათ, მაშინ ისევ დაიწყებენ დესტრუქციულ განცხადებებსა და შანტაჟის ენას. ეს არის რიტორიკა, რომელიც ეუბნება საქართველოს, რომ შენი ეროვნული ინტერესების ხარჯზე ჩვენთვის სასარგებლო პოლიტიკა განახორციელეო. უკრაინის ომში ჩართვაც ამის მცდელობა იყო“ – მიიჩნევს ანალიტიკოსი.

მისივე აზრით, სომხეთის პოლიტიკა ევროკავშირში სვლისა რამდენად წარმატებული იქნება, ესეც საკითხავია.

„როდესაც სომხეთში რუსული „გიუმრის“ ბაზაა და მთელი სომხეთის ეკონომიკა, რკინიგზა და ენერგომატარებლები რუსეთზეა დამოკიდებული, რა ევროპულობასა და ევროპაში ინტეგრაციაზეა საუბარი, ეს კიდევ საკითხავია. ვიცით აზერბაიჯანის მწვავე დამოკიდებულებაც ევროკავშირის მიმართ და ალიევის განცხადებები. საქართველოსთან რაც ხდება, ესეც ფაქტია, ამიტომ სამხრეთ კავკასიაში რას და როგორ იზამენ ევროპელები, აი, ეს უკვე კითხვის ნიშნის ქვეშ დგება“ – განაცხადა **თამარ კიკნაძემ.**

ლიკა ბერიკაშვილი

რუსული ბალისტიკური რაკეტები უკრაინის თავზე!

რუსეთმა კიევზე იერიში ბალისტიკური რაკეტებითა და დრონებით განახორციელა. უკრაინული მედიის ინფორმაციით, წინასწარი მონაცემებით, თავდასხმას ორი ადამიანი ემსხვერპლა, 44 ადამიანი კი დაშავდა. მედიის ცნობით, დაშავებულებიდან 28 ადამიანი საავადმყოფოში იმყოფება, მათ შორის ორი ბავშვია, რომელთა მდგომარეობაც საშუალო სიმძიმისაა. დაშავებულთაგან სამის მდგომარეობა მძიმეა.

ამავე ინფორმაციით, დედაქალაქის სხვადასხვა რაიონში მცხოვრებლები, სულ მცირე, ათი ძლიერი აფეთქების შესახებ იტყობინებიან. უკრაინული მხარე მოსახლეობას თავშესაფრებში დარჩენას ურჩევს და მათ მოსალოდნელი თავდასხმების შესახებ აფრთხილებს.

შევჩენკოს რაიონში რაკეტის ნამსხვრევები 24-სართულიან საცხოვრებელ კორპუსს დაეცა, რის შედეგადაც ნგრევა დაფიქსირდა. ასევე, რაიონში მდებარე სკოლის შენობის მეორე სართულზე ხანძარი გაჩნდა. სოლომენსკის რაიონში უპილოტო საფრენი აპარატი 24-სართულიან საცხოვრებელ კორპუსს მოხვდა. ხანძარი მე-20 სართულზე გაჩნდა. ასევე დაზიანდა კერძო სახლი. ნამსხვრევები მრავალსართულიანი კორპუსის სახურავზე ჩამოცვივდა დარნიცკის რაიონშიც...

ფარმაცევტული მაფიის გამდიდრებაზე სახელმწიფო უარს ამბობს!

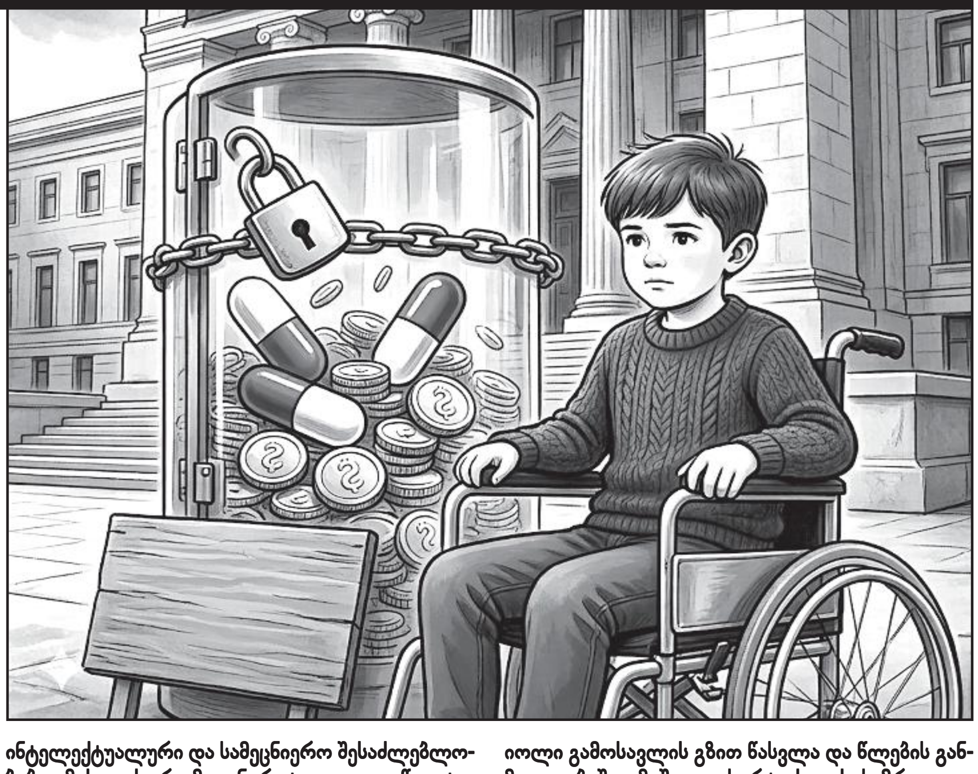

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსი, ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტი შიო მესამე დიუშენის კუნთოვანი დისტროფიის მქონე ბავშვების მშობლებს შეხვდა. უწმინდესმა და უნეტარესმა მოისმინა მშობლების მიერ გაზიარებული ის პრობლემები, რომელთა წინაშეც დგანან დიუშენის დაავადების მქონე ბავშვები და მათი ოჯახები. როგორც შეხვედრაზე აღინიშნა, საკითხი საქართველოში ნაკლებად არის შესწავლილი და საჭიროებს, როგორც სამედიცინო, ისე სოციალურ და ინსტიტუციურ დონეზე მეტ ყურადღებასა და კოორდინირებულ მუშაობას.

ამ მიზნით გადაწყდა, რომ პირველ ეტაპზე გაიმართება სამუშაო ფორმატის შეხვედრები სპეციალისტების მონაწილეობით. მუშაობაში ჩაერთვებიან საქართველოს საპატრიარქო, საპატრიარქოს საუნივერსიტეტო კლინიკა, შესაბამისი სფეროს ექსპერტები და სხვა დაინტერესებული პირები. ასევე აღინიშნა, რომ განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება შესაბამის სახელმწიფო უწყებებთან ეფექტიან კომუნიკაციასა და თანამშრომლობას.

მუშაობის პროცესი მიზნად ისახავს დიუშენის დაავადების მქონე ბავშვებისა და მათი ოჯახების საჭიროებების უფრო სიღრმისეულ შესწავლასა და იმ შესაძლო გზების მოძიებას, რომლებიც მომავალში ხელს შეუწყობს მათ მხარდაჭერასა და საჭიროებების უზრუნველყოფას. პატრიარქთან შეხვედრას მნიშვნელოვანს უწოდებენ თავად მშობლები, რომელთა განცხადებით, ეს იყო კონსტრუქციული და შედეგზე ორიენტირებული შეხვედრა. როგორც დიუშენის კუნთოვანი დისტროფიით დაავადებული ბავშვის მშობელმა **პაატა წიქარიშვილმა** განმარტა, საპატრიარქოსგან მიიღეს პირობა, რომ მოახდენენ პირდაპირ კომუნიკაციას ხელისუფლებასთან, რათა „ჩატეხილი ხიდი“ აღდგეს.

დიუშენით დაავადებული ბავშვის მშობელი **ზაქრო გვიშიანი** აცხადებს, რომ ეს იყო ძალიან კარგი და შინაარსიანი შეხვედრა. პატრიარქისგან მიიღეს პირობა, რომ ყველა საჭირო პირთან ექნება კომუნიკაცია. ზაქრო გვიშიანის თქმით, შეხვედრაზე პატრიარქის მიერ აღინიშნა, რომ პერიოდულად მოხდება დიუშენით დაავადებული ბავშვების დალოცვა.

„ძალიან კარგი და შინაარსიანი შეხვედრა იყო. ვფიქრობ, შედეგიანი. პატრიარქს, მეუფეებს მივაწოდეთ ყველა ის ინფორმაცია, რასაც ჩვენ აქამდე ვაჟღერებდით, მთელი ამ ხნის განმავლობაში და განსაკუთრებით, ბოლო პერიოდში, ამ უწყვეტი აქციების დროს. დაისახა გეგმები, აბსოლუტურად ყველა მიმართულებით. ძალიან ძნელია წინსწრებით რაიმეს გადაჭრით თქმა, მაგრამ ყველა მიმართულებით დაისახა გეგმები, რომ ისინი ჩართულები იქნებიან ამ პროცესში – კომუნიკაციის პროცესში, შესაძლოა, ფონდის შექმნის პროცესში. მათ მოისმინეს, გაიგეს ამ დაავადების შესახებ. გაიგეს ის, რომ ამ დაავადებასთან მიმართებაში არაერთი მედიკამენტია, რომელიც უსაფრთხოა და ინფორმაცია, რომელიც, სამწუხაროდ, ხშირად ვრცელდება ცალკეული პირების მხრიდან, წარმოადგენს არასწორ და არასრულყოფილ ინფორმაციას. შესაბამისად, ეს შეხვედრა იყო აუცილებელი, რადგან საპატრიარქოს ჰქონდეს ზუსტი და სწორი ინფორმაცია, როგორც მედიკამენტებთან მიმართებაში, ასევე დაავადებასთან დაკავშირებით.

მსოფლიო ჯანდაცვის ასამბლეაზე იმყოფებოდა საქართველოს ჯანდაცვის მინისტრი, სადაც ძალიან ბევრი ქვეყნის წარმომადგენლებთან მოუწია შეხვედრა. როგორც **მიხეილ სარჯველაძე** აცხადებს, დიუშენის სამკურნალო პრეპარატებზე პრაქტიკულად არავის აქვს რეალური პასუხი, ყველა ძიების პროცესშია. მისი თქმით, ეს არ არის ის სფერო, სადაც მხოლოდ ემოციებზე დაყრდნობით უნდა მივიღოთ გადაწყვეტილება, აუცილებელი და უმნიშვნელოვანესია მეცნიერული მტკიცებულებები, სხვა შემთხვევაში, შეცდომის დაშვების რისკი მაღალია.

„გვაქვს შესაძლებლობა, ვესაუბროთ წამყვან ჯანდაცვის სისტემებს, ქვეყნებს, რომლებსაც აქვთ, როგორც ფინანსური, ისე ძალიან დიდი ინტელექტუალური და სამეცნიერო შესაძლებლობები იმისთვის, რომ კონკრეტული გადაწყვეტილებები იქნას მიღებული. გასათვალისწინებელია, რომ პრაქტიკულად არავის მსოფლიოში დღეს არ აქვს რეალური პასუხები.

აბსოლუტურად უკლებლივ ყველა ამ ძიების პროცესშია. ჩვენც, ბუნებრივია, ჩართული ვართ ამ პროცესში და მაქსიმალური იმედით ველოდებით იმ მომენტს, როდესაც გვექნება კონკრეტული პასუხები კონკრეტულ მედიკამენტებთან დაკავშირებით. ბუნებრივია, ეს მოგვცემს გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობას. ამ საკითხთან დაკავშირებით კითხვები აქვს წამყვანი ჯანდაცვის სისტემის მქონე ევროპულ ქვეყნებსაც, რაც დამატებითი დიალოგისა და ინფორმაციის გაცვლის საჭიროებას ქმნის. მნიშვნელოვანია, რომ საკითხთან დაკავშირებით მუშაობა პროფესიულ და კონსტრუქციულ ფორმატში გაგრძელდეს, რათა გადაწყვეტილებები რაციონალურ შეფასებებსა და ფაქტობრივ გარემოებებზე დაყრდნობით იქნეს მიღებული“ – აცხადებს **მიხეილ სარჯველაძე.**

თავის მხრივ მთავრობის მეთაური აცხადებს, რომ თანხა, რომელზეც არის საუბარი, იქნება ეს 50 თუ 60 მილიონი, არ არის ის თანხა, რომელსაც საკუთარი, პერსონალური ჯიბიდან ვიღებთ და გავცემთ. ეს არის ხალხის ფული. ერთადერთი, რამაც მთავრობა შეიძლება შეაკავოს, ეს არის პასუხისმგებლობა ქართველი ხალხის მიმართ. როგორც **ირაკლი კობახიძემ** აღნიშნა, მათთვის პოლიტიკურად მომგებიანი იქნებოდა თანხის გაცემა, თუმცა ბიუჯეტის ფულით ფარმაცევტული მაფიის გამდიდრებას არ უნდა შეეწყოს ხელი.

„არის მედიკამენტები, რომელთა ღირებულებაა, მაგალითად, 3 მლნ და 700 000 დოლარი, თვითღირებულების მაქსიმუმი კი – 300 და 700 დოლარი, შეგვიძლია, წარმოვიდგინოთ, რა მასშტაბის მაფიაზეა საუბარი. საქართველოში იყო შემთხვევები, როდესაც ხელისუფლებამ სცადა იოლი გამოსავლის გზით წასვლა და წლების განმავლობაში ამაში დაიხარჯა ხალხის მრავალი მილიონი, რომელსაც რეალურად არ მოაქვს ხელშესახები შედეგი. არ მინდა, დავკონკრეტდე, რა მიმართულებაზეა საუბარი. იმ შემთხვევაში, თუ მთავრობა ამ გზით განაგრძობს სიარულს, შეიძლება, ფარმაცევტული მაფიის ახალ-ახალი ინიციატივები გაჩნდეს, რომლებსაც შეიძლება, არავითარი შედეგები არ მოჰქონდეს, გარდა ფარმაცევტული მაფიის გამდიდრებისა.

საბოლოო ჯამში, ამ თანხების საერთო წლიური მოცულობა ძალიან მარტივად შეიძლება ავიდეს მილიარდ ლარამდეც კი. თუ ფარმაცევტული მაფია დაინახავს სახელმწიფოს, მთავრობის სისუსტეს, შეიძლება, მილიარდ ლარამდეც კი ავიდეს იმ თანხების საერთო მოცულობა, რომლებიც ხმარდება არა კონკრეტულ შედეგს, არამედ ფარმაცევტული მაფიის გამდიდრებას. ამიტომ ყველა მაქსიმალური პასუხისმგებლობით უნდა მოვეკიდოთ ამ საკითხს. ეს არ არის ჩვენი თანხა. მე, პირადად, არაფერს ვკარგავ ამ თანხის გაცემით, პირიქით.

ხვალ რომ გამოვიდე და განვაცხადო ამ თემასთან, სხვა თემებთან დაკავშირებით, რომ გავცემთ აქ 50 მილიონს, იქ 30 მილიონს, აქეთ 100 მილიონს, პოლიტიკურად მხოლოდ ქულების მომტანი იქნებოდა, მათ შორის, ჩემთვის, მთლიანად მთავრობის გუნდისთვის, მაგრამ მეორე მხარეს არის მთავრობის პასუხისმგებლობა. მთავრობამ უნდა იზრუნოს ხალხის მიერ ბიუჯეტში შეტანილი თითოეული თეთრის რაციონალურად გახარჯვაზე და არცერთი თეთრი არ უნდა მოხმარდეს ფარმაცევტულ მაფიას“ – აღნიშნა **ირაკლი კობახიძემ.**

ასევე, პრემიერი ხაზგასმით აცხადებს, რომ ახლა მთავარია არ აყვნენ მაფიის ინიციატივებს და მიიღონ რაციონალური გადაწყვეტილებები.

თამთა ქარჩაიძე

სვანეთში ელექტროენერგიის საფასურს „ბიტკოინებით გამდიდრებულნიც“ არ იხდიან!

როგორც ჩანს, მესტიის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობამ გადაწყვიტა, რაიონში ელექტროენერგიის ჭარბი მოხმარების საკითხი მოაგვაროს. პირველ რიგში, გადასახადი უნდა დაუწესდეს კრიპტოვალუტის მოპოვებით დაკავებულ სუბიექტებს, შემდეგ კი სხვადასხვა ბიზნესს, რომლებიც სვანეთში დენს განუსაზღვრელად მოიხმარენ, მაგრამ არავითარ გადასახადს არ იხდიან.

საბოლოო ჯამში კი ეს იწვევს ელექტროსისტემის გადატვირთვას და ავარიულ გათიშვებს, რითაც მთელი რეგიონი ზარალდება.

მესტიის მუნიციპალიტეტში ელექტროენერგიის გადასახადის საკითხი კვლავ ერთ-ერთ მთავარ გამოწვევად რჩება. მესტიის მერის **კახა ჟორჟოლიანის** ინფორმაციით, განსაკუთრებით პრობლემურია ე.წ. ბიტკოინის აპარატების მიერ გაზრდილი ენერგომოხმარება და აუცილებელია, რომ ბიზნესებმა და მათ, ვისაც მაინერის დადგმა სურს, დენის საფასურის გადახდა დაიწყონ.

„ელექტროენერგიის გადასახადის საკითხის გადაწყვეტის შემდეგ, მაინერების მუშაობით გამოწვეული ელექტროენერგიის გაზრდილი მოხმარება დასტაბილურდება. ბიზნესმა დენის გადასახადის ნაწილობრივ გადახდა მაინც უნდა დაიწყონ. ამას თუ ჩვენ მოვახერხებთ, შემდეგ უკვე კარგად გვექნება საქმე. მოსახლეობასთან, დეპუტატთან ერთად, ყოველ შეხვედრაზე გვაქვს აღნიშნულ საკითხზე საუბარი და ვეღარ გავურბივართ იმას, რაც სიმართლეა. აუცილებელია ბიზნესებმა გადასახადი გადაიხადონ, სოციალურს ჩვენ ვუფინანსებთ და ვისაც მაინერის დადგმა უნდა, მათაც უნდა გადაიხადონ.

ჩვენ ვამუშავებთ სტრატეგიას, რომელიც შემდეგ რეგიონალური განვითარების სამინისტროს გადაეცემა და შესაბამისად, დამტკიცების შემდეგ, არა მხოლოდ ელექტროენერგიის გადასახადის საკითხი, არამედ მთლიანად ენერგოპოლიტიკა დამტკიცდება. ჩვენი ერთ-ერთი პრიორიტეტი ენერგორესურსებზე კონცეფციის შემუშავებაა“ – განუცხადა „ბიზნესპარტნიორს“ მესტიის მუნიციპალიტეტის მერმა.

2026 წელს ელექტროენერგიის მოხმარება სვანეთში ისევ კატასტროფულად დიდია. მონაცემები წლიდან წლამდე იზრდება და ბოლო 5 წელიწადში, თითქმის 50%-ით მოიმატა. იმის მიუხედავად, რომ 5 წლის წინ, 2021 წელს, სვანეთში ხატზე დაიფიცეს, მაინერებს ყველა გამოვრთავთო, ვითარება საერთოდ არ შეცვლილა. ადგილობრივი ხელისუფლებაც ადასტურებს, რომ რეგიონი კრიპტომაძიებლებისთვის მიმზიდველია.

ანალიტიკოსები ადასტურებენ, რომ მესტიაში ისევ აქტიურად არიან დაკავებული არალეგალური მაინინგით, რადგან სვანეთში ელექტროენერგია უფასოა.

„სოციალური სიმახინჯის მაგალითია სვანეთის მომარაგება უფასო ელექტროენერგიით. ამან გამოიწვია მისი უყაირათო მოხმარება, განსაკუთრებით კი, კრიპტოვალუტის კუსტარული მოპოვება, რასაც მოჰყვა ელექტროენერგიის დეფიციტი და ადგილობრივი ენერგოსისტემის დაზიანება ზედმეტი დატვირთვის გამო. ახლა დაიწყება კრიპტოვალუტის მომპოვებლების წინააღმდეგ ბრძოლა. არადა, რაში არიან ისინი დამნაშავეები? არის იაფი დენი, დადგეს სერვერი. ეს სულაც არაა უკანონო საქმიანობა. დააწესე ელექტროენერგიის საბაზრო ფასი და მორჩება ყველაფერი“ – განაცხადა ყოფილმა დეპუტატმა **რომან გოცირიძემ.**

სვანეთში ელექტროენერგიის მოხმარების ზრდა ბოლო 5 წლის განმავლობაში, „ენერგო პრო-ჯორჯიას“ მონაცემების მიხედვით, ასე გამოიყურება:

2020 წელი – 91 117 245 კვტ/სთ;
2021 წელი – 101 568 155 კვტ/სთ;
2022 წელი – 121 739 191 კვტ/სთ;
2023 წელი – 120 275 154 კვტ/სთ;
2024 წელი – 124 692 913 კვტ/სთ;
2025 წელი – 132 952 736 კვტ/სთ.

ბექა დანელია

ახლოა მუნდიალამდე

როგორც მოგეხსენებათ, ერთ თვეში თბილისი და ქუთაისი მეორედ უმასპინძლებენ 20-წლამდელ მორაგბეთა მსოფლიო ჩემპიონატს, თანატოლთა ფორუმისათვის უკეთ მოსამზადებლად კი უმცროსი ბორჯღალოსნები სამხრეთ აფრიკაში უმნიშვნელოვანეს სპარინგებს მართავენ.

საქართველო – ფიჯი 29:23

ლელო: არობელიძე, ზაზაძე, ეზიეშვილი, რაზმაძე.

3 გარდასახვა და 1 საჯარიმო: ძოძუაშვილი.

ტესტების სერიის პირველი მატჩი კუნძულელებთან ისტორიაში მეოთხე გახლდათ და წინა სამის მსგავსად ამჯერადაც მძაფრ ბრძოლაში გავიმარჯვეთ.

გასათვალისწინებელია, რომ უხერხულ ეგზოტიკურ მეტოქესთან წარმატებას მომქანცველი მგზავრობისა და აკლიმატიზაციის ფაქტორების გათვალისწინებით მივაღწიეთ, რაც გვიმყარებს ოპტიმიზმს, რომ მომავალ მუნდიალზე ღირსეულად დავიცავთ სამშობლოს სპორტულ ღირსებას.

და ბოლოს – არანაკლებ მნიშვნელოვანი ნიუანსი: **ვიტო კოლელიშვილის** შეგირდებმა კეიპტაუნის სიტი პარკზე პირველი ტაიმის 12:20-ის შემდეგ შესაშური ფსიქოლოგიური სიმტკიცე და გამძლეობა გამოამჟღავნეს.

მოკლედ, ყოჩაღ, ბიჭებო!

ხვალ: საქართველო – ჩილე.

30 მაისი: სამხრეთ აფრიკა – საქართველო.

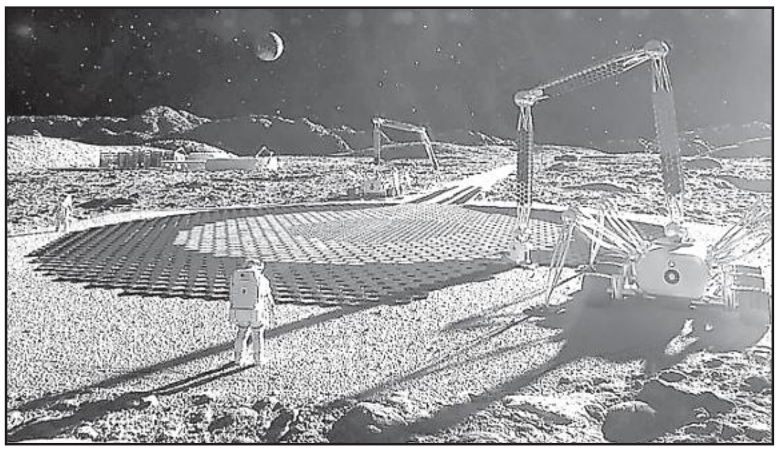

ევროპის კოსმოსური სააგენტო 2040 წლისთვის მთვარეზე მუდმივი ბაზის აშენებას გეგმავს

ევროპის კოსმოსური სააგენტო (ESA) 2030 წელს დედამიწის თანამგზავრზე უპილოტო სადესანტო მოდულ „არგონავტის“ (Argonaut) გაგზავნას გეგმავს, რომელიც საჭირო ტექნიკით იქნება აღჭურვილი, რის შემდეგაც მთვარის მისიის პოტენციალი ეტაპობრივად გაიზრდება.

ინფორმაცია Der Spiegel-ს პილოტირებული და რობოტიზებული კოსმოსური ფრენების დირექტორმა დანიელ ნოიენშვანდერმა გაუზიარა.

„მიზანი მთვარის შესახებ ჩვენი ცოდნის გაღრმავებაა. ჩვენ გვსურს მივაღწიოთ [დედამიწის თანამგზავრის] სამხრეთ პოლუსს“ – განმარტავს **ნოიენშვანდერი.** მისივე თქმით, ეს ლოკაცია ყურადღებას იმით იპყრობს, რომ იქ არსებული უხვი მზის შუქი გამოსადეგია ენერგიის გენერირებისთვის, თუმცა, ჯერ კიდევ შესასწავლია, თუ რა რესურსების მოპოვებაა შესაძლებელი მის გარშემო. ამასთანავე, ნოიენშვანდერმა აღნიშნა, რომ მთვარეზე დასახული მიზნების მისაღწევად ევროპისთვის მნიშვნელოვანია აშშ-სთან პარტნიორობა. მოსალოდნელია, რომ პილოტირებული ხომალდის, Artemis-4-ის ბორტზე, რომლის ფრენა მთვარეზე 2028 წლისთვის არის დაგეგმილი, 2 გერმანელი აღმოჩნდება. ამ პროექტში ESA მჭიდროდ თანამშრომლობს NASA-სთან. მაგალითად, ხომალდ „ორიონის“ ბორტზე, მისია Artemis 2-ის ფარგლებში დამონტაჟებული იყო ESA-ს სერვისული მოდული, რომელიც ხომალდს, სხვა საჭიროებებთან ერთად, ჟანგბადით, წყლითა და ელექტროენერგიით ამარაგებდა. ამავდროულად, NASA-მ უარი თქვა მთვარის ორბიტაზე სადგურ Gateway-ს აშენების გეგმებზე, მაშინ, როცა ESA სწორედ ამ პროექტს ეყრდნობოდა.

ხუთოსანი ევროემერი

ტრაპატონი, ანჩელოტი, მოურინიო და ამიერიდან, უკვე უნაი ემერი – ეს იმ მწვრთნელთა თანავარსკვლავედია, 5 ევროტიტულის მოხვეჭით რომ ლიდერობს ტოპ-კოლეგათა კოჰორტას.

ესპანელ მოვლენას რჩეულთა ტრიოსაგან ვიწრო სპეციალიზაციაც ხდის ორიგინალურს – მისი დამოძღვრილი კლუბები მხოლოდ რანგით მეორე ელიტურ ტურნირში იმარჯვებენ (სევილია – 3, ვილიარეალი და აწი უკვე ასტონ ვილა), რის გამოც საფეხბურთო სამყარო მისტერ ევროპა ლიგას უწოდებს.

ბირმინგემელთა ხმაურიანი და საკმაოდ მოძველებული პირველი ტრიუმფი შორეულ 1982 წელს უკავშირდება, როცა **ტონი ბარტონის** თავკაცობით და **უიფის** გოლით ფინალში ბაიერნის კაპიტულაცია გაფორმდა – 1:0, ეს კი ჩემპიონთა თასის მოპოვებას ნიშნავდა. იმ გუნდში განსაკუთრებით მარცხენა გარემარბი **ტონი მორლი** ბრწყინავდა, მსხვერპლთა შორის კი მაშინ მრისხანე კიევის დინამოც მოხვდა – 0:1, 2:0.

ბედის ირონიით სტამბოლის ბეშიქთაშ პარკზე გამართულ გადამწყვეტ შეხვედრაში ამჯერადაც გერმანიის ბუნდესლიგის ბინადარი იქნა დაჩოქებული.

ასტონ ვილა – ფრაიბურგი 3:0

პირველი ტაიმი 2:0

გოლები: ტილემანსი, ბუენდია, როჯერსი.

მსაჯი: ლეტისიე (საფრანგეთი).

ვილიანები სეზონის სტარტიდანვე ითვლებოდნენ გათამაშების ფავორიტებად, მაგრამ მაინც ძნელი საფიქრებელი იყო, რომ დასკვნით რაუნდში ასე იოლად გამოუყვანდნენ წირვას მეტოქეს.

ჩვენ, ბუნებრივია, გარკვეული სენტიმენტები გვამოძრავებდა ფრაის მიმართ, სადაც **ლევან კობიაშვილმა** და **ალექსანდრე იაშვილმა** მთელი ეპოქა შექმნეს, მაგრამ უნდა ვაღიაროთ, რომ პირველმა წლევანდელმა ევროთასმა ფეხბურთის სამშობლოში დამსახურებულად დაიდო ბინა.

რაც შეეხება დანარჩენ ლაურეატებს, მათ ვინაობას ასეთი გრაფიკით შევიტყობთ:

კონფერენს ლიგა

27 მაისი. ლაიფციგი. კრისტალ პალასი – რაიო ვალეკანო.

ჩემპიონთა ლიგა

30 მაისი. ბუდაპეშტი. პარი სენ-ჟერმენი – არსენალი.

როგორც ვხედავთ, არწივისა არ იყოს, ეს ნისლიანი ალბიონის პრემიერლიგა ძალიან მაღლა აფრინდა...

მძინარათა შეჯიბრება

სეულში, მდინარე ჰანის პირას მდებარე პარკში, ასობით ახალგაზრდა შეიკრიბა, რათა ქალაქის მერიის მიერ ორგანიზებულ ყოველწლიურ „ძილის კონკურსში“ მიეღოთ მონაწილეობა.

ღონისძიების მიზანია დაეხმაროს ზედმეტად დატვირთულ სამხრეთ კორეელებს ძილის დეფიციტის შევსებაში. წლევანდელი მოთხოვნები მონაწილეებისადმი შემდეგი იყო: **შესაფერისი სამოსი („მძინარე მზეთუნახავის“ ან „პრინცის“ სტილში), დაღლილობა, დანაყრებული კუჭი.**

კონკურსი ხაზს უსვამს სამხრეთ კორეის უძილობის ქრონიკულ პრობლემას. მონაცემების მიხედვით, სამხრეთ კორეა ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) წევრებს შორის ერთ-ერთი ყველაზე გადატვირთული ერია, რის შედეგადაც მოსახლეობას ძილისთვის მინიმალური საათები რჩება. კონკურსის მსვლელობისას ოფიციალური პირები მონაწილეების გულისცემას ზომავდნენ, რათა დარწმუნებულიყვნენ, რომ მათი მაჩვენებლები სტაბილური იყო, რაც ღრმა და მშვიდი ძილის ინდიკატორია. გამარჯვებული 80 წლამდე ასაკის კაცი გახდა, მეორე ადგილი კი 37 წლის ოფისის თანამშრომელმა, ჰვანგ დუ-სონგმა დაიკავა.

მტრის ბუნაგში

როცა ტურნირის ორგანიზატორებმა წლევანდელი საკალათბურთო ევროლიგის ოთხთა ფინალის მასპინძელ ქალაქად ათენს ირჩევდნენ, ბევრნი ბერძნულ ელ კლასიკოს ვარაუდობდნენ, მაგრამ ფიბაც შეცდა და გულშემატკივრებიც – უშუალოდ დარბაზის მფლობელი კლუბი პლეი-ოფში სკანდალურად დამარცხდა ვალენსიასთან მაშინ, როცა ერღუნ ატამანის გაწვრთნილი პანათინაიკოსი 2:0-ის შემდეგ კოლეგა პედრო მარტინესთან ჩხუბის კვალად ესპანურ მეტოქესთან 2:3 დამარცხდა.

ჩვენ, ბუნებრივია, საკუთარი სანერვიულო გვქონდა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ჯერ **თორნიკე შენგელიას** ბარსელონა ემსხვერპლა ლიდერთა ტრავმების ეპიდემიას, შემდეგ ეტაპზე კი მისი მძლეველი **მანუჩარ მარკოიშვილის** დარიგებული მონაკოსა და კაუნასის ჟალგირისის ჯერიც დადგა, სადაც მწვრთნელის ასისტენტი **ანდრია ანთელაძე** გახლავთ.

მოკლედ, მართალია ქართველები უკვე ნაადრევად გავიდნენ შვებულებაში, მაგრამ სულით და გულით მაინც ელადაში ვართ.

ოლიმპიაკოსი – ფენერბახჩე 79:61

აწ უკვე ყოფილი ტრიუმფატორისთვის ნახევარფინალი ისევე სამარცხვინოდ დასრულდა, როგორც დაიწყო. მართლაც, ძნელად თუ წარმოიდგენდა ვინმე, რომ თურქული გრანდი 7 წუთის განმავლობაში უშედეგოდ შეუტევდა წითელზოლიანთა კალათს და ნავსს მხოლოდ მას შემდეგ გატეხავდა, რაც **შარუნას იასეკიავიჩუსი** თამაშში **ნანდო დე კოლოს** ჩართავდა. მისმა გამოჩენამ მხოლოდ **ბიბეროვიჩი** გამოაფხიზლა მაშინ, როცა **დორსი, პიტერსი, ვეზენკოვი, უორდი** და **ფურნიე** შეუჩერებელნი იყვნენ...

რეალი – ვალენსია 105:90

ესპანურ დერბიში გამარჯვება სამეფო კლუბს საკმაოდ ძვირი დაუჯდა – ძირითადი ტრავმირებული ცენტრების **ტავარეშისა** და **ლენის** არყოფნაში ერთადერთი ჯანსაღი მეფარე **გარუბაც** დაშავდა და ბრძოლის მთელი სიმძიმე დანარჩენი პოზიციების ვარსკვლავებზე გადავიდა.

ჰეზონიამ, კამპაცომ, დეკმა, ლაილზმა, ფელიქსმა, მალედონმა და **ოკეკემ** ამჯერად კი მიიყვანეს კარგად დაწყებული საქმე ლოგიკურ დასასრულამდე, მაგრამ...

მეცნიერებმა დ’არტანიანის საფლავი აღმოაჩინეს

ნიდერლანდებში, ქალაქ მაასტრიხტის ეკლესიაში, აღმოაჩინეს ჩონჩხი, რომელიც შესაძლოა ფრანგ მუშკეტერ დ’არტანიანს ეკუთვნოდეს. ალექსანდრ დიუმას ცნობილი რომანის გმირის პროტოტიპი რამდენიმე საუკუნის წინ სწორედ ამ ქალაქში დაიღუპა. ნეშტი თანამედროვე ეკლესიაში იპოვეს, რომლის ისტორიაც სულ მცირე XIII საუკუნით თარიღდება.

აღმოჩენა თებერვალში, იატაკის ნაწილობრივი ჩამონგრევის შემდეგ დაწყებული სარემონტო სამუშაოების დროს გაკეთდა. დიაკვან იოს ვალკეს თქმით, რომელიც პირველ გათხრებს ესწრებოდა, მაასტრიხტში ჩონჩხის გვერდით ფრანგული მონეტა იპოვეს. **„გარდა ამისა, საფლავის მდებარეობა მიუთითებს იმაზე, რომ ეს მნიშვნელოვანი პიროვნება იყო: ჩონჩხი იქ იპოვეს, სადაც ადრე საკურთხეველი იდგა, იმ დროს კი საკურთხევლის ქვეშ მხოლოდ სამეფო ოჯახის წევრებს ან სხვა გავლენიან პირებს მარხავდნენ“** – განუცხადა მან ჟურნალისტებს.

13 მარტს ნეშტიდან აიღეს დნმ-ის ნიმუში, რომელიც ამჟამად მიუნხენის ლაბორატორიაში მოწმდება. შარლ ოჟე დე ბატს დე კასტელმორმა, რომელიც ცნობილია როგორც დ’არტანიანი – ლუი XIII-ისა და ლუი XIV-ის ლეგენდარული მუშკეტერი, მთელი ცხოვრება საფრანგეთის გვირგვინის სამსახურს მიუძღვნა. სწორედ ეს გასკონელი აზნაური გახდა ალექსანდრ დიუმას XIX საუკუნის მსოფლიო ბესტსელერის, „სამი მუშკეტერის“ მთავარი გმირის პროტოტიპი.

მაღაზიის გაქურდვის ბრალდებით არასრულწლოვანი დააკავეს

შინაგან საქმეთა სამინისტროს შიდა ქართლის პოლიციის დეპარტამენტის ხაშურის რაიონული სამმართველოს თანამშრომლებმა ამჟამად პიროვნებით მსჯავრის ქვეშ მყოფი არასრულწლოვანი ქურდობის ბრალდებით დააკავეს.

□გამოძიებით დადგინდა, რომ ბრალდებულმა გვიან ღამით უკანონოდ შეაღწია ქალაქ ხაშურში მდებარე ელექტროტექნიკის მაღაზიაში, საიდანაც მართლსაწინააღმდეგოდ დაეუფლა მობილურ ტელეფონებს, ლეპტოპს, სხვა ელექტრომოწყობილობებსა და სალაროში არსებულ თანხას, რის შემდეგაც შემთხვევის ადგილიდან მიიმალა.

კომპლექსურად ჩატარებული ოპერატიული ღონისძიებებისა და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად სამართალდამცველებმა დანაშაულის ჩამდენი პირის ვინაობა მალევე დაადგინეს და ბრალდებულის სახით დააკავეს. პოლიციის მიერ ნაქურდალი ნივთები სრულადაა ამოღებული. გამოძიება სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლით მიმდინარეობს, რაც შვიდ წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს□ □აღნიშნულია შსს-ს ინფორმაციაში.

ხაშურში სუს-ის ანტიკორუფციული სააგენტოს თანამშრომელი გარდაცვლილი იპოვეს!

საქართველოს პროკურატურამ სუს-ის ანტიკორუფციული სააგენტოს გარდაცვალების ფაქტზე გამოძიება დაიწყო, – ინფორმაციას საქართველოს პროკურატურა ავრცელებს.

უწყების ცნობით, თანამშრომელი ხაშურში საკუთარ ავტომანქანაში, თავისივე ცეცხლსასროლი იარაღით მიყენებული ჭრილობით გარდაცვლილი იპოვეს. სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის ანტიკორუფციული სააგენტოს თანამშრომლის გარდაცვალების ფაქტზე შიდა ქართლისა და მცხეთა-მთიანეთის საოლქო პროკურატურის საგამოძიებო სამმართველომ გამოძიება სისხლის სამართლის კოდექსის 115-ე მუხლით დაიწყო.

2 ცხედარი მდინარეში გამთენიისას იპოვეს...

ტრაგედია გალის რაიონში. უბედური შემთხვევა მოხდა ოკუპირებულ გალის რაიონში, აჩიგვარასთან. ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად 2 პირი დაიღუპა.

გავრცელებული ინფორმაციით, სოხუმიდან საქონლით დატვირთული გაზელის მარკის ავტომობილი მდინარეში გადავარდა. 2 ადამიანის ცხედარი მოსახლეობამ გამთენიისას მდინარეში იპოვა. ერთ-ერთი გარდაცვლილი შუა ხნის ქალი ინდირა აგუმავაა, მეორე კი ახალგაზრდა მამაკაცი, რომელიც ავტომობილს მართავდა.

ენგურის არხში ახალგაზრდა მამაკაცის ცხედარს ამ დრომდე ეძებენ

ოკუპირებული გალის რაიონში მდინარე ენგურის არხში ახალგაზრდა მამაკაცის ცხედარს ამ დრომდე ეძებენ.

არსებული ინფორმაციით, მდინარე ენგურის არხში სათევზაოდ წასული მამაკაცი მდინარეში ჩავარდა. იმ ადგილას, სადაც მამაკაცი თევზაობდა, სავარაუდოდ მიწის მასა მოწყდა.

ახალგაზრდა ქალის მკვლელობისთვის საბერძნეთში ქართველი დააკავეს

ინფორმაციას ბერძნული მედია „sigmalive“ ავრცელებს. არსებული ინფორმაციით 40 წლის ქართველმა მამაკაცმა ავტომობილში, ცივი იარაღით, ბერძენი ქალი მოკლა და მისი ტანსაცმელი ნაგვის ურნაში გადაყარა.

ბერძენმა სამართალდამცველებმა მამაკაცი მკვლელობიდან რამდენიმე საათში დააკავეს. გავრცელებული ინფორმაციით, გამომძიებელმა მკვლელობისთვის გამოყენებული დანა ავტომობილის უკანა სავარძელზე იპოვეს. ქართველი მამაკაცის გარდა კიდევ 4 ადამიანია ეჭვმიტანილი.

ჯგუფურად ჩადენილი დანაშაული

შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის ძველი თბილისის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჯგუფურად ჩადენილი ჯანმრთელობის განზრახ მსუბუქი დაზიანების ბრალდებით, წარსულში ნასამართლევი 3 პირი დააკავეს.

შსს-ს ინფორმაციით, გამოძიებით დადგინდა, რომ ბრალდებულები, თბილისში, ურთიერთშელაპარაკების ნიადაგზე ფიზიკურად დაუპირისპირდნენ ერთ პირს და ცივი იარაღის გამოყენებით ჯანმრთელობის დაზიანება მიაყენეს. დაშავებული შესაბამისი სამედიცინო დახმარების გაწევის მიზნით კლინიკაში გადაიყვანეს.

პოლიციამ საქმეზე ჩატარებული საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად დანაშაულის ჩამდენი სამივე პირი ბრალდებულის სახით დააკავა. სამართალდამცველების მიერ ნივთმტკიცებად ამოღებულია დანაშაულის ჩადენის იარაღი □ დანა. გამოძიება სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლით მიმდინარეობს, რაც 5 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

საჯარო შეტყობინება აუქციონის დანიშვნის შესახებ

წინამდებარე შეტყობინებით, შპს □ემჯი ჰოლდინგი□ როგორც საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 302-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული სპეციალისტი, ამ შეტყობინებაში მითითებულ კრედიტორს, სარეალიზაციო უძრავი ქონების მესაკუთრეს, მოვალეს და ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს ატყობინებს, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 306-306[1]6 მუხლების საფუძველზე, კრედიტორ ს/ს □ლიბერთი ბანკის□განცხადების საფუძველზე ატარებს პირველ აუქციონს ალექსანდრე წულაიას საკუთრებაში არსებულ იპოთეკით დატვირთულ უძრავ ქონებაზე.

აუქციონი ტარდება შემდეგი პირობებით:

1. უძრავი ნივთის მესაკუთრე: ალექსანდრე წულაია (პ/ნ 42001025995), ქ. ფოთი, შალვა ამირანაშვილის ქუჩა N80

2. უძრავი ნივთის ადგილმდებარეობა და მოკლე აღწერა: ქ. ფოთში, ამირანაშვილის ქუჩა N80 მდებარე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი შენობა-ნაგებობასთან ერთად. მიწის ნაკვეთის დაზუსტებული ფართობი: 617 კვ.მ. და მასზე მდგომი შენობები: N1, N2 საერთო ფართით 182.68 კვ.მ (საკადასტრო კოდი: 04.02.02.215)

3. უძრავი ნივთის სამართლებრივი მდგომარეობა: უძრავი ნივთი არ არის დატვირთული გარდამავალი სანივთო ვალდებულებებით.

4. უძრავი ნივთის საწყისი ფასი: 62240.43 ლარი.

5. აუქციონის დაწყების თარიღი: 2026 წლის 25 მაისი, 12:00 საათი.

6. აუქციონის დასრულების თარიღი: 2026 წლის 12 ივნისი, 14:00 საათი.

7. აუქციონის ჩატარების ფორმა და მონაცემები: ელექტრონული აუქციონი ინტერნეტ მისამართზე www.eauction.ge (განაცხადის N71271HZP127662726; აუქციონის ნომერი: 71271; ლოტის ნომერი: 1276627)

8. მოვალე: ალექსანდრე წულაია (პ/ნ 42001025995), ქ. ფოთი, შალვა ამირანაშვილის ქუჩა N80

9. აუქციონის გამომცხადებელი სპეციალისტის სახელწოდება და მისამართი: შპს □ემჯი ჰოლდინგი□ (ს/კ 204572284), მისამართი: ქ. თბილისი, შარტავას ქ. N40, სართული 11.

10. აუქციონის პირობები:

10.1 აუქციონში მონაწილეობის მიღების უფლება აქვს ნებისმიერ პირს, მათ შორის, კრედიტორს, მოვალეს და მესაკუთრეს;

10.2 მესაკუთრეს ან ნებისმიერ პირს მესაკუთრესთან შეთანხმებით ან/და მესამე პირს, რომლის უფლებაც შეიძლება შეილახოს აუქციონის შედეგად, უფლება აქვს, აუქციონის ჩატარებამდე მოთხოვნის დაკმაყოფილებით თავიდან აიცილოს აუქციონი;

10.3 აუქციონში მონაწილეობის მსურველმა, აუქციონის დაწყებამდე უნდა წარმოადგინოს საბანკო გარანტია უძრავი ნივთის საწყისი ფასის 10%-ის ოდენობით, რომელიც უნდა უზრუნველყოფდეს აუქციონში გამარჯვების შემთხვევაში თანხის სრულად გადახდას. საბანკო გარანტიის ბენეფიციარი უნდა იყოს კრედიტორი ს/ს □ლიბერთი ბანკი□

10.4 აუქციონში გამარჯვებული პირი ვალდებულია, ქონების შეძენიდან 7 დღის ვადაში სრულად გადაიხადოს უძრავი ნივთის ღირებულება, რომელიც უნდა შეიტანოს შპს □ემჯი ჰოლდინგის□საბანკო ანგარიშზე (სს □თიბისი ბანკი□ ანგარიშის ნომერი GE17TB1188736020100003). წინააღმდეგ შემთხვევაში აუქციონის შედეგები გაუქმდება და ჩატარდება ხელახალი აუქციონი. აუქციონში გამარჯვებულ პირს ქონებაზე საკუთრების უფლება წარმოეშობა ფასის სრულად გადახდის შემდეგ.

10.5 აუქციონი გაუქმდება, თუ აუქციონის შესახებ განცხადების შემტანი კრედიტორი უკან გაიტანს მას.

10.6 აუქციონი შეწყდება, თუ აუქციონის ჩატარებამდე მოვალე ან მესამე პირი, რომელიც უფლებამოსილია, დააკმაყოფილოს კრედიტორი, გადაიხდის მის დასაკმაყოფილებლად და ყველა სხვა ხარჯის დასაფარავად საჭირო თანხას.

10.7 ნებისმიერ პირს, ვისაც გააჩნია უფლებები სარეალიზაციო უძრავ ქონებაზე, ვალდებულია ამ უფლებათა დამადასტურებელი მტკიცებულებები წარმოადგინოს 2026 წლის 12 ივნისის 10:00 საათამდე.

„მომავლის ხმა □ ვანო სარაჯიშვილის სახელობის პრემია“

საქართველოს კულტურის მინისტრი თინათინ რუხაძე ქალაქ სიღნაღში ვანო სარაჯიშვილის სახელობის კონკურს-ფესტივალის □□მომავლის ხმა □ვანო სარაჯიშვილის სახელობის პრემია□დაჯილდოებას დაესწრო.

კულტურის სამინისტროს ინფორმაციით, კონკურს-ფესტივალი წელს პირველად გაიმართა. პროექტი, რომლის მიზანიც თბილისსა და რეგიონებში მცხოვრები ახალი ტალანტების აღმოჩენაა, საქართველოს კულტურის სამინისტროს მხარდაჭერით, თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიისა და სიღნაღის მუნიციპალიტეტის მერიის ორგანიზებით განხორციელდა. კონკურს-ფესტივალში მონაწილეობდნენ დამწყები ვოკალისტები, თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის სტუდენტები, კურსდამთავრებულები და ახალგაზრდა მომღერლები თბილისიდან და საქართველოს რეგიონებიდან.

„საუნჯის ოდისეა“

ზუგდიდში, ზვიად გამსახურდიას საპრეზიდენტო ცენტრში, დოკუმენტური ფილმის – □საუნჯის ოდისეა□ს ჩვენება გაიმართა. ავტორი ჟურნალისტი მარიკა გაკურაძეა, იდეა კი ისტორიკოს გიორგი კალანდიას ეკუთვნის.

ფილმი ექვთიმე თაყაიშვილის მიერ გადარჩენილი განძის დაბრუნების 80 წლისთავს ეძღვნება და მოგვითხრობს ქართული საგანძურის დრამატულ თავგადასავალს. გაცოცხლებულია ისტორიული მომენტები და განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილებულია მნიშვნელოვან ექსპონატებზე.

ვულოცავთ!

საქართველოს კულტურის ფონდის თავმჯდომარის მოადგილეს

ნოდარ გომურაშვილს

დაბადებიდან 80 წელი შეუსრულდა.

საქართველოს კულტურის ფონდი და მისი პრეზიდიუმი ულოცავს ბატონ ნოდარს საიუბილეო თარიღს, უსურვებს ჯანმრთელობას, დიდხანს სიცოცხლეს და წარმატებებს პირად ცხოვრებაში.

საქართველოს კულტურის ფონდის თავმჯდომარე,
აკადემიკოსი
თამაზ შილაკაძე.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია სიამოვნებით უერთდება საქართველოს კულტურის ფონდის მილოცვას და გულწრფელად ესალმება გაზეთის ერთგულ მეგობარს და მუდამ სასურველ ავტორს, პატიოსან, ღირსეულ მოღვაწეს, უსაყვარლესი ოჯახის თავკაცს, მეუღლეს, მამას, პაპას **ნოდარ გომურაშვილს** და ულოცავს საიუბილეო თარიღს.

ჯანსუღ კახიძის სახელობის XI საერთაშორისო მუსიკალური ფესტივალის დასკვნითი კონცერტი

კულტურის სამინისტროს მხარდაჭერით, ჯანსუღ კახიძის სახელობის თბილისის მუსიკალურ-კულტურულ ცენტრში, ჯანსუღ კახიძის სახელობის XI საერთაშორისო მუსიკალური ფესტივალის დასკვნითი კონცერტი გაიმართა. კულტურის სამინისტროს ინფორმაციით, ღონისძიებას კულტურის მინისტრი თინათინ რუხაძე დაესწრო.

მსმენელის წინაშე თბილისის სიმფონიური ორკესტრი, **ვახტანგ კახიძის** დირიჟორობით, გერმანელ მესაყვირე ტილ ბრონერთან და მის ბენდთან ერთად წარდგა.

ტილ ბრონერი გერმანელი ჯაზმუსიკოსი, კომპოზიტორი და პროდიუსერია. მუსიკოსმა ფესტივალზე წარმოდგენილი საკონცერტო პროგრამა თბილისში პირველად შეასრულა.

ჯანსუღ კახიძის სახელობის საერთაშორისო მუსიკალური ფესტივალი 2015 წელს დაფუძნდა და კულტურის სამინისტროს მხარდაჭერით იმართება. პროექტი ყველა ჟანრის მუსიკის მოყვარულზეა გათვლილი და აქტიურად ეწევა ქართული მუსიკალური ხელოვნების პოპულარიზაციას. წლევანდელი საფესტივალო პროგრამა სამი სხვადასხვა ჟანრის კონცერტს აერთიანებდა.

საქართველოს რადიო 101 წლისაა!

საქართველოს რადიოს 101 წელი შეუსრულდა. 1925 წლის 23 მაისს საქართველოში პირველი რადიომაუწყებლობა დაიწყო.

2025 წელს საქართველოს რადიოს 100 წლის იუბილე აღინიშნა და მას არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი მიენიჭა. მიუხედავად ტექნოლოგიების და ციფრული პლატფორმების განვითარებისა, რადიო დღემდე არ კარგავს თავის მსმენელს, ნიშას და აქტუალობას. საქართველოს პირველი არხის ახალი შეფუთვა □მაუწყებლობა 1925 წლიდან□ კონცეფციას ეფუძნება.

საქართველოს რადიო ერთ-ერთი უძველესი რადიოსადგურია ევროპაში, მისი □ოქროს ფონდი□ ქვეყნის ხმოვანი მატიანეა, რომელშიც უნიკალური, მსოფლიო მნიშვნელობის ჩანაწერები ინახება, მათ შორის, ქართველი და უცხოელი მწერლების, საზოგადო და პოლიტიკური მოღვაწეების ხმის ჩანაწერები. დღეს საქართველოს რადიოს ორი არხის სიგნალის მიღება მთელი ქვეყნის მასშტაბითაა შესაძლებელი □FM 102.3-ზე, საქართველოს რადიო მუსიკა კი □FM 100.9-ზე მაუწყებლობს.

ანსამბლ „ბასიანის“ საკონცერტო ტურნე იტალიაში

საქართველოს კულტურის სამინისტროს მხარდაჭერით, 12 ივნისიდან 22 ივნისის ჩათვლით, ანსამბლი □ბასიანი□ იტალიაში გამართავს საკონცერტო ტურნეს.

ფლორენციაში არსებული ქართული სიმღერისა და გალობის ანსამბლ □ივერიონის□ ინფორმაციით, ტურნე შემდეგ ქალაქებში ჩატარდება:

ტრენტო □13 ივნისი, პრატო □ 14 ივნისი, პერუჯა □18 ივნისი, კაორლე □20 ივნისი, გორიცია □ 21 ივნისი.

კონცერტებზე წარმოდგენილი იქნება ქართული ტრადიციული მრავალხმიანობის გამორჩეული ნიმუშები □ ხალხური სიმღერები და საგალობლები.

□განსაკუთრებული პატივია, რომ ფლორენციაში არსებული ქართული სიმღერისა და გალობის ანსამბლი □ივერიონი□14 ივნისს, 17:00 საათზე, პრატოს საკათედრო ტაძარში (Duomo di Prato) გამართულ კონცერტში, ანსამბლ □ბასიანთან□ ერთად მიიღებს მონაწილეობას. აღნიშნული მოვლენა ჩვენი ანსამბლისთვის ძალიან დიდი პატივი, გამოცდილება და ამასთანავე, უდიდესი პასუხისმგებლობაა.

ანსამბლი □ივერიონი□ მუხლჩაუხრელად შრომობს, რათა ღირსეულად უმასპინძლოს ქართული ხალხური სიმღერის სახელმწიფო ანსამბლ □ბასიანს□ გიწვევთ კონცერტზე დასასწრებად □ როგორც იტალიაში მცხოვრებ ქართველ თანამემამულეებს, ასევე იტალიელ მსმენელსა და ქართული კულტურით დაინტერესებულ მეგობრებს, რათა ერთად გავაცნოთ მათ ქართული მრავალხმიანობის უნიკალური ტრადიცია, პოლიფონიის სილამაზე და ქართული გალობის განსაკუთრებული ჟღერადობა□ □ წერია **ანსამბლ □ივერიონის□** მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში.

ხელოვნების საერთაშორისო ბაზრობა (TAF 2026)

საქართველოს კულტურის მინისტრი თინათინ რუხაძე თბილისის ხელოვნების საერთაშორისო ბაზრობის (TAF 2026) გახსნას ღონისძიების ორგანიზატორთა მიწვევით დაესწრო.

კულტურის სამინისტროს ინფორმაციით, თბილისის ხელოვნების საერთაშორისო ბაზრობის მიზანია თანამედროვე ხელოვნების განვითარების ხელშეწყობა და ადგილობრივი და საერთაშორისო სახელოვნებო სფეროების დაკავშირება. წელს გამოფენა აერთიანებს 35 გალერეასა და კურატორულ პლატფორმას, ხოლო დამოუკიდებელი არტისტების სექცია The Hive აერთიანებს 42 არტისტს 8 ქვეყნიდან; მათ შორის 31 ქართველი და 11 უცხოელი ხელოვანია.

„არა ზღაპარი“ სათამაშოებისა და თოჯინების მუზეუმში

□არა ზღაპარი□ – ამ სახელწოდებით, თბილისის სათამაშოებისა და თოჯინების მუზეუმში გამოფენა გაიხსნა, რომელიც შთაგონებულია მუზეუმის უნიკალური კოლექციითა და მისი დამფუძნებლის, პედაგოგისა და საბავშვო მწერლის – თინათინ თუმანიშვილის ხელნაწერი ტექსტით.

წარმოდგენილია 1940□1960-იან წლებში შექმნილი ქართული საავტორო თოჯინები – □პირიმზისა□, □პირიმთვარისა□, □თინათინი□, □ტასო□, □ქეთევანი□ და □პიანისტი ელისო□, ასევე მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის თოჯინები, რომლებიც მრავალფეროვან კულტურულ მეხსიერებას ერთ სივრცეში აერთიანებენ.

გამოფენა ეხმიანება მუზეუმის საერთაშორისო დღის წლევანდელ თემას – □მუზეუმები აერთიანებენ დაყოფილ სამყაროს□

საქართველოს რესპუბლიკა

გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ქოგულია
(599-36-00-35)

რედაქტორის მოადგილე
მამუკა ვაშაკიძე
(597-22-07-04)

შემოქმედებითი ჯგუფი:
ალეკო ასლანიშვილი,
თემურ ქორიძე,
ოთარ ტურაბელიძე,
გია პლატონიშვილი.

პიარისა და მარკეტინგის მენეჯერი
რუსუდან ქოგულია
(577-77-27-17)

ტექნიკური რედაქტორი:
კახა ქორიძე.

სტილისტ-კორექტორები:
ნაირა კეკელია,
მაია იორამაშვილი.

ოპერატორი
შორენა გვილია.

გაზეთის განახლებული ლოგოს ავტორი
გიორგი ნადარეიშვილი.

მისამართი:
თბილისი,
აკაკი წერეთლის N116

წერილები გამოგზავნეთ ელექტრონულ მისამართზე:
sak@sak.ge

გაზეთი დამოუკიდებელია და ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. რედაქციის აზრი, შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.

ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. საავტორო უფლებები დაცულია. რედაქცია პასუხს არ აგებს სოციალური ქსელიდან და სხვა მედია-საშუალებებიდან გადმოღებულ, ან უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე.

იბეჭდება სტამბა
„ტორში“
ზიგზაგის ქუჩა N6
uac(უაკ)070.4(479.22)
C–323
2 009882 689431

ნებისმიერი თანხა ჩარიცხეთ ანგარიშზე:
GE90BG0000000538329790

მომდევნო ნომერი გამოვა ხუთშაბათს, 28 მაისს